

ΑΝΑΚΑΛΥΨΤΕ ΤΗ ΔΡΑΣΗ & ΤΙΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

πολιτικές – ευρωπαϊκά κονδύλια – ευρωπαϊκά προγράμματα

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ

Παγκύπριο Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού
Τηλ. 22 514786 | Φαξ. 22 514788 |

Ανδρέα Αβραμίδη 9, 3ος όροφ. διαμ. 301, 2024 Στρόβολος - Λευκωσία
info@volunteering-cc.org.cy | www.volunteering-cc.org.cy

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ

ΑΝΑΚΑΛΥΨΕΤΕ ΤΗ ΔΡΑΣΗ & ΤΙΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

πολιτικές – ευρωπαϊκά κονδύλια – ευρωπαϊκά προγράμματα

ΕΝΑ ΒΟΗΘΗΜΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

Παγκύπριο Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού
Λευκωσία 2007

2η ΕΚΔΟΣΗ
Δεκέμβριος 2007

ΣΥΛΛΟΓΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Ολίβια Πατσαλίδου (Λειτουργός Α ΠΣΣΕ), Χριστιάνα Καρκώτη (Λειτουργός Γ' ΠΣΣΕ)

ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Σταύρος Ολύμπιος (πρόεδρος ΠΣΣΕ), Ολίβια Πατσαλίδου, Χριστιάνα Καρκώτη,
Ξάνθη Μασσούκα (εθελόντρια), Βασιλεία - Αφροδίτη Ιωάννου (Λειτουργός ΠΣΣΕ)

ΠΗΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Διαδικτυακός κόμβος της ΕΕ "EUROPA" - www.europa.eu.int
© Ευρωπαϊκές Κοινότητες, 1995-2007

Ο Οδηγός 'Ανακαλύψτε τη δράση και τις ευκαιρίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης - πολιτικές - ευρωπαϊκά προγράμματα - ευρωπαϊκά κονδύλια' αποτελεί μια προσφορά της Υπηρεσίας Ευρωπαϊκών Θεμάτων του ΠΣΣΕ, προς τις οργανώσεις μέλη του. Ο Οδηγός είναι συνοπτικός αλλά συγκεντρώνει όλες τις βασικές πληροφορίες και θεματικές ενότητες που ενδιαφέρουν ή χρειάζεται να γνωρίζουν οι εθελοντικές οργανώσεις. Η επιλογή του υλικού που περιλαμβάνεται στην έκδοση, αφορά όπως αντιλαμβάνεστε το πεδίο δράσης και τα ενδιαφέροντα των εθελοντικών οργανώσεων.

Επειδή το διαδίκτυο θεωρείται πλέον το πιο απαραίτητο εργαλείο για πρόσβαση σε πληροφορίες τόσο για την πολιτική όσο και για τις κοινοτικές χρηματοδοτήσεις της ΕΕ, ο Οδηγός παραπέμπει τον αναγνώστη σε ιστοσελίδες της επίσημης ιστοσελίδας της ΕΕ EUROPA.

Είναι σημαντικό να τονίσουμε ότι οι πληροφορίες που καταγράφονται στη νέα αυτή έκδοση του ΠΣΣΕ αποτελούν τις τελευταίες αναφορές του EUROPA μέχρι πριν την έκδοση του Οδηγού. Οι εθελοντικές οργανώσεις που επιθυμούν να παρακολουθούν τις νέες εξελίξεις ή να ενημερώνονται έγκαιρα για τις νέες κοινοτικές χρηματοδοτήσεις της ΕΕ, πρέπει να ανατρέχουν συστηματικά στις ιστοσελίδες που προτείνουμε στα διάφορα σημεία του ΟΔΗΓΟΥ.

Η ολοκλήρωση της 2ης έκδοσης του ΟΔΗΓΟΥ ήταν μία δύσκολη διαδικασία και γι' αυτό ελπίζουμε ότι η όλη προσπάθεια θα αξιολογηθεί και ότι οι εθελοντικές οργανώσεις θα βοηθηθούν πραγματικά να ανακαλύψουν το νέο πλαίσιο ευκαιριών που προσφέρει η **ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ** για τη νέα προγραμματική περίοδο 2007-2013.

Σταύρος Ολύμπιος
Πρόεδρος

Σημαντική ανακοίνωση: Ο εντοπισμός και η συγκέντρωση των πληροφοριών που παρέχονται στον ΟΔΗΓΟ έγινε από το επιστημονικό προσωπικό του Παγκύπριου Συντονιστικού Συμβουλίου Εθελοντισμού της Υπηρεσίας Ευρωπαϊκών Θεμάτων, γι' αυτό τυχόν λάθη και παραλήψεις δεν καθιστούν υπεύθυνα τα θεσμικά ή ευρωπαϊκά όργανα της ΕΕ ή τους αρμόδιους εθνικούς φορείς που διαχειρίζονται ευρωπαϊκά προγράμματα ή συντονίζουν διαδικασίες και ενέργειες κοινοτικών πρωτοβουλιών.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Γλωσσάριο Ορολογιών ΕΕ	5
Η ΕΕ σε συντομία	7

Κεφάλαιο 1

Μάθετε πώς λειτουργεί η ΕΕ

Βασικό Θεσμικό Τρίγωνο Λήψης Αποφάσεων	11
Τύποι εγγράφων & διαδικασιών	12
Άλλα θεσμικά όργανα	13
Συμβουλευτικά Όργανα	13
Χρηματο-οικονομικοί οργανισμοί	13
Διοργανικές Υπηρεσίες & Οργανισμοί	14
Ειδικευμένοι Οργανισμοί	16

Κεφάλαιο 2

Προϋπολογισμός ΕΕ

Οργάνωση προϋπολογισμού	19
-------------------------	----

Κεφάλαιο 3

Πολιτικές - Ευρωπαϊκά Προγράμματα - Χρηματοδοτήσεις

Πίνακας Γενικών Διευθύνσεων & Πολιτικών ΕΕ	23
ΑΝΑΠΤΥΞΗ	24
€ Μηχανισμοί Χρηματοδότησης	24
ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ	24
€ Μηχανισμός ΕCHO	25
ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	25
€ Μηχανισμοί Χρηματοδότησης για την προαγωγή της δημοκρατίας και των δικαιωμάτων του ανθρώπου παγκοσμίως	26
ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ -ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ -ΙΣΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	26
€ Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο	30
€ Κοινοτικό Πρόγραμμα για την Απασχόληση και την Αλληλεγγύη Progress	31
ΓΕΩΡΓΙΑ & ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	33
ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ	33
€ Πρόγραμμα Κοινοτικής Δράσης στον τομέα της Υγείας	38
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ - ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ & ΑΣΦΑΛΕΙΑ	39
€ Ευρωπαϊκό Ταμείο για τους Πρόσφυγες	39
€ Πρόγραμμα Πλαίσιο Αλληλεγγύης & Διαχείρισης των μεταναστευτικών ροών	39
€ Πρόγραμμα Ευρώπη για τους Πολίτες	39
€ Πρόγραμμα 'Πρόληψη και καταπολέμηση της εγκληματικότητας'	40
€ Πρόγραμμα 'Πρόληψη, ετοιμότητα και διαχείριση των συνεπειών της τρομοκρατίας και άλλων κινδύνων που συνδέονται με την ασφάλεια'	41
€ Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα ΔΑΦΝΗ III	41
€ Πρόγραμμα Πρόληψη κατά των Ναρκωτικών	42
€ Πρόγραμμα Δικαιώματα και Ιθαγένεια	43
€ Πρόγραμμα Αστική Δικαιοσύνη	43
€ Πρόγραμμα Ποινική Δικαιοσύνη	44
€ Εξωτερικό Ταμείο Συνόρων	44
€ Ταμείο Ενσωμάτωσης	44
€ Ταμείο Επιστροφής	44
€ Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσφύγων	44

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ/ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ	45
€ Πρόγραμμα Δια Βίου Μάθηση	46
€ Πρόγραμμα Comenius	47
€ Πρόγραμμα Erasmus	47
€ Πρόγραμμα Leonardo da Vinci	48
€ Πρόγραμμα Grundtvig	48
€ Δράση Jean Monnet	49
€ Οριζόντιο Πρόγραμμα	49
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	50
€ Πρόγραμμα Ευρωπαϊκό Έτος Διαπολιτισμικού Διαλόγου 2008	50
€ Πρόγραμμα Πολιτισμός	50
ΝΕΟΛΑΙΑ	52
€ Νέα Γενιά σε Δράση	53
ΕΝΕΡΓΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΠΟΛΙΤΗ ΣΤΑ ΚΟΙΝΑ	60
€ Πρόγραμμα Ευρώπη για τους πολίτες	60
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	63
Μηχανισμοί Χρηματοδότησης	63
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	64
Μηχανισμοί Χρηματοδότησης	64
ΕΡΕΥΝΑ & ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ	65
€ 7^ο Πρόγραμμα Πλαίσιο	65
ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ	66
Μηχανισμοί Χρηματοδότησης	67
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	67
€ Πρόγραμμα Life+	67
€ Χρηματοδοτικό Μέσο Πολιτικής Προστασίας	68
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ & ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗΣ	68
€ Διαρθρωτικά Ταμεία	68
€ Ταμείο Συνοχής	68

Κεφάλαιο 4

Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα Χρήσιμες και Πρακτικές Πληροφορίες

Χρήσιμες Ορολογίες	73
Η φιλοσοφία των κοινοτικών (ευρωπαϊκών) χρηματοδοτήσεων	73
Αξιοποίηση ευρωπαϊκών κονδυλίων	74
Πλεονεκτήματα/Μειονεκτήματα Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων	74
Κόστος/Όφελος	75
Πώς εντοπίζουμε τα ευρωπαϊκά προγράμματα	75
Ποιο ευρωπαϊκό πρόγραμμα είναι κατάλληλο για μας	75
Στάδια & Διαδικασίες Συμμετοχής σε Ευρωπαϊκά προγράμματα	76
Προσκλήσεις, αιτήσεις και προθεσμίες υποβολής προτάσεων	77
Επιλέξιμες Δαπάνες	78
Πως 'μετατρέπουμε' τις ιδέες μας σε ενέργειες	79
Πως εντοπίζουμε τους διακρατικούς εταίρους	80
Πως γράφουμε την πρόταση	80
Ετοιμασία του προϋπολογισμού	81
Χρήσιμες Συμβουλές για την συνεργασία μας με τους εταίρους του έργου	82
Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα ως Εταίροι	82
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	83
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι	
Πολιτικές για τον εθελοντισμό	84

ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ Ορολογιών ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

A	Αναπτυξιακές Συμπράξεις	η δημιουργία ενός δικτύου συνεργατών/φορέων σε τοπικό ή και σε ευρωπαϊκό επίπεδο το οποίο υλοποιεί ένα σχέδιο ή δράση με χρηματοδότηση από ευρωπαϊκά κονδύλια/προγράμματα.
	Ανοικτή Μέθοδος Συντονισμού (ΑΜΣ)	Η ΑΜΣ αποτελεί το πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών με σκοπό τη σύγκλιση των εθνικών πολιτικών. Βασίζεται στον προσδιορισμό κοινών στόχων, σε κοινά μέσα μέτρησης (στατιστικές, δείκτες, κατευθυντήριες γραμμές), στη σύγκριση των επιδόσεων των κρατών μελών και στην ανταλλαγή καλών πρακτικών. Είναι μέτρο «ελαστικού χαρακτήρα» (soft law) για αυτό και εφαρμόζεται σε τομείς πολιτικής για τους οποίους την ευθύνη έχει το κράτος και δεν υπάρχει μια ευρωπαϊκή στρατηγική με νομοθετική βάση. Εφαρμόζεται σε τομείς που ανήκουν στην αρμοδιότητα των κρατών μελών, όπως η απασχόληση, η κοινωνική προστασία, η κοινωνική ένταξη, η εκπαίδευση, η νεολαία και η κατάρτιση.
Γ	Γενική Διεύθυνση (ΓΔ)	Τμήμα το οποίο είναι υπεύθυνο για ένα συγκεκριμένο τομέα πολιτικής της ΕΕ. Διευθύνεται από τον αρμόδιο Επίτροπο και οι εργασίες της κάθε ΓΔ διεκπεραιώνεται από διοικητικό προσωπικό, εμπειρογνώμονες κ.ά. Στο σύνολο τους οι ΓΔ στηρίζουν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο υλοποίησης όλων των πολιτικών της ΕΕ στον τομέα της αρμοδιότητάς τους.
Δ	Δια βίου μάθηση	Οι δυνατότητες εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης που παρέχονται στα άτομα σε όλη τη διάρκεια της ζωής τους, ώστε να μπορούν να συμπληρώνουν, να εκσυγχρονίζουν και να προσαρμόζουν συνεχώς τις γνώσεις, τις ικανότητες και τις δεξιότητές τους.
	Διαβουλεύσεις	Διαδικασία κατά την οποία ζητούνται γνώμοδοτήσεις και απόψεις από διάφορους φορείς πριν την λήψη αποφάσεων ή χάραξης πολιτικής.
	Διαρθρωτικά Ταμεία	Αποτελούν τα χρηματοδοτικά μέσα της περιφερειακής πολιτικής της ΕΕ η οποία αποσκοπεί στη μείωση των διαφορών ως προς το επίπεδο ανάπτυξης των περιφερειών και των κρατών μελών και στην επίτευξη του στόχου της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής.
	Διεύρυνση	Είναι η προσχώρηση (ένταξη) νέων κρατών στην ΕΕ σε διάφορες χρονικές στιγμές. Οι διάφορες διευρύνσεις της ΕΕ, μετά την ίδρυση της ΕΕ από τα έξι κράτη μέλη (Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Κάτω Χώρες) έχουν ως ακολούθως: 1973 Δανία, Ιρλανδία, Ηνωμένο Βασίλειο 1981 Ελλάδα 1986 Πορτογαλία, Ισπανία 1995 Αυστρία, Φινλανδία, Σουηδία 2004 Δημοκρατία της Τσεχίας, Εσθονία, Κύπρος, Λετονία, Λιθουανία, Ουγγαρία, Μάλτα, Πολωνία, Σλοβενία και Σλοβακία
E	Εναρμόνιση	Είναι η ευθυγράμμιση των εθνικών νομοθεσιών μεταξύ τους, συνήθως σε ζητήματα που αφορούν την ομαλή προώθηση της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων, των αγαθών, των υπηρεσιών και των κεφαλαίων και περιλαμβάνει υποχρεώσεις τόσο για τους πολίτες όσο και για το κάθε κράτος μέλος. Η εναρμόνιση μπορεί επίσης να αφορά τον συντονισμό των διαφόρων εθνικών τεχνικών κανόνων, έτσι ώστε τα προϊόντα και οι υπηρεσίες να μπορούν να συναλλάσσονται ελεύθερα σε όλη την ΕΕ.
	Εθνικό Σχέδιο Δράσης	Τα Εθνικά Σχέδια Δράσης περιλαμβάνουν κεφάλαια στα οποία γίνεται ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης, καθορίζονται οι στόχοι του κάθε κράτους και καταγράφονται δράσεις που θα εφαρμοστούν για επίτευξη των στόχων. (Συνήθως οι στόχοι είναι κοινοί για όλα τα κράτη μέλη, λαμβάνονται όμως υπόψη οι ιδιαιτερότητες του κάθε κράτους).
	Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ)	Η ΕΟΚ δημιουργήθηκε το 1957 και αποτελεί μία από τις τρεις Ευρωπαϊκές Κοινότητες, με σκοπό την οικονομική ολοκλήρωση στην Ευρώπη. Τα πρώτα ιδρυτικά μέλη ήταν έξι χώρες: Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία, Λουξεμβούργο και Κάτω Χώρες. Με την εφαρμογή της συνθήκης του Μάαστριχτ, το 1993, η ΕΟΚ μετονομάστηκε σε Ευρωπαϊκή Κοινότητα (ΕΚ), η οποία αποτελεί τη βάση της σημερινής ΕΕ.
	Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος (ΕΟΧ)	Είναι ο χώρος ο οποίος απαρτίζεται από όλες τις Ευρωπαϊκές Ζώνες Ελευθέρων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ) δηλαδή η Ισλανδία, το Λιχτενστάιν και η Νορβηγία εκτός από την Ελβετία. Η συμφωνία ΕΟΧ, είναι σε ισχύ από την 1/1/1994 και επιτρέπει στις χώρες ΕΖΕΣ να επωφελούνται από τα πλεονεκτήματα της ενιαίας αγοράς της ΕΕ χωρίς να έχουν όλα τα προνόμια και τις ευθύνες που συνεπάγεται η ιδιότητα του μέλους της ΕΕ.

Ε	Ευρωβαρόμετρο	Είναι μια υπηρεσία της Επιτροπής η οποία δημιουργήθηκε το 1973 με στόχο την μέτρηση και ανάλυση των τάσεων που επικρατούν στην κοινή γνώμη όλων των κρατών μελών καθώς επίσης και στις υποψήφιες για προσχώρηση χώρες.
	Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση	Η έννοια χαρακτηρίζει την προσπάθεια προσέγγισης μεταξύ των χωρών και των λαών της Ευρώπης. Εντός της ΕΕ, η χρήση της έννοιας αναφέρεται στην από κοινού συγκέντρωση πόρων και λήψη αποφάσεων από τα κράτη μέλη μέσω των θεσμικών οργάνων της Ένωσης.
	Εταίρος	Κάθε ίδρυμα/οργανισμός που συμμετέχει (ως συνεργάτης) σε ένα δίκτυο ή σύμπραξη για την εκτέλεση κάποιου έργου στο πλαίσιο κάποιου ευρωπαϊκού προγράμματος.
	Επικουρικότητα	Με βάση την "γενική αρχή της επικουρικότητας" η ΕΕ δεν αναλαμβάνει δράση σε τομείς που ο χειρισμός τους επιτυγχάνεται αποτελεσματικά από το εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο (εκτός αν πρόκειται για ζητήματα της αποκλειστικής αρμοδιότητάς της).
Κ	Κοινοτικό δίκαιο	Αποτελείται από τις ιδρυτικές Συνθήκες (πρωτογενές δίκαιο) καθώς και από τους κανόνες που περιλαμβάνονται στις πράξεις τις οποίες θέσπισαν τα κοινοτικά όργανα κατά την εφαρμογή των Συνθηκών (δηλ. κανονισμοί, οδηγίες κ.λπ.- γωστές και ως παράγωγο δίκαιο). Με την ευρεία έννοια, το κοινοτικό δίκαιο συμπεριλαμβάνει το σύνολο των κανόνων δικαίου και περιλαμβάνει επίσης τα θεμελιώδη δικαιώματα, τις γενικές αρχές δικαίου, τη νομολογία του Δικαστηρίου, το δίκαιο που έχει προκύψει από τις εξωτερικές σχέσεις των Κοινοτήτων, το συμπληρωματικό δίκαιο που προκύπτει από πράξεις μεταξύ των κρατών μελών για την εφαρμογή των Συνθηκών κ.ά.
	Κοινωνική Ένταξη/ Ενσωμάτωση	Είναι η αντίθετη έννοια του κοινωνικού αποκλεισμού και περιλαμβάνει διάφορες ενέργειες και δράσεις για την ενσωμάτωση των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού σε όλους τους τομείς της κοινωνικο-οικονομικής ζωής. Η έννοια αφορά την ίση πρόσβαση (χωρίς εμπόδια, διακρίσεις και αποκλεισμούς) στην αγορά εργασίας, στους πόρους, στα αγαθά και τις υπηρεσίες και την ίση συμμετοχή στα κέντρα λήψεως αποφάσεων.
	Κοινοτικό Κεκτημένο	Το κοινοτικό κεκτημένο είναι το κοινό υπόβαθρο των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων που συνδέει το σύνολο των Κρατών Μελών στην ΕΕ. Οι υποψήφιες χώρες οφείλουν να αποδεχτούν δηλαδή να μεταφέρουν στις εθνικές τους νομοθεσίες) το κοινοτικό κεκτημένο προτού προσχωρήσουν στην Ένωση. Παρεκκλίσεις από το κοινοτικό κεκτημένο αποτελούν την εξαίρεση και είναι περιορισμένης έκτασης. Το κοινοτικό κεκτημένο βρίσκεται σε συνεχή εξέλιξη και περιλαμβάνει τις συνθήκες και τη νομοθεσία της ΕΕ, διακηρύξεις, δηλώσεις και ψηφίσματα, διεθνείς συμφωνίες αποφάσεις του Δικαστηρίου, καθώς επίσης και μέτρα που λαμβάνουν από κοινού οι κυβερνήσεις των κρατών της ΕΕ στον τομέα της Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων και της κοινής εξωτερικής πολιτικής και της πολιτικής της ασφάλειας. 'Αποδοχή του κεκτημένου' σημαίνει αποδοχή της ΕΕ όπως έχει.
	Κοινωνία των πολιτών	Είναι ο ενδιάμεσος χώρος ανάμεσα στο κράτος και τον πολίτη, και περιλαμβάνει το σύνολο των μη κυβερνητικών θεσμών δηλαδή εθελοντικές οργανώσεις, οργανωμένες εκκλησίες, λέσχες, επαγγελματικές οργανώσεις, κοινωνικούς εταίρους, ή άλλους φορείς που εκπροσωπούν ομάδες συμφερόντων της κοινωνίας.
Λ	Λευκή Βίβλος/Λευκό Βιβλίο	Είναι έγγραφα που περιλαμβάνουν προτάσεις κοινοτικής δράσης σε συγκεκριμένους τομείς και σε ορισμένες περιπτώσεις αποτελούν προέκταση των Πράσινων Βιβλίων (βλ. Πράσινη Βίβλος). Οι Λευκές Βίβλοι, εφόσον τύχουν της θετικής αντίδρασης των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, μπορούν να εξελιχθούν σε προγράμματα δράσης.
Π	Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων	Ανακοινώνουν την έναρξη υποβολής προτάσεων/αιτήσεων για χρηματοδότηση στο πλαίσιο κάποιου συγκεκριμένου ευρωπαϊκού προγράμματος. Η κάθε πρόσκληση συνοδεύεται από: σχετικές αποφάσεις των θεσμικών οργάνων της ΕΕ για το ευρωπαϊκό πρόγραμμα, οδηγό και κατευθυντήριες γραμμές για το ευρωπαϊκό πρόγραμμα, αίτηση και άλλα σχετικά έγγραφα. Δημοσιεύονται από τις Γενικές Διευθύνσεις ή/και την εθνική αρχή του κάθε κράτους που έχει την ευθύνη κάποιου προγράμματος χρηματοδότησης.
	Πράσινη Βίβλος	Έγγραφα που αποσκοπούν στην πρόωθηση του προβληματισμού και στην έναρξη διαβουλεύσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο για κάποιο συγκεκριμένο θέμα. Οι διαβουλεύσεις που πραγματοποιούνται στα πλαίσια της Πράσινης Βίβλου μπορούν στη συνέχεια να αποτελέσουν την αφετηρία νομοθετικών εξελίξεων που στη συνέχεια εκτίθενται στις Λευκές Βίβλους.

Σ**Συνθήκες ΕΕ**

Είναι τα θεμελιώδη νομικά κείμενα της ΕΕ που περιλαμβάνουν τις Ιδρυτικές Συνθήκες, τις τροποποιητικές Συνθήκες, τις Συνθήκες προσχώρησης για τις πέντε διευρύνσεις και άλλα βασικά κείμενα. Από την πρώτη συνθήκη του 1951 (συνθήκη Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα - ΕΚΑΧ) μέχρι τη συνθήκη της Νίκαιας το 2001, υπογράφηκαν περισσότερο από 15 Συνθήκες.

- Η συνθήκη ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ), που υπογράφηκε στο Παρίσι, το 1951. Η συνθήκη αυτή έληξε στις 23 Ιουλίου 2002.
- Η συνθήκη ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (ΕΟΚ), που υπογράφηκε στη Ρώμη, το 1957.
- Η συνθήκη ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ), που υπογράφηκε στη Ρώμη, το 1957.
- Η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη (ΕΕΠ), που υπογράφηκε στο Λουξεμβούργο το 1986.
- Η συνθήκη της ΕΕ (ΣΕΕ), που υπογράφηκε στο Μάαστριχτ το 1992.
- Η συνθήκη του Άμστερνταμ, που υπογράφηκε στις 2 Οκτωβρίου 1997.
- Η συνθήκη της Νίκαιας, που υπογράφηκε στις 26 Φεβρουαρίου 2001.

Όλες οι Συνθήκες έχουν τροποποιηθεί επανειλημμένα, ιδίως κατά την προσχώρηση νέων κρατών μελών.

Τ**Τρίτες χώρες**

Πρόκειται για χώρες μη μέλη της ΕΕ. Το νόημα είναι σαφέστατο όταν γίνεται λόγος για σχέσεις μεταξύ δύο κρατών μελών της ΕΕ (ή μεταξύ των θεσμικών οργάνων της ΕΕ και ενός κράτους μέλους) και μιας άλλης χώρας - μιας τρίτης χώρας συγκεκριμένα - η οποία βρίσκεται εκτός της ΕΕ.

Γλωσσάριο ΕΕ

www.europa.eu/scadplus/glossary/index_el.htm

www.europa.eu/abc/eurojargon/index_el.htm

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ σε συντομία**Η ΕΕ είναι**

- μια οικογένεια ευρωπαϊκών δημοκρατικών χωρών, οι οποίες συνεργάζονται για την ειρήνη και την ευημερία
- μια ήπειρος με κοινές αξίες αλλά με διαφορετικές παραδόσεις και γλώσσες
- μια ένωση από 27 χώρες, με πληθυσμό περισσότερο από 450 εκατ. που ασχολείται με ευρύ φάσμα θεμάτων άμεσου ενδιαφέροντος για την καθημερινή ζωή με κύριο άξονα ενδιαφέροντος την προώθηση της συνεργασίας και της ενότητας και τη διαφύλαξη της πολυμορφίας μεταξύ των λαών της Ευρώπης

Τα κράτη μέλη της ΕΕ

Εκχωρούν συγκεκριμένες εξουσίες, σε κοινά θεσμικά όργανα, ώστε να μπορούν να λαμβάνονται δημοκρατικές αποφάσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Αυτή η από κοινού άσκηση της εθνικής κυριαρχίας καλείται επίσης «Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση».

Οι ιστορικές ρίζες της ΕΕ

Ανάγονται στον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Η ιδέα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης διατυπώθηκε για πρώτη φορά από τον Γάλλο Υπουργό Εξωτερικών Robert Schuman στις 9 Μαΐου 1950, με στόχο την αποτροπή ενός παρόμοιου καταστροφικού πολέμου. Η 9η Μαΐου θεωρείται η γενέθλιος ημερομηνία της σημερινής ΕΕ και γιορτάζεται κάθε χρόνο σαν Ημέρα της Ευρώπης.

Ημέρα της Ευρώπης

Η 9η Μαΐου σηματοδοτεί την απαρχή της γένεσης της οντότητας που εξελίχθηκε στη σημερινή "ΕΕ". Την Ημέρα της Ευρώπης δίνεται η ευκαιρία για δραστηριότητες και εορτές κατά τις οποίες οι πολίτες συνηθίζουν στην ιδέα της Ευρώπης και γεφυρώνονται οι αποστάσεις που χωρίζουν τους λαούς της Ένωσης.

Τα κράτη μέλη της ΕΕ

Αυστρία - Βέλγιο - Βουλγαρία - Γαλλία - Γερμανία - Δανία - Ελλάδα - Εσθονία - Ηνωμένο Βασίλειο - Ιρλανδία - Ισπανία - Ιταλία - Κάτω Χώρες (Ολλανδία) - Κύπρος - Λετονία - Λιθουανία - Λουξεμβούργο - Μάλτα - Ουγγαρία - Πολωνία - Πορτογαλία - Ρουμανία - Σλοβακία - Σλοβενία - Σουηδία - Τσεχική Δημοκρατία - Φινλανδία [κράτη μέλη μέχρι το 2007]

Ο ευρωπαϊκός ύμνος

Η μελωδία προέρχεται από την Ενάτη Συμφωνία που συνέθεσε το 1823 ο Λούντβιχ Βαν Μπετόβεν και εκφράζει τις ιδέες της ελευθερίας, της ειρήνης και της αλληλεγγύης που ενσαρκώνει η Ευρώπη. Υιοθετήθηκε το 1985 από τους αρχηγούς κρατών της ΕΕ χωρίς να προορίζεται να αντικαταστήσει τους εθνικούς ύμνους των κρατών μελών, αλλά να τιμήσει τις κοινές αξίες και την ενότητα μέσα στην ποικιλομορφία.

Ευρωπαϊκή σημαία

Η ευρωπαϊκή σημαία είναι το σύμβολο της ΕΕ, αλλά και της ενότητας και της ταυτότητας της Ευρώπης. Ο κύκλος των χρυσών αστεριών εκφράζει την αλληλεγγύη και την αρμονία μεταξύ των κρατών της Ευρώπης. Ο αριθμός των αστεριών δεν εξαρτάται από τον αριθμό των κρατών μελών. Η σημαία έχει δώδεκα αστέρια, επειδή παραδοσιακά ο αριθμός συμβολίζει την τελειότητα, την πληρότητα και την ενότητα. Γι' αυτό, η σημαία παραμένει η ίδια, ανεξάρτητα από τις διευρύνσεις της ΕΕ.

Το έμβλημα της Ευρώπης

«Ενωμένη στην πολυμορφία» είναι το έμβλημα της ΕΕ. Άρχισε να χρησιμοποιείται για πρώτη φορά γύρω στο 2000 και αναφέρθηκε επίσημα για πρώτη φορά στη συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης που υπογράφηκε το 2004. Στο άρθρο 1-8 αναφέρονται τα σύμβολα της ΕΕ. Το έμβλημα δηλώνει ότι, μέσω της ΕΕ, οι Ευρωπαίοι είναι ενωμένοι και εργάζονται από κοινού για την ειρήνη και την ευημερία και ότι οι διαφορετικοί πολιτισμοί, παραδόσεις και γλώσσες αποτελούν θετικό στοιχείο για την ευρωπαϊκή ήπειρο.

Οι Συνθήκες της ΕΕ και το κράτος δικαίου

Η ΕΕ βασίζεται στο κράτος δικαίου, δηλαδή όλες οι πράξεις της βασίζονται σε συνθήκες που θεσπίζονται δημοκρατικά μετά από πρωτοβουλία και συμφωνία όλων των κρατών μελών.

Διεύρυνση - πόσο μεγάλη μπορεί να γίνει η ΕΕ

Κατά τις δύο επόμενες δεκαετίες ο συνολικός αριθμός των κρατών μελών αναμένεται να αυξηθεί σε 30 ή 35. Υπάρχει επομένως η μεγάλη πρόκληση κατά πόσον το Συμβούλιο θα μπορεί να λαμβάνει αποφάσεις με ομοφωνία για οποιοδήποτε θέμα.

EUROPA

ΔΙΚΤΥΑΚΟΣ ΚΟΜΒΟΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

www.europa.eu.int

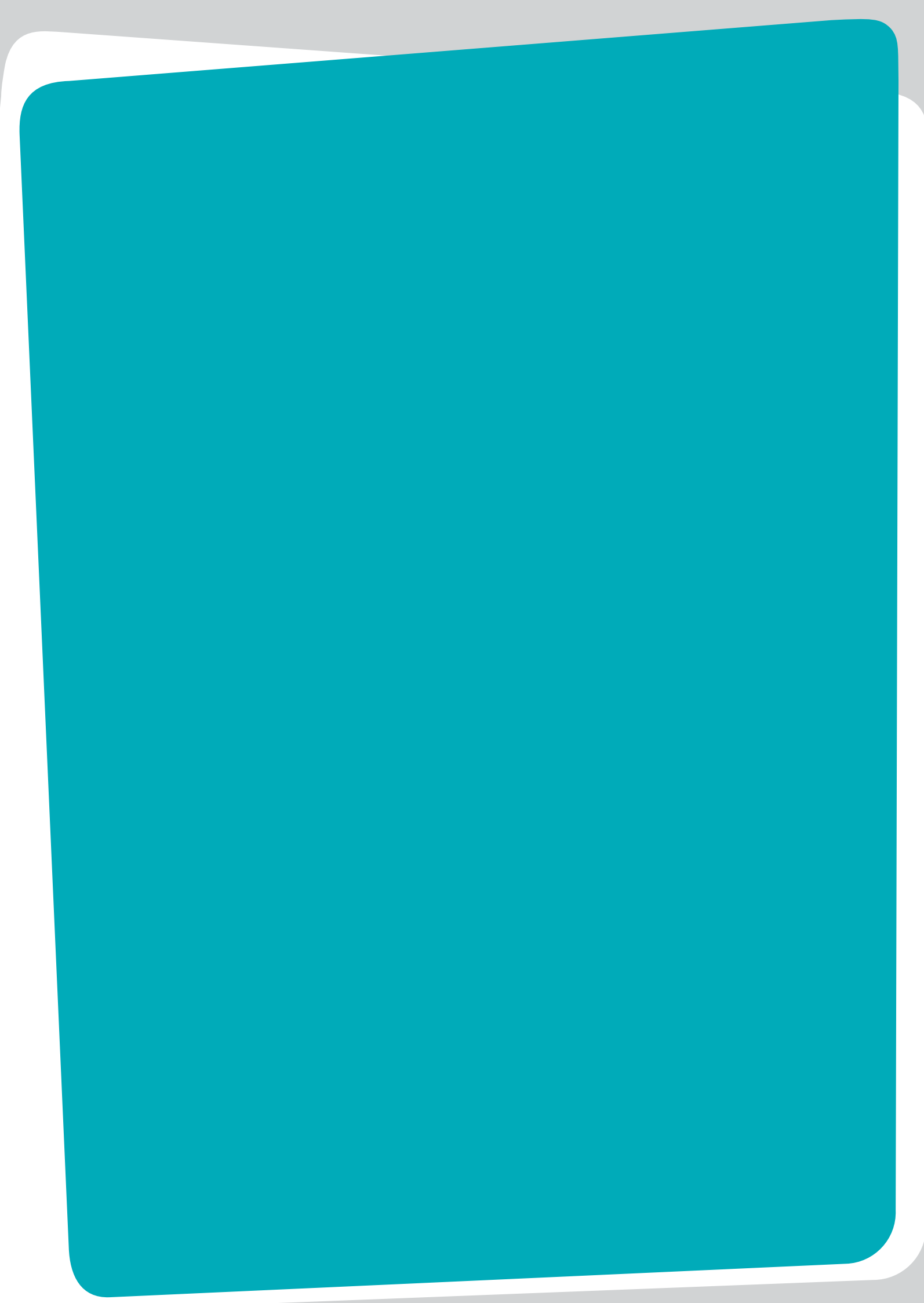
EUROPA είναι η ονομασία της δικτυακής πύλης της ΕΕ στην οποία μπορείτε να βρείτε πληροφορίες για τα θεσμικά όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ, τις πολιτικές, τα ανταγωνιστικά ευρωπαϊκά προγράμματα, τις ευρωπαϊκές χρηματοδοτήσεις και γενικά οποιοσδήποτε χρήσιμες πληροφορίες για την ΕΕ. Ο EUROPA είναι το βασικό εργαλείο πληροφόρησης και αναζήτησης πληροφοριών για όλα τα θέματα που αφορούν τη δράση της ΕΕ.

Χρήσιμες πληροφορίες για τις ιστοσελίδες του Ευρορα

Τι απεικονίζουν αυτά τα τετραγωνάκια [cs](#) [da](#) [ce](#) [el](#) [en](#) [es](#) [et](#) [fi](#) [fr](#) [hu](#) [it](#) [lv](#) [mt](#) [nl](#) [pl](#) [pt](#)

Κατά την πλοήγηση σας στο Ευρορα θα δείτε συχνά τα πιο πάνω τετραγωνάκια τα οποία σας δείχνουν σε ποιες γλώσσες υπάρχουν τα κείμενα της σελίδας που επισκέπτεστε.

Η ελληνική γλώσσα απεικονίζεται με το [el](#) και η αγγλική γλώσσα με το [en](#)

ΜΑΘΕΤΕ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ

1

ΠΩΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ
Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΜΑΘΕΤΕ ΠΩΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Θεσμικά όργανα και Οργανισμοί

Η ΕΕ θεωρείται μοναδική γιατί οι χώρες που την αποτελούν συνεχίζουν να είναι ανεξάρτητα κυρίαρχα έθνη, αλλά συνενώνουν την εθνική τους κυριαρχία και μεταβιβάζουν ορισμένες από τις εξουσίες λήψης αποφάσεων που διαθέτουν σε κοινά θεσμικά όργανα τα οποία έχουν συσταθεί από τα ίδια. Με αυτό τον τρόπο οι αποφάσεις λαμβάνονται δημοκρατικά σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Οι εξουσίες και οι υποχρεώσεις των θεσμικών οργάνων θεσπίζονται από τις συνθήκες, που αποτελούν τη βάση κάθε ενέργειας της Ένωσης.

Οι Συνθήκες, γνωστές και ως «πρωτογενής» νομοθεσία, αποτελούν τη βάση για τις νομοθετικές πράξεις (γνωστές και ως «παράγωγο δίκαιο») οι οποίες έχουν άμεση επίπτωση στην καθημερινή ζωή των πολιτών της ΕΕ. Το παράγωγο δίκαιο αποτελείται κυρίως από κανονισμούς, οδηγίες και συστάσεις που έχουν εγκριθεί από τα ευρωπαϊκά όργανα.

Συνθήκες ΕΕ

www.europa.eu/abc/treaties/index_el.htm

ΒΑΣΙΚΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΤΡΙΓΩΝΟ ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Συμβούλιο της ΕΕ

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Το «θεσμικό τρίγωνο» παράγει τις πολιτικές και τους νόμους που ισχύουν σε όλη την Ένωση

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

www.europarl.europa.eu

Είναι το μοναδικό άμεσα εκλεγμένο όργανο που αντιπροσωπεύει όλους τους πολίτες της ΕΕ. Το νομοθετικό του έργο (οδηγίες, κανονισμοί, κ.α.) επηρεάζει την καθημερινή ζωή κάθε πολίτη. Το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της ΕΕ κατέχουν από κοινού τη νομοθετική εξουσία και την έγκριση του προϋπολογισμού της ΕΕ. Τα μέλη του εκλέγονται απευθείας από τους ψηφοφόρους του κάθε κράτους μέλους, κάθε πέντε έτη. Ο συνολικός αριθμός των μελών του αυξάνεται ανάλογα με τις διευρύνσεις της ΕΕ και ο αριθμός των ευρωβουλευτών από κάθε χώρα βασίζεται στον αριθμό του πληθυσμού της χώρας. Οι αριθμοί σταθμίζονται υπέρ των χωρών που έχουν μικρότερο πληθυσμό. Οι σύνοδοι ολομελείας του Κοινοβουλίου πραγματοποιούνται συνήθως στο Στρασβούργο και οι έκτακτες σύνοδοι στις Βρυξέλλες. Το Κοινοβούλιο έχει 17 επιτροπές, οι οποίες διεκπεραιώνουν το προπαρασκευαστικό έργο για τις συνόδους ολομελείας, και ορισμένες πολιτικές ομάδες που συνεδριάζουν κυρίως στις Βρυξέλλες.

Επικοινωνία με τους ευρωβουλευτές της Κύπρου: www.europarl.europa.eu/members/public.do?language=el
Υπηρεσία EUR-lex - πρόσβαση στο δίκαιο και στη νομοθεσία της ΕΕ: www.eur-lex.europa.eu/el/index.htm

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΕ

www.consilium.europa.eu

Είναι το κύριο όργανο λήψης αποφάσεων της ΕΕ και στις συνεδριάσεις του παρευρίσκεται αρμόδιος υπουργός από κάθε κυβέρνηση κράτους μέλους, ανάλογα με το θέμα υπό συζήτηση, ο οποίος είναι εξουσιοδοτημένος να αναλαμβάνει δεσμεύσεις εξ ονόματος της χώρας τους. Για αυτό και το Συμβούλιο συνεδριάζει υπό εννέα διαφορετικές συνθέσεις: Γενικές Υποθέσεις και Εξωτερικές Σχέσεις | Οικονομικές και Δημοσιονομικές Υποθέσεις | Δικαιοσύνη και Εσωτερικές Υποθέσεις | Απασχόληση, κοινωνική πολιτική, υγεία και καταναλωτές | Ανταγωνιστικότητα | Μεταφορές, τηλεπικοινωνίες και ενέργεια | Γεωργία και αλιεία | Περιβάλλον | Παιδεία, Νεολαία και Πολιτισμός.

Κάθε τέσσερις φορές το χρόνο οι πρόεδροι ή οι πρωθυπουργοί των κρατών μελών και ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

συνεδριάζουν ως το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Αυτές οι συναντήσεις ονομάζονται 'συνεδριάσεις κορυφής' οι οποίες καθορίζουν τη γενική πολιτική της ΕΕ και ρυθμίζουν σοβαρά θέματα που δεν μπορούν να διευθετηθούν σε επίπεδο υπουργών.

Πέραν των κοινών αρμοδιοτήτων που έχει από κοινού με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο της ΕΕ συντονίζει τη γενική οικονομική πολιτική των κρατών μελών, συνομολογεί διεθνείς συμφωνίες, αναπτύσσει την Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας της ΕΕ και συντονίζει τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών δικαστικών και αστυνομικών αρχών σε ποινικές υποθέσεις.

Η Προεδρία του Συμβουλίου ασκείται εκ περιτροπής από κάθε κράτος μέλος για περίοδο έξι μηνών, το οποίο αναλαμβάνει διαδοχικά την ημερήσια διάταξη του Συμβουλίου και προεδρεύει όλων των συνεδριάσεων επί ένα εξάμηνο. Η προεδρία προωθεί τις νομοθετικές και πολιτικές αποφάσεις και διαπραγματεύεται συμβιβαστικές λύσεις μεταξύ των κρατών μελών. Η Κύπρος θα αναλάβει την προεδρία του Συμβουλίου από τον Ιούλιο-Δεκέμβριο του 2012.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

www.ec.europa.eu

Είναι ανεξάρτητη από τις εθνικές κυβερνήσεις και εκπροσωπεί τα συμφέροντα του συνόλου της ΕΕ. Συντάσσει προτάσεις για νέες ευρωπαϊκές νομοθετικές πράξεις, τις οποίες υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, εφαρμόζει τις αποφάσεις του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, εκτελεί προγράμματα και διαθέτει τα κονδυλία της ΕΕ. Εδρεύει στις Βρυξέλλες, αλλά διατηρεί γραφεία και στο Λουξεμβούργο και έχει αντιπροσωπείες σε όλες τις χώρες της Ένωσης και σε αρκετές πρωτεύουσες σε ολόκληρο τον κόσμο.

Ως θεσμικό όργανο, στηρίζεται από μία δημόσια διοίκηση, η οποία είναι οργανωμένη σε 36 τμήματα, γνωστά και ως 'Γενικές Διευθύνσεις' και υπηρεσίες. Κάθε Γενική Διεύθυνση είναι υπεύθυνη για ένα συγκεκριμένο τομέα πολιτικής της ΕΕ και διευθύνεται από τον αρμόδιο Επίτροπο. Οι Επίτροποι αποτελούν τα μέλη της Επιτροπής και διορίζονται για περίοδο πέντε ετών. Οι εργασίες της Επιτροπής και κατ' επέκταση των Γενικών Διευθύνσεων διεκπεραιώνονται από διοικητικό προσωπικό, εμπειρογνώμονες, μεταφραστές, διερμηνείς κ.ά (οι ευρωπαίοι δημόσιοι υπάλληλοι για το 2007 ανέρχονται στους 25.000).

Βάση Δεδομένων PreLex - σύστημα παρακολούθησης της διαδικασίας λήψης αποφάσεων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των άλλων θεσμικών οργάνων: www.europa.eu.int/prelex/apcnet.cfm?CL=e1

Τύποι εγγράφων και διαδικασιών ΕΕ

Κανονισμός

Ο κανονισμός, εγκρίνεται από το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο ή μόνο από την Επιτροπή. Είναι μια γενική και υποχρεωτική νομοθετική πράξη ως προς όλα τα μέρη της. Σε αντίθεση με τις οδηγίες, που απευθύνονται στα κράτη μέλη, και τις αποφάσεις, που έχουν συγκεκριμένους αποδέκτες, ο κανονισμός απευθύνεται σε όλους. Εφαρμόζεται άμεσα και δεσμεύει όλα τα κράτη μέλη, όπως ακριβώς οι εθνικοί νόμοι και χωρίς καμία άλλη παρέμβαση εκ μέρους των εθνικών αρχών.

Οδηγία

Η οδηγία, εκδίδεται από το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο ή από την Επιτροπή και απευθύνεται στα κράτη μέλη. Ο κύριος στόχος της είναι η προσέγγιση των νομοθεσιών και δεσμεύει τα κράτη μέλη ως προς το αποτέλεσμα που πρέπει να επιτευχθεί, επιτρέποντας όμως στις εθνικές αρχές να επιλέξουν τον τρόπο και το μέσο υλοποίησης των κοινοτικών στόχων σύμφωνα με τις διαδικασίες που ισχύουν στα επιμέρους κράτη μέλη. Εάν η οδηγία δεν έχει μεταφερθεί στην εθνική νομοθεσία από τα κράτη μέλη ή αν έχει μεταφερθεί κατά τρόπο πλημμελή ή με καθυστέρηση, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικαλεστούν απευθείας την εν λόγω οδηγία ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων.

Απόφαση

Η απόφαση είναι νομοθετική πράξη η οποία εκδίδεται από το Συμβούλιο ή το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή την Επιτροπή. Μέσω μιας απόφασης, τα θεσμικά όργανα μπορούν να απαιτήσουν από ένα κράτος μέλος ή από έναν υπήκοο της ΕΕ να δρά ή να απέχει από δράση, να ασκεί δικαιώματα ή να εκτελεί υποχρεώσεις. Η απόφαση είναι ατομική και οι αποδέκτες της πρέπει να καθοριστούν μεμονωμένα, γεγονός που τη διαχωρίζει από τον κανονισμό και επίσης είναι δεσμευτική ως προς όλα τα μέρη της.

Σύσταση

Η σύσταση επιτρέπει στα θεσμικά όργανα να αποφασίζουν κατά μη δεσμευτικό τρόπο, προτείνοντας μια γραμμί συμπεριφοράς χωρίς να δημιουργούν νομική υποχρέωση για τους αποδέκτες (τα κράτη μέλη, λοιπά κοινοτικά όργανα και σε ορισμένες περιπτώσεις πολίτες της Ένωσης).

Γνώμη

Η γνώμη είναι μια πράξη που επιτρέπει στα κοινοτικά όργανα να εκφράζονται κατά τρόπο μη δεσμευτικό, δηλαδή χωρίς να επιβάλλουν νομική υποχρέωση στους αποδέκτες της με σκοπό να καθοριστεί η άποψη του κοινοτικού οργάνου σχετικά με ένα ζήτημα.

Έγγραφα & διαδικασίες

www.eur-lex.europa.eu/el/droit_communaire/droit_communaire.htm#1.3.3

ΑΛΛΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

Ευρωπαϊκό Δικαστήριο

www.curia.europa.eu

Εξασφαλίζει ότι τα κράτη μέλη και τα θεσμικά όργανα της ΕΕ ενεργούν σύμφωνα με το νόμο και ότι η νομοθεσία της ΕΕ ερμηνεύεται και εφαρμόζεται με τον ίδιο τρόπο σε όλα τα κράτη μέλη. Έχει επίσης αρμοδιότητες που αφορούν την επίλυση νομικών διαφορών μεταξύ των κρατών μελών, των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, επιχειρήσεων και φυσικών προσώπων. Αποτελείται από ένα δικαστή ανά κράτος μέλος και επικουρείται από οκτώ γενικούς εισαγγελείς. Οι δικαστές και οι γενικοί εισαγγελείς διορίζονται με κοινή συμφωνία από τις κυβερνήσεις των κρατών μελών για εξαετή ανανεώσιμη θητεία.

Πρωτοδικείο - είναι προσαρτημένο στο Δικαστήριο και αναλαμβάνει την εκδίκαση συγκεκριμένων υποθέσεων, ιδίως προσφυγές που ασκούνται από ιδιώτες, εταιρείες και οργανώσεις.

Δικαστήριο Ευρωπαϊκής Δημόσιας Διοίκησης - είναι προσαρτημένο στο Πρωτοδικείο και αποτελεί νέο δικαστικό όργανο το οποίο συστάθηκε για την επίλυση διενέξεων μεταξύ της ΕΕ και της δημόσιας διοίκησής της.

Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο

www.eca.europa.eu

Κύρια αποστολή του είναι να ελέγχει την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ - δηλαδή να ελέγχει τη νομιμότητα των εσόδων και των δαπανών της Ένωσης και να διασφαλίζει τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση. Υποβάλλει επίσης γνωμοδοτήσεις και προτάσεις νόμων που αφορούν τον χρηματοπιστωτικό τομέα της ΕΕ. Διορίζεται για διάστημα έξι ετών και αποτελείται από ένα μέλος από κάθε χώρα της Ένωσης. Για να επιτελεί πιο αποτελεσματικά το έργο του, παραμένει ανεξάρτητο από τα υπόλοιπα θεσμικά όργανα.

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή

www.eesc.europa.eu

Η ΕΟΚΕ είναι συμβουλευτικό όργανο το οποίο εκπροσωπεί τους εργοδότες, τις συνδικαλιστικές οργανώσεις, τους αγρότες, τους καταναλωτές και άλλες ομάδες της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών. Γεφυρώνει την απόσταση μεταξύ της ΕΕ και των πολιτών αφού υπερασπίζεται τα συμφέροντά τους σε συζητήσεις πολιτικής με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Ο συμβουλευτικός ρόλος της ΕΟΚΕ ασκείται σε όλες τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων της ΕΕ που σχετίζονται με την οικονομική και την κοινωνική πολιτική. Ο αριθμός των μελών από κάθε χώρα είναι ανάλογος του πληθυσμού της και διορίζονται για περίοδο τεσσάρων ετών.

Επιτροπή των Περιφερειών

www.cor.europa.eu

Είναι συμβουλευτικό όργανο το οποίο αποτελείται από εκπροσώπους των τοπικών και περιφερειακών αρχών των κρατών μελών της ΕΕ. Υποβάλλει γνωμοδοτήσεις για θέματα που αφορούν το τοπικό ή το περιφερειακό επίπεδο. Αποτελείται από αντιπροσώπους περιφερειακής και τοπικής διακυβέρνησης, οι οποίοι προτείνονται από τα κράτη μέλη και διορίζονται για τετραετή θητεία. Για την αποτελεσματική άσκηση του ρόλου της κατανέμει τις διάφορες εργασίες σε επιτροπές οι οποίες αναλαμβάνουν ενεργό ρόλο στο πλαίσιο των γνωμοδοτήσεων που υποβάλλει η Επιτροπή.

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

www.ecb.eu

Είναι υπεύθυνη για τη χάραξη και την εφαρμογή της οικονομικής και νομισματικής πολιτικής της ΕΕ και ιδιαίτερα για τη διαχείριση του ενιαίου νομίσματος στις χώρες που αποτελούν τη "ζώνη του ευρώ". Χρησιμοποιεί το "Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών", το οποίο καλύπτει όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Ένας βασικός ρόλος της Τράπεζας είναι η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών στη ζώνη του ευρώ, για αποφυγή διάβρωσης της αγοραστικής δύναμης του ευρώ από τον πληθωρισμό.

Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων

www.eib.org

Λειτουργεί σε μη κερδοσκοπική βάση και χρηματοδοτείται με δανεισμό από τις κεφαλαιαγορές και από τους μετόχους της οι οποίοι είναι τα κράτη μέλη της ΕΕ. Χορηγεί πιστώσεις, ιδιαίτερα στις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες, στις υπό ένταξη χώρες και άλλα αναπτυσσόμενα κράτη, για επενδυτικά σχέδια ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος (όπως σιδηροδρομικές και οδικές αρτηρίες, αεροδρόμια ή περιβαλλοντικά προγράμματα).

Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων

www.eif.org

Παρέχει επιχειρηματικό κεφάλαιο στις μικρές εταιρείες και εγγυήσεις σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για την κάλυψη των δανείων τους προς τις μικρομεσαίες επι χερήσεις.

ΔΙΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Υπηρεσία Επίσημων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

www.publications.europa.eu

Είναι ο εκδοτικός οίκος της ΕΕ. Εκδίδει καθημερινά την **Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ** σε περισσότερες από 21 γλώσσες και δημοσιεύει σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή διάφορες εκδόσεις για τις δραστηριότητες και τις πολιτικές της ΕΕ. Επιπλέον, προσφέρει μια σειρά υπηρεσιών ελεύθερης πρόσβασης σε πληροφορίες σχετικά με τη νομοθεσία (EUR-Lex), τις εκδόσεις (EU Bookshop), τις δημόσιες συμβάσεις (TED) και τον τομέα της έρευνας και ανάπτυξης (CORDIS) της ΕΕ.

Παραγγελία εκδόσεων/αποστολής ηλεκτρονικού υλικού

www.publications.europa.eu/howto/index_el.htm

Υπηρεσία Επιλογής Προσωπικού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

www.europa.eu/epso

Ευρωπαϊκή Σχολή Δημόσιας Διοίκησης

www.europa.eu/eas

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΕΕ

Κοινοτικές Υπηρεσίες

Οι κοινοτικές υπηρεσίες εκτελούν εξειδικευμένο τεχνικό, επιστημονικό ή διοικητικό έργο. Είναι όργανα που διέπονται από το ευρωπαϊκό δημόσιο δίκαιο και έχουν ανεξάρτητη νομική προσωπικότητα.

Γραφείο Εναρμόνισης στην Εσωτερική Αγορά (σήματα, σχέδιο και υποδείγματα)

www.europa.eu/agencies/community_agencies/ohim/index_el.htm

Εποπτική Αρχή του Ευρωπαϊκού GNSS (EGSA)

www.europa.eu/agencies/community_agencies/index_el.htm

Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA)

www.europa.eu/agencies/community_agencies/efsa/index_el.htm

Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας (EUROFOUND)

www.europa.eu/agencies/community_agencies/eurofound/index_el.htm

Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ETF)

 www.europa.eu/agencies/community_agencies/etf/index_el.htm

Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας (EMCDDA)

 www.europa.eu/agencies/community_agencies/emcdda/index_el.htm

Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων (ECDC)

 www.europa.eu/agencies/community_agencies/ecdc/index_el.htm

Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Cedefop)

 www.europa.eu/agencies/community_agencies/cedefop/index_el.htm

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Ανασυγκρότησης (EAR)

 www.europa.eu/agencies/community_agencies/ear/index_el.htm

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Ασφάλειας της Αεροπορίας (EASA)

 www.europa.eu/agencies/community_agencies/easa/index_el.htm

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (FRA)

 www.europa.eu/agencies/community_agencies/fra/index_el.htm

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος (EEA)

 www.europa.eu/agencies/community_agencies/eea/index_el.htm

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Σιδηροδρόμων (ERA)

 www.europa.eu/agencies/community_agencies/era/index_el.htm

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων (EMA)

 www.europa.eu/agencies/community_agencies/ema/index_el.htm

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων (ECHA)

 www.europa.eu/agencies/community_agencies/echa/index_el.htm

Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών (ENISA)

 www.europa.eu/agencies/community_agencies/enisa/index_el.htm

Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στο Χώρο της Εργασίας (EU-OSHA)

 www.europa.eu/agencies/community_agencies/osha/index_el.htm

Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια στη Θάλασσα (EMSA)

 www.europa.eu/agencies/community_agencies/emsa/index_el.htm

Κοινοτική Υπηρεσία Ελέγχου της Αλιείας (CFCA)

 www.europa.eu/agencies/community_agencies/cfca/index_el.htm

Κοινοτικό Γραφείο Φυτικών Ποικιλιών (CPVO)

 www.europa.eu/agencies/community_agencies/cpvo/index_el.htm

Μεταφραστικό Κέντρο των Οργάνων της ΕΕ (Cdt)

 www.europa.eu/agencies/community_agencies/cdt/index_el.htm

Οργανισμός Διαχείρισης Εξωτερικών Συνόρων (FRONTEX)

 www.europa.eu/agencies/community_agencies/frontex/index_el.htm

Υπηρεσίες Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας

Εκτελούν συγκεκριμένα τεχνικά, επιστημονικά και διοικητικά καθήκοντα στα πλαίσια της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας της ΕΕ.

www.europa.eu/agencies

Υπηρεσίες αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις

www.europa.eu/agencies

Ομάδα υπηρεσιών η οποία δημιουργήθηκε για να στηρίζει τα κράτη μέλη της ΕΕ στη συνεργασία τους για την καταπολέμηση του οργανωμένου διεθνούς εγκλήματος.

Εκτελεστικές υπηρεσίες

www.europa.eu/agencies

Έχουν συγκεκριμένα καθήκοντα που σχετίζονται με τη διαχείριση κοινοτικών προγραμμάτων και λειτουργούν για κάποια καθορισμένη περίοδο.

ΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής

www.ombudsman.europa.eu

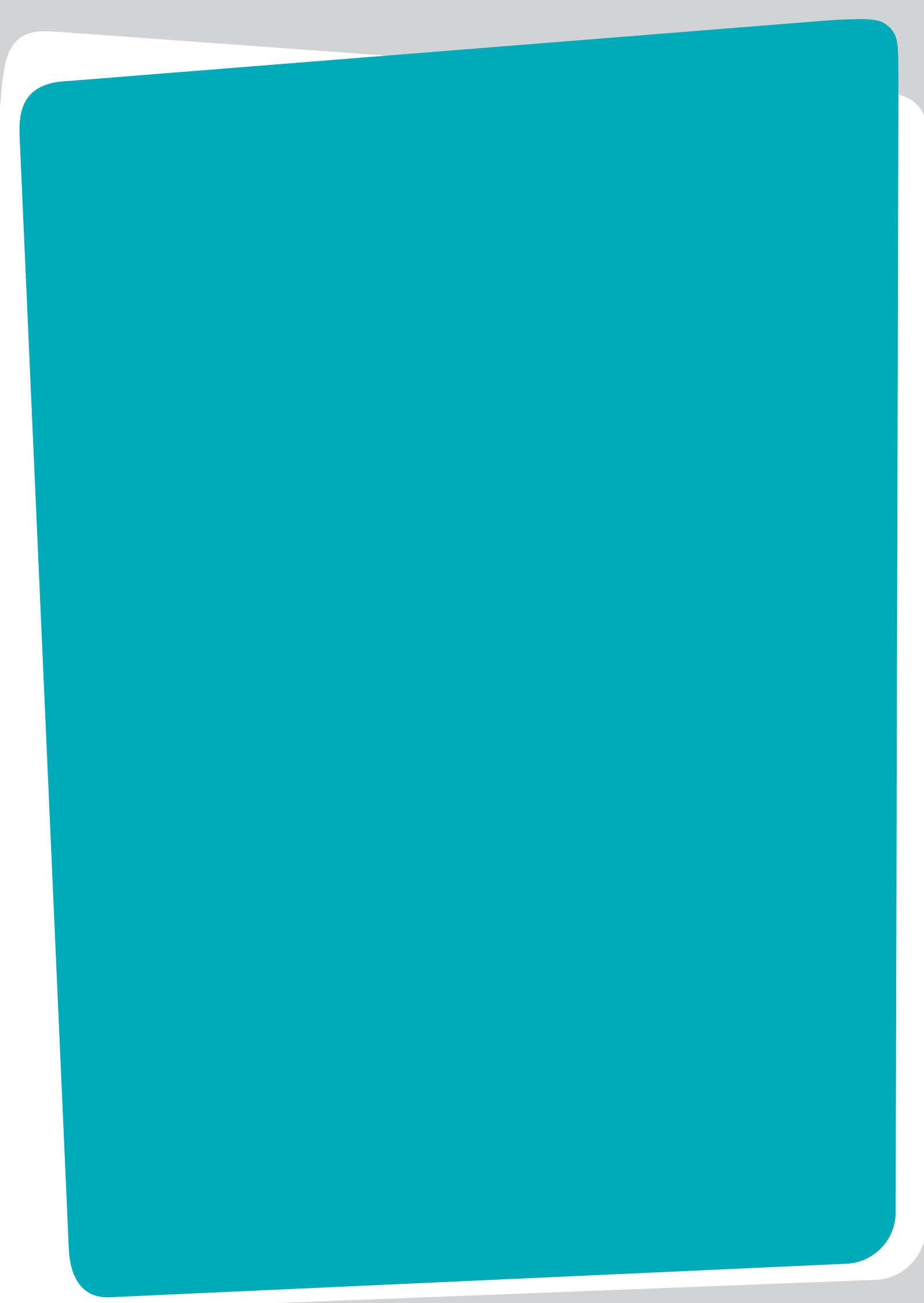
Έχει αρμοδιότητα να λαμβάνει και να διερευνά καταγγελίες πολιτών, επιχειρήσεων και οργανισμών της ΕΕ που αφορούν κρούσματα ή περιπτώσεις «κακής διοίκησης» στη δράση των ευρωπαϊκών οργάνων ή οργανισμών. Ο Διαμεσολαβητής εκλέγεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για πενταετή περίοδο. Η δράση του Διαμεσολαβητή περιλαμβάνει περιπτώσεις κακής διοίκησης που σχετίζονται με: άδικη μεταχείριση, διακρίσεις, κατάχρηση εξουσίας, παράλειψη ή άρνηση ενημέρωσης, παράτυπες διαδικασίες, κ.ά.

Ευρωπαϊός Επόπτης Προστασίας Δεδομένων

www.edps.europa.eu

Έχει ευθύνη να εξασφαλίζει ότι τα όργανα και οι οργανισμοί της ΕΕ σέβονται το δικαίωμα ιδιωτικής ζωής των πολιτών όταν επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ **2**

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΕ

πού πηγαίνουν τα χρήματα και σε τι χρησιμεύουν;

Οργάνωση προϋπολογισμού

Ο προϋπολογισμός της ΕΕ οργανώνεται με βάση τις διάφορες πολιτικές της ΕΕ και για αυτό ονομάζεται 'προϋπολογισμός βάσει δραστηριοτήτων'. Οι δράσεις και τα έργα που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ αντανακλούν τις προτεραιότητες για τις οποίες τα κράτη μέλη έχουν συμφωνήσει να δρουν σε κοινοτικό επίπεδο και κατατάσσονται σε 31 διαφορετικούς τομείς πολιτικής. Για τα επόμενα επτά έτη, τα κράτη μέλη της ΕΕ αποφάσισαν να αξιοποιήσουν τον προϋπολογισμό της ΕΕ για:

Την οικονομική ανάπτυξη και τη δημιουργία περισσότερων θέσεων εργασίας
[44.2% του προϋπολογισμού]

Μια από τις σημαντικότερες προτεραιότητες είναι να γίνει η ΕΕ περισσότερο ανταγωνιστική και να επιτευχθεί μακροπρόθεσμη ανάπτυξη μέσα από την ορθή και αποτελεσματική αξιοποίηση και αύξηση του ανθρώπινου δυναμικού της. Η προτεραιότητα αυτή, γνωστή και ως «συνοχή», αφορά την παροχή οικονομικής βοήθειας ιδιαίτερα προς τις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες ώστε να μετατρέψουν την οικονομία τους για την αντιμετώπιση του παγκόσμιου ανταγωνισμού σε τομείς που αφορούν: ανάπτυξη υποδομών, κατάρτιση του εργατικού δυναμικού, υιοθέτηση των τελευταίων τεχνολογιών παραγωγής, διευκόλυνση της οικονομικής και κοινωνικής συνεργασίας και διάδοση της πείρας και της τεχνογνωσίας.

Προστασία των φυσικών πόρων
[43% του προϋπολογισμού]

Οι προσπάθειες της ΕΕ σε αυτό τον τομέα αφορούν την παραγωγή υψηλού βαθμού ασφάλειας και ποιότητας προϊόντων και την υποστήριξη του προγραμματισμού της γεωργικής κοινότητας για προσαρμογή της παραγωγής με βάση τη ζήτηση των καταναλωτών και με βάση τη σωστή διαχείριση και προστασία των φυσικών πόρων. Για επίτευξη αυτών των στόχων υποστηρίζονται μέτρα που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος, την αναδιάρθρωση και διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας και την προώθηση της βιώσιμης αλιείας.

Θεμελιώδεις ελευθερίες, ασφάλεια και δικαιοσύνη και Ευρωπαϊκή ταυτότητα: συζήτηση, διάλογος και πολιτισμός
[1.2% του προϋπολογισμού]

Η ΕΕ υποστηρίζει ενέργειες που αφορούν την καλύτερη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών στην ΕΕ, τη συνεργασία σε ποινικές και δικαστικές υποθέσεις με βάση τις αρχές του κράτους δικαίου, την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, του οργανωμένου εγκλήματος και της παράνομης μετανάστευσης.

Ο προϋπολογισμός της ΕΕ προωθεί και προστατεύει την πολιτιστική κληρονομιά και τον πλούτο, ενώ ενθαρρύνει την ενεργό συμμετοχή στις κοινωνικές συζητήσεις, την προστασία της δημόσιας υγείας και των συμφερόντων των καταναλωτών.

Παγκόσμιος εταίρος
[5.7% του προϋπολογισμού]

Ο προϋπολογισμός της ΕΕ χορηγεί επείγουσα βοήθεια μετά από μια φυσική ή άλλη καταστροφή με στόχο την μακροπρόθεσμη ενίσχυση της ευημερίας, της σταθερότητας και της ασφάλειας.

Διοικητικές δαπάνες
[5.9% του προϋπολογισμού]

Ένα άλλο μέρος του προϋπολογισμού της ΕΕ προορίζεται για τη διαχείριση της Ένωσης, ο οποίος αφορά την κάλυψη δαπανών για το προσωπικό και τα κτίρια όλων των θεσμικών οργάνων της ΕΕ.

Από πού προέρχονται τα χρήματα

Η ΕΕ διαθέτει 'ιδίους πόρους' για τη χρηματοδότηση των δαπανών της. Τα κράτη μέλη τους εισπράττουν εξ ονόματος της ΕΕ και τους μεταφέρουν στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Υπάρχουν τρία είδη 'ιδίων πόρων':

- Οι 'παραδοσιακοί ίδιοι πόροι' που αποτελούνται κυρίως από δασμούς από εισαγωγές προϊόντων που προέρχονται από τρίτα κράτη [15% των συνολικών εσόδων]

1 Παράλληλα όμως υπάρχουν και άλλες πολιτικές όπως για παράδειγμα, η εθνική κοινωνική ασφάλιση, οι συντάξεις, τα συστήματα υγείας και εκπαίδευσης, όπου οι χώρες της ΕΕ έχουν αποφασίσει να μη δρουν σε κοινοτικό επίπεδο και να εφαρμόζεται η «αρχή της επικουρικότητας». Με βάση αυτή την αρχή η ΕΕ δεν παρεμβαίνει σε αυτές τις πολιτικές αλλά τα κράτη μέλη αναλαμβάνουν τη διαχείριση των σχετικών ενεργειών σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο.

- Πόροι που βασίζονται σε ένα ενιαίο ποσοστιαίο συντελεστή στην εναρμονισμένη βάση ΦΠΑ κάθε κράτους μέλους [15% των συνολικών εσόδων]
- Πόροι που βασίζονται σε ένα ενιαίο ποσοστιαίο συντελεστή στο ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (ΑΕΕ) κάθε κράτους μέλους [69% των συνολικών εσόδων]
- Πόροι που προέρχονται από φόρους που καταβάλλονται από τους υπαλλήλους της ΕΕ επί των μισθών τους, τις συνεισφορές από τρίτα κράτη σε ορισμένα προγράμματα της ΕΕ και από πρόστιμα από εταιρείες που παραβαίνουν τους κανόνες ανταγωνισμού ή άλλους κανόνες [1% των συνολικών εσόδων]

Κατανομή πόρων ανά κράτος μέλος

Τα ποσά που καταβάλλονται προς τα κράτη μέλη καθορίζονται σύμφωνα με τις προτεραιότητες που η ΕΕ έχει καθορίσει. Τα λιγότερο ευημερούντα κράτη μέλη λαμβάνουν αναλογικά περισσότερα χρήματα από τα πλουσιότερα και οι περισσότερες χώρες λαμβάνουν περισσότερα χρήματα από αυτά που καταβάλλουν στον προϋπολογισμό.

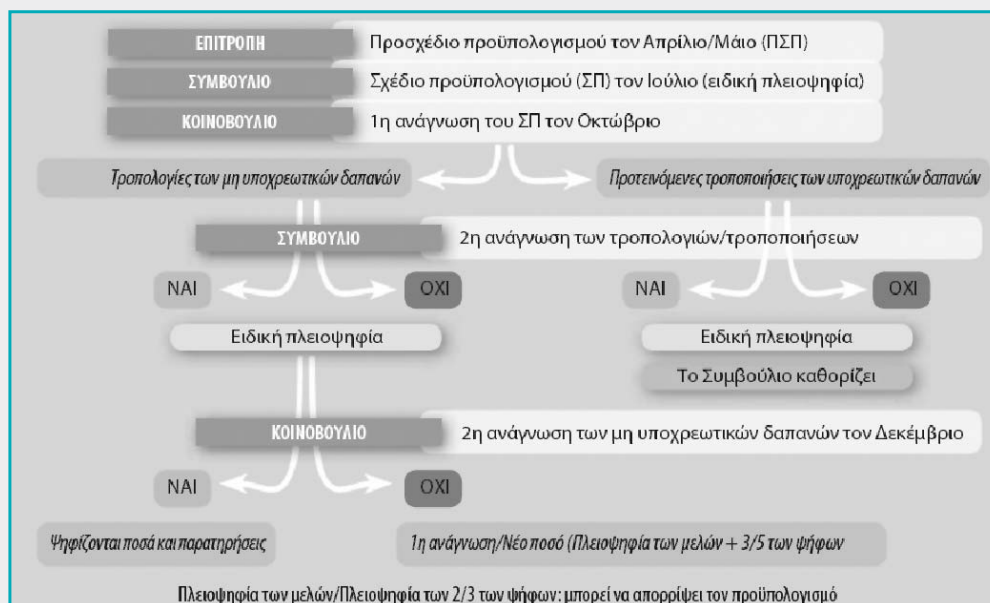
Έσοδα και δαπάνες προϋπολογισμού

Τα έσοδα και οι δαπάνες του προϋπολογισμού καθορίζονται και περιορίζονται από τα πιο κάτω:

- τις συνθήκες της Ένωσης
- το ανώτατο όριο δαπανών που συμφωνήθηκε από τις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών.
- το δημοσιονομικό πλαίσιο που συμφωνήθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο Υπουργών και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το οποίο ελέγχει την εξέλιξη του προϋπολογισμού της ΕΕ ανά κατηγορία δαπανών, συνήθως για 7ετίς χρονικές περιόδους.

Διαδικασία λήψης αποφάσεων

Η διαδικασία του προϋπολογισμού, όπως θεσπίζεται στις συνθήκες της ΕΕ, διαρκεί από την 1η Σεπτεμβρίου έως την 31η Δεκεμβρίου, αν και στην πράξη, η γενική διαδικασία μπορεί να αρχίσει και 2 χρόνια προηγουμένως. Υπάρχουν δύο είδη δαπανών του προϋπολογισμού: οι υποχρεωτικές και οι μη υποχρεωτικές δαπάνες. Οι υποχρεωτικές δαπάνες καλύπτουν όλες τις δαπάνες που απορρέουν από τις διεθνείς συμφωνίες και τις συνθήκες της ΕΕ. Όλες οι υπόλοιπες δαπάνες θεωρούνται μη υποχρεωτικές.

Ευθύνη διαχείρισης του προϋπολογισμού

Η διαχείριση των προγραμμάτων και των δραστηριοτήτων της ΕΕ ανατίθεται στο προσωπικό των υπηρεσιών πολιτικής της ΕΕ (γενικές διευθύνσεις) σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες στα κράτη μέλη. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει την τελική ευθύνη για την εκτέλεση του προϋπολογισμού, σε συνεργασία με τις αρχές των κρατών μελών. Η διαδικασία διαχείρισης βασίζεται σε μια ολοκληρωμένη δέσμη ελέγχων και ισορροπιών για να διασφαλιστεί η ορθή και σύμφωνη με τους ισχύοντες κανόνες διαχείριση των κονδυλίων. Οι κύριοι κανόνες που διέπουν τις δαπάνες των κεφαλαίων της ΕΕ περιλαμβάνονται στο δημοσιονομικό κανονισμό και στους κανόνες εφαρμογής.

Λογιστικός, εσωτερικός και εξωτερικός έλεγχος

Από το 2002, όλες οι υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής συντάσσουν ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων με στοιχεία για την εκτέλεση του προϋπολογισμού. Οι κύριες αναφορές των εκθέσεων περιλαμβάνονται σε μια συγκεφαλαιωτική έκθεση η οποία διαβιβάζεται στο Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο. Εκτός από τους τακτικούς εσωτερικούς λογιστικούς και άλλους ελέγχους, οι ετήσιοι λογαριασμοί της ΕΕ και η διαχείριση των πόρων δημοσιεύονται και υποβάλλονται για εξωτερικό έλεγχο από το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο. Το λογιστικό σύστημα της Επιτροπής περιλαμβάνει δύο είδη λογαριασμών: α) τους λογαριασμούς του προϋπολογισμού (που παρέχουν λεπτομερή καταχώριση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού) και β) τους γενικούς λογαριασμούς (που χρησιμοποιούνται για την προετοιμασία του ισολογισμού και του οικονομικού αποτελέσματος).

Ο νέος δημοσιονομικός κανονισμός και κανόνες εφαρμογής

Με βάση τον νέο χρηματοδοτικό κανονισμό η ΕΕ αντιμετωπίζει μεγάλο μέρος της γραφειοκρατίας που υπήρχε μέχρι σήμερα στο πλαίσιο των χρηματοδοτήσεων. Οι τροποποιήσεις στον δημοσιονομικό κανονισμό αποσκοπούν στη διευκόλυνση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού και την επίτευξη των πολιτικών στόχων που τη συνοδεύουν καθώς και στην αναπροσαρμογή ορισμένων απαιτήσεων διαδικασίας και τεκμηρίωσης ώστε να καταστούν πλέον αναλογικές προς τους εκάστοτε κινδύνους και έξοδα, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Οι νέες πρακτικές βελτιώσεις που έχουν καθοριστεί σε σχέση με την πρόσβαση και τη διαχείριση των κοινοτικών πόρων είναι οι ακόλουθες:

- θα ισχύουν λιγότερες γραφειοκρατικές διαδικασίες σε όλα τα στάδια υποβολής, χρηματοδότησης και υλοποίησης των ευρωπαϊκών προγραμμάτων, ιδιαίτερα για μικρές επιχειρηρήσεις.
- η μέχρι σήμερα υποχρεωτική συγχρηματοδότηση (co-financing) σε χρήμα που μέχρι σήμερα έπρεπε να καταβάλλουν οι φορείς που εγκρίνονταν για υλοποίηση ευρωπαϊκών έργων, μπορεί να αντικατασταθεί, με σχετικά δικαιολογητικά, με την συγχρηματοδότηση σε είδος (π.χ. συνεισφορά σε ανθρωποώρες/co-financing in kind).
- η απαίτηση να επισυνάπτεται εξωτερικός λογιστικός έλεγχος θα ισχύει μόνο για τις επιδοτήσεις με ύψος ίσο ή μεγαλύτερο των 500 000 ευρώ (αντί των 300 000 ευρώ) για τις εξωτερικές ενέργειες και για τις λειτουργικές επιδοτήσεις με ύψος ίσο ή μεγαλύτερο των 100 000 ευρώ.
- η απαίτηση εγγύησης προχρηματοδότησης θα ισχύει για κάθε προχρηματοδότηση που υπερβαίνει το 80 % του ποσού της επιδότησης και τα 60 000 ευρώ.

Προϋπολογισμός ΕΕ

www.ec.europa.eu/budget/index.htm

Γενική Διεύθυνση Προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

www.ec.europa.eu/dgs/budget/index_el.htm

Νέος δημοσιονομικός κανονισμός και κανονισμοί εφαρμογής

www.ec.europa.eu/budget/documents/implement_control_en.htm

Λίστα φορέων που έχουν επωφεληθεί από τον προϋπολογισμό της ΕΕ

www.ec.europa.eu/grants/beneficiaries_en.htm

ΚΕΦΑΛΑΙΟ

3

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ - ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

Εισαγωγή

Η υλοποίηση των πολιτικών, η εφαρμογή των σχετικών νομοθεσιών και η διαχείριση των ευρωπαϊκών προγραμμάτων και κονδυλίων γίνονται από τις Γενικές Διευθύνσεις [ΓΔ]. Στον πίνακα πιο κάτω παρουσιάζουμε, τις ιστοσελίδες των ΓΔ και των νομικών κειμένων που είναι αρμόδιες να εφαρμόζουν.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΝΑ ΑΡΜΟΔΙΑ ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ & ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ	ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ
Αλιεία και Ναυτιλιακές Υποθέσεις	www.europa.eu/pol/fish/index_el.htm	www.europa.eu.int/comm/dgs/fisheries
Ανάπτυξη	www.europa.eu/pol/dev/index_el.htm	www.ec.europa.eu/development/AboutGen_en.cfm
Ανθρωπιστική Βοήθεια	www.europa.eu/pol/hum/index_el.htm	www.ec.europa.eu/dgs/humanitarian_aid/index_el.htm
Ανθρώπινα δικαιώματα	www.europa.eu/pol/rights/index_el.htm	www.europa.eu.int/comm/dgs/justice_home/index_en.htm
Ανταγωνισμός	www.europa.eu/pol/comp/index_el.htm	www.europa.eu.int/comm/competition/index_el.html
Απασχόληση κοινωνικές υποθέσεις & Ίσες Ευκαιρίες	www.europa.eu/pol/socio/index_el.htm	www.ec.europa.eu/employment_social/firsttime_el.html
Ασφάλεια των τροφίμων	www.europa.eu/pol/food/index_el.htm	www.europa.eu.int/comm/dgs/health_consumer/index_en.htm
Γεωργία και Αγροτική Ανάπτυξη	www.europa.eu/pol/agr/index_el.htm	www.europa.eu.int/comm/dgs/agriculture/index_el.htm
Υγεία και Προστασία του Καταναλωτή	www.europa.eu/pol/health/index_el.htm	www.europa.eu.int/comm/dgs/health_consumer/index_en.htm
Διεύρυνση	www.europa.eu/pol/enlarg/index_el.htm	www.europa.eu.int/comm/dgs/enlargement/index_el.htm
Δικαιοσύνη, ελευθερία και ασφάλεια	www.europa.eu/pol/justice/index_el.htm	www.europa.eu.int/comm/dgs/justice_home/index_en.htm
Εκπαίδευση & Πολιτισμός [Κοινωνία των Πολιτών, Νεολαία & Αθλητισμός]	www.europa.eu/pol/educ/index_el.htm www.europa.eu/pol/cult/index_el.htm	www.europa.eu.int/comm/dgs/education_culture/index_el.htm
Ενεργειακή πολιτική	www.europa.eu/pol/ener/index_el.htm	www.europa.eu.int/comm/dgs/energy_transport/index_el.html
Εξωτερικές σχέσεις	www.europa.eu/pol/ext/index_el.htm	www.europa.eu.int/comm/dgs/external_relations/index_en.htm
Εξωτερική πολιτική και ασφάλεια	www.europa.eu/pol/cfsp/index_el.htm	www.europa.eu.int/comm/dgs/external_relations/index_en.htm
Εμπόριο	www.europa.eu/pol/comm/index_el.htm	www.europa.eu.int/comm/trade/index_en.htm
Επιχειρήσεις & Βιομηχανία	www.europa.eu/pol/enter/index_el.htm	www.europa.eu.int/comm/dgs/enterprise/index_el.htm
Έρευνα	www.europa.eu/pol/rd/index_el.htm	www.europa.eu.int/comm/dgs/research/index_el.html
Εσωτερική αγορά & Υπηρεσίες	www.europa.eu/pol/singl/index_el.htm	www.europa.eu.int/comm/dgs/internal_market/index.htm
Θεσμικά θέματα	www.europa.eu/pol/inst/index_el.htm	
Καταπολέμηση της απάτης	www.europa.eu/pol/fraud/index_el.htm	
Κοινωνία της πληροφορίας	www.europa.eu/pol/infso/index_el.htm	www.europa.eu.int/comm/dgs/information_society/index_en.htm
Μεταφορές & Ενέργεια	www.europa.eu/pol/trans/index_el.htm	www.europa.eu.int/comm/dgs/energy_transport/index_el.htm

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΝΑ ΑΡΜΟΔΙΑ ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ & ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ	ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ
Οικονομικές και χρηματοδοτικές υποθέσεις	www.europa.eu/pol/emu/index_el.htm	www.europa.eu.int/comm/dgs/economy_finance/index_en.htm
Οπτικοακουστικός τομέας και μέσα μαζικής επικοινωνίας	www.europa.eu/pol/av/index_el.htm	www.europa.eu.int/comm/dgs/information_society/index_en.htm
Περιβάλλον	www.europa.eu/pol/env/index_el.htm	www.europa.eu.int/comm/dgs/environment/index_el.htm
Περιφερειακή πολιτική	www.europa.eu/pol/reg/index_el.htm	www.europa.eu.int/comm/dgs/regional_policy/index_el.htm
Προϋπολογισμός	www.europa.eu/pol/financ/index_el.htm	www.ec.europa.eu/dgs/budget/index_el.htm
Φορολογία & Τελωνειακή Ένωση	www.europa.eu/pol/cust/index_el.htm www.europa.eu/pol/tax/index_el.htm	www.europa.eu.int/comm/dgs/taxation_customs/index_el.htm

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ & ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ 2007-2013

Πιο κάτω παρουσιάζουμε τις πολιτικές της ΕΕ που ενδιαφέρουν περισσότερο τις εθελοντικές οργανώσεις.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Η αναπτυξιακή πολιτική της ΕΕ στοχεύει στη βιώσιμη ανάπτυξη για εξάλειψη της φτώχειας στις αναπτυσσόμενες χώρες, στην ένταξη τους στην παγκόσμια οικονομία και στην προώθηση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών. Η αναπτυξιακή πολιτική εφαρμόζεται μέσα από ένα κοινό πλαίσιο αρχών τόσο από την κοινότητα όσο και από τα κράτη μέλη. Με βασική επιδίωξη την υλοποίηση των αναπτυξιακών στόχων της χιλιετίας όπως ορίστηκαν από τις χώρες μέλη των Ηνωμένων Εθνών, η ΕΕ και τα κράτη μέλη χορηγούν πόρους στις λιγότερο αναπτυγμένες χώρες. Παράλληλα, η αναπτυξιακή συνεργασία της ΕΕ αποτελείται από ένα ευρύ σύνολο δράσεων στους ακόλουθους τομείς: εμπόριο, περιβάλλον και βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων, δημοκρατία, πρόληψη των συγκρούσεων, ανθρώπινη ανάπτυξη, καταπολέμηση του HIV/AIDS, κ.ά.

Νομικά έγγραφα

www.europa.eu/scadplus/leg/el/lvb/r12001.htm

ΓΔ Ανάπτυξης

www.ec.europa.eu/development/index_en.cfm

Μηχανισμοί χρηματοδότησης

- Μηχανισμός χρηματοδότησης της αναπτυξιακής συνεργασίας - ICD (2007-2013)
- Χρηματοδοτικό μέσο για την προαγωγή της δημοκρατίας και των δικαιωμάτων του ανθρώπου παγκοσμίως (2007-2013)
- Μηχανισμός σταθερότητας
- Μέσο ανθρωπιστικής βοήθειας

www.europa.eu/scadplus/leg/el/s05031.htm

ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

Η ανθρωπιστική βοήθεια αποτελεί έκφραση της αλληλεγγύης της ΕΕ προς τους πλέον ευπαθείς πληθυσμούς του κόσμου. Η ΕΕ αναλαμβάνει δραστηριότητες ανθρωπιστικής βοήθειας σε παγκόσμια κλίμακα για αντιμετώπιση περιπτώσεων καταστροφών σε χώρες υψηλού κινδύνου και σε σεισμογενείς περιοχές, καθώς και σε περιοχές ευπρόσβλητες σε τυφώνες, πλημμύρες ή ξηρασίες. Η Υπηρεσία Ανθρωπιστικής Βοήθειας (ECHO) της ΕΕ διαχειρίζεται και συντονίζει όλα τα κοινοτικά προγράμματα ανθρωπιστικής βοήθειας, τα οποία χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Τα προγράμματα εκτελούνται μέσω οργανισμών-εταίρων: με τις υπηρεσίες αρωγής των Ηνωμένων Εθνών, τα μέλη της οργάνωσης του Ερυθρού Σταυρού και της Ερυθράς Ημισελήνου και περισσότερες από 200 μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ). Η Ένωση παρέχει τρεις κυρίως μορφές ανθρωπιστικής βοήθειας: έκτακτη βοήθεια, επισιτιστική βοήθεια και βοήθεια σε πρόσφυγες που έχουν εγκαταλείψει περιοχές συγκρούσεων, καθώς και σε άτομα που έχουν μετακινηθεί στο εσωτερικό μιας χώρας ή περιοχής που βρίσκεται σε εμπόλεμη κατάσταση.

»» ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

 www.europa.eu.int/pol/hum/overview_el.htm
www.europa.eu.int/comm/echo/index_en.htm

€ Μηχανισμός χρηματοδότησης

ΕCHO

Το δίκτυο χρηματοδοτεί και συντονίζει ενέργειες ανθρωπιστικής βοήθειας με τη συνεργασία ανθρωπιστικών εταιρών (μη κυβερνητικές οργανώσεις, ειδικευμένες υπηρεσίες του ΟΗΕ, τον Διεθνή Ερυθρό Σταυρό, κ.ά)

 www.ec.europa.eu/echo/finances/echos_finances_en.htm
www.ec.europa.eu/echo/partners/proposal_en.htm

ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Τα ανθρώπινα δικαιώματα, η δημοκρατία και το κράτος δικαίου αποτελούν θεμελιώδεις αρχές της ΕΕ για αυτό και είναι ενσωματωμένα στην ιδρυτική συνθήκη της ΕΕ και αναγνωρίζονται στο Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ. Τα ανθρώπινα δικαιώματα του πολίτη (πολιτικά, οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά δικαιώματα) αποτελούν προϋπόθεση τόσο για τις υποψήφιες χώρες που επιδιώκουν την προσχώρησή τους στην Ένωση όσο και για τις χώρες που έχουν εμπορικές ή άλλες συμφωνίες με την ΕΕ.

ΧΑΡΤΗΣ ΤΩΝ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Ο Χάρτης θεμελιωδών δικαιωμάτων της ΕΕ ο οποίος προκηρύχθηκε στη Νίκαια το 2000, αντιπροσωπεύει τις κοινές αξίες των κρατών μελών της και συγκεντρώνει όλα τα δικαιώματα των εθνικών νομοθεσιών και των διεθνών συμβάσεων του Συμβουλίου της Ευρώπης, των Ηνωμένων Εθνών και του Διεθνούς Οργανισμού Εργασίας. Τα κεφάλαια του Χάρτη αναφέρονται στα ακόλουθα δικαιώματα:

Κεφάλαιο I - Αξιοπρέπεια

(ανθρώπινη αξιοπρέπεια, δικαίωμα στη ζωή, δικαίωμα στην ακεραιότητα του προσώπου, απαγόρευση των βασανιστηρίων και των απάνθρωπων εξευτελιστικών ποινών ή μεταχειρίσις, απαγόρευση της δουλείας και της καταναγκαστικής εργασίας)

Κεφάλαιο II - Ελευθερία

(δικαίωμα στην ελευθερία και την ασφάλεια, σεβασμός της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής, προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, δικαίωμα γάμου και δικαίωμα ίδρυσης οικογένειας, ελευθερία σκέψης συνείδησης και θρησκείας, ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης, ελευθερία του συνέρχεσθαι και συνεταιρίζεσθαι, ελευθερία των τεχνών και των επιστημών, δικαίωμα εκπαίδευσης, επαγγελματική ελευθερία και δικαίωμα στην εργασία, ελευθερία ίδρυσης επιχείρησης, δικαίωμα ιδιοκτησίας, δικαίωμα ασύλου, προστασία σε περίπτωση απομάκρυνσης, επαναπροώθησης και απέλασης).

Κεφάλαιο III - Ισότητα

(ισότητα έναντι του νόμου, μη διάκριση, πολιτισμική, θρησκευτική και γλωσσική πολυμορφία, ισότητα ανδρών και γυναικών, δικαιώματα του παιδιού, δικαιώματα των ηλικιωμένων, ένταξη των ατόμων με ειδικές ανάγκες).

Κεφάλαιο IV - Αλληλεγγύη

(δικαίωμα στην πληροφόρηση και στη διαβούλευση με τους εργαζομένους στο πλαίσιο της επιχείρησης, δικαίωμα διαπραγματεύσεων και συλλογικών ενεργειών, δικαίωμα πρόσβασης στις υπηρεσίες ευρέσεως εργασίας, προστασία έναντι αδικαιολόγητης απόλυσης, δίκαιοι και ισότιμοι όροι εργασίας, απαγόρευση της εργασίας των παιδιών και προστασία των εργαζόμενων νέων, οικογενειακή και επαγγελματική ζωή, κοινωνική ασφάλεια και κοινωνική αρωγή, προστασία της υγείας, πρόσβαση σε υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος, προστασία του περιβάλλοντος, προστασία των καταναλωτών).

Κεφάλαιο V - Ιθαγένεια και Δικαιώματα του Πολίτη

(δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι κατά τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι κατά τις δημοτικές εκλογές, δικαίωμα χρηστής διαχείρισης, δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα, διαμεσολαβητής, δικαίωμα αναφοράς, ελεύθερη κυκλοφορία και διαμονή, διπλωματική και προξενική προστασία).

Κεφάλαιο VI - Δικαιοσύνη

(δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου, τεκμήριο αθωότητας και δικαιώματα υπεράσπισης, αρχές νομιμότητας και αναλογικότητας αξιόποινων πράξεων και ποινών, δικαίωμα του προσώπου να μην δικάζεται ή να μην τιμωρείται ποινικά δύο φορές για την ίδια αξιόποινη πράξη).

Κεφάλαιο VII - Γενικές διατάξεις

Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων

 www.europa.eu/scadplus/leg/el/lvb/l33501.htm

Σύνοψη νομοθεσίας

 www.europa.eu.int/pol/rights/index_el.htm

Μηχανισμός Χρηματοδότησης

Χρηματοδοτικό μέσο για την προαγωγή της δημοκρατίας και των δικαιωμάτων του ανθρώπου παγκοσμίως (2007-2013) (Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία για τη Δημοκρατία & τα ανθρώπινα δικαιώματα)

www.ec.europa.eu/europeaid/where/worldwide/eidhr/index_en.htm

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΙΣΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Οι δύο βασικοί άξονες της πολιτικής για την απασχόληση και την κοινωνική πολιτική είναι η ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση (για τη δημιουργία θέσεων εργασίας και στρατηγικών για τη μεταρρύθμιση της αγοράς εργασίας) και η κοινωνική ατζέντα, η οποία προωθεί την κοινωνική πολιτική και το ευρωπαϊκό κοινωνικό μοντέλο ώστε να ανταποκριθεί στις μεγάλες αλλαγές της ευρωπαϊκής οικονομίας και της κοινωνίας. Και οι δύο αυτοί άξονες βρίσκονται στο επίκεντρο της 'Ατζέντας της Λισσαβόνας', του πλαισίου πολιτικής της ΕΕ για τη δημιουργία ανάπτυξης και θέσεων εργασίας. Περισσότερες πληροφορίες για όλες τις πολιτικές στους τομείς που ακολουθούν μπορούν να εξευρεθούν στις πιο κάτω ιστοσελίδες:

ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων & Ίσων Ευκαιριών

www.ec.europa.eu/employment_social/index_el.html

Νομοθεσία Απασχόλησης & Κοινωνικών Υποθέσεων

www.ec.europa.eu/employment_social/legis_el.html

Αρμόδιο Υπουργείο στην Κύπρο για θέματα απασχόλησης και κοινωνικής πολιτικής

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Ευρωπαϊκή στρατηγική απασχόλησης

Μετά τη συνθήκη του Άμστερνταμ το 1998, η απασχόληση τέθηκε ως ένας από τους κύριους στόχους της ΕΕ και διαμορφώθηκε μια Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Απασχόληση. Οι προτεραιότητες και οι κατευθυντήριες γραμμές της Στρατηγικής διαμορφώνονται ανάλογα για να αντιμετωπίζονται οι ανάγκες και οι προκλήσεις στον τομέα της οικονομίας και της απασχόλησης. Σε γενικές γραμμές επιχειρείται η πρόωθηση δράσεων για την ανάπτυξη και την απασχόληση με βάση τη στρατηγική της Λισσαβόνας η οποία προωθεί την οικονομική μεγέθυνση και τη δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας σε όλη την Ευρώπη με απώτερο στόχο την κοινωνικο-οικονομική ανάπτυξη. Τα κράτη μέλη ετοιμάζουν και υλοποιούν εθνικά προγράμματα (μεταρρύθμιση) για την ανάπτυξη και την απασχόληση.

Ευρωπαϊκή Στρατηγική Απασχόλησης

www.ec.europa.eu/employment_social/employment_strategy/index_en.htm

Στρατηγική της Λισσαβόνας

www.ec.europa.eu/growthandjobs/index_en.htm

Αρμόδιο Υπουργείο στην Κύπρο για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας

Υπουργείο Οικονομικών

Ευρωπαϊκές υπηρεσίες απασχόλησης (EURES)

Είναι ένα δίκτυο συνεργασίας που διευκολύνει την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων και περιλαμβάνει τις δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης, τις συνδικαλιστικές και τις εργοδοτικές οργανώσεις. Κύριοι στόχοι του EURES είναι η ενημέρωση και η καθοδήγηση των εργαζομένων σχετικά με τις ευκαιρίες απασχόλησης και τις συνθήκες διαβίωσης και εργασίας σε άλλες χώρες, καθώς και των εργοδοτών σχετικά με την πρόσληψη εργαζομένων από άλλες χώρες.

Τοπική ανάπτυξη

Οι προσπάθειες της ΕΕ σε αυτό τον τομέα επικεντρώνονται στην αύξηση της τοπικής και περιφερειακής συμμετοχής στον τομέα της απασχόλησης με στόχο να δοθεί περισσότερη έμφαση στην αποκέντρωση της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση σε εθνικό επίπεδο.

ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Κοινωνικός διάλογος

Η ΕΕ προωθεί το διάλογο μεταξύ των εργοδοτών και των εκπροσώπων των εργαζομένων με στόχο την ενίσχυση και βελτίωση του διαλόγου μεταξύ των εργοδοτών της ΕΕ και των συνδικαλιστικών οργανώσεων, την αύξηση της συμμετοχής των κοινωνικών εταίρων στη στρατηγική της ΕΕ για την οικονομική και κοινωνική μεταρρύθμιση και την ενίσχυση των δομών και των μηχανισμών για κοινωνικό διάλογο στις υποψήφιες για ένταξη στην ΕΕ χώρες.

Εταιρική κοινωνική ευθύνη (ΕΚΕ)

Η εταιρική κοινωνική ευθύνη είναι μια έννοια σύμφωνα με την οποία οι εταιρίες καλούνται να ενσωματώνουν, σε εθελοντική βάση, κοινωνικές και περιβαλλοντικές ανησυχίες στις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες. Ο ευρύτερος στόχος της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης είναι η δραστηριοποίηση των επιχειρήσεων σε συνθήκες που να ευνοούν την οικονομική ανάπτυξη με περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας καθώς και μεγαλύτερη κοινωνική συνοχή.

Κοινωνική Ευθύνη Επιχειρήσεων

www.ec.europa.eu/enterprise/csr/index_en.htm

www.eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/el/com/2006/com2006_0136el01.pdf

Ανακοίνωση ΕΚΕ COM (2006) 136

www.europa.eu/scadplus/leg/el/cha/c00019.htm

Εργατικό δίκαιο

Η δραστηριότητα της ΕΕ στον τομέα του εργατικού δικαίου περιλαμβάνει νομοθετικές πράξεις και οδηγίες που αφορούν την εκπροσώπηση των εργαζομένων, την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και το επάγγελμα, την οργάνωση του χρόνου εργασίας, την προστασία των προσωπικών δεδομένων και των συνθηκών εργασίας των απασχολούμενων με πρόσκαιρη εργασία.

Υγεία και ασφάλεια στην εργασία

Η κοινοτική δράση για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων στο χώρο της εργασίας τους, περιλαμβάνει σειρά νομοθετικών πράξεων και οδηγιών για την προστασία τους από κινδύνους που οφείλονται σε χημικούς, φυσικούς ή βιολογικούς παράγοντες. Η δράση στον τομέα αυτό προωθεί επιπλέον την βελτίωση των συνθηκών για την υγεία και την ασφάλεια εργαζομένων που ανήκουν σε ειδικές κατηγορίες (π.χ. έκτακτοι εργαζόμενοι ή έγκυοι γυναίκες ή νέοι). Η ευρωπαϊκή στρατηγική για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία 2007-2012 αναμένεται να βελτιώσει τις συνθήκες υγείας και ασφάλειας για τους εργαζομένους στον χώρο της εργασίας και να συμβάλει ουσιαστικά στην ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση για περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας.

Ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων

Στόχος της δράσης είναι η εφαρμογή του δικαιώματος πρόσβασης σε θέσεις απασχόλησης σε ένα άλλο κράτος μέλος της ΕΕ, η ίση μεταχείριση όσον αφορά τις συνθήκες εργασίας και η προώθηση των δικαιωμάτων που αφορούν την κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ένταξη των διακινούμενων εργαζομένων και των οικογενειών τους.

Ευρωπαϊκά έτη - Ευρωπαϊκό Έτος για την κινητικότητα των εργαζομένων 2006

Συντονισμός των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης

Στόχος του συντονισμού των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στα κράτη μέλη είναι να υποστηρίξει και να προωθήσει την εφαρμογή του δικαιώματος των εργαζομένων για ελεύθερη κυκλοφορία. Μέσα από σχετικές οδηγίες ρυθμίζονται τα δικαιώματα των διακινούμενων εργαζομένων για κοινωνική ασφάλιση μέσα στα πλαίσια διακίνησης ή παραμονής σε κράτη μέλη της ΕΕ.

Ευρωπαϊκή Ασφάλεια Υγείας

www.ec.europa.eu/employment_social/healthcard/index_en.htm

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ, ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ

Κοινωνική κατάσταση και δημογραφία

Η καταγραφή και η ανάλυση δεδομένων που σχετίζονται με τις τάσεις των πληθυσμών και των κοινωνικών συνθηκών στα κράτη μέλη είναι μια άλλη σημαντική δράση της ΕΕ, η οποία γίνεται με την υποστήριξη του ευρωπαϊκού παρατηρητηρίου στην κοινωνική κατάσταση και τη δημογραφία.

Κοινωνική ενσωμάτωση

- η προώθηση της κοινωνικής συνοχής, της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και των ίσων ευκαιριών για όλους μέσω επαρκών, προσιτών, οικονομικά βιώσιμων, προσαρμόσιμων και αποτελεσματικών συστημάτων κοινωνικής προστασίας και πολιτικών κοινωνικής ένταξης
- η προώθηση της αποτελεσματικής και αμοιβαίας αλληλεπίδρασης μεταξύ των στόχων της Λισσαβόνας για μεγαλύτερη οικονομική ανάπτυξη, περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας και μεγαλύτερη κοινωνική συνοχή
- η προώθηση της καλής διακυβέρνησης, της διαφάνειας και της συμμετοχής των ενδιαφερομένων στο σχεδιασμό, την εφαρμογή και την παρακολούθηση της πολιτικής.

Ο συντονισμός στον τομέα της κοινωνικής ενσωμάτωσης περιλαμβάνει και τις εθνικές στρατηγικές στον τομέα των συντάξεων καθώς και της φροντίδας, της υγείας και της μακροχρόνιας φροντίδας.

Έκθεση της Κύπρου και των άλλων κρατών μελών

www.ec.europa.eu/employment_social/social_inclusion/naps_en.htm

Κοινωνική προστασία στην ΕΕ

Στον τομέα της κοινωνικής προστασίας, η ΕΕ, μέσω της ανοικτής μεθόδου συντονισμού συγκρίνει τα κοινωνικά συστήματα των κρατών μελών με στόχο την αντιμετώπιση των δημογραφικών και πληθυσμιακών αλλαγών. Η ανάλυση περιλαμβάνει θέματα που αφορούν την κοινωνική προστασία, τις συντάξεις, και την υγειονομική περίθαλψη. Μέσω της υπηρεσίας MISSOC, η οποία είναι μια κεντρική πηγή πληροφόρησης, η ΕΕ επιτρέπει την παροχή και σύγκριση πληροφοριών για την κοινωνική προστασία σε όλα τα κράτη μέλη.

Κατάργηση των διακρίσεων και θεμελιώδη κοινωνικά δικαιώματα

Η δράση της ΕΕ στον τομέα των διακρίσεων επικεντρώνεται στην κατάργηση των διακρίσεων λόγω φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας και πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας και γενετήσιου προσανατολισμού. Τα νομοθετικά μέτρα της ΕΕ για πρόληψη των διακρίσεων περιλαμβάνουν την οδηγία για τη φυλετική ισότητα και την οδηγία - πλαίσιο για την απασχόληση η οποία αφορά την πρόληψη των διακρίσεων με βάση τη θρησκεία ή τις πεποιθήσεις, την αναπηρία, την ηλικία ή το γενετήσιο προσανατολισμό. Οι οδηγίες παρέχουν ένα κοινό ελάχιστο επίπεδο προστασίας στους πολίτες της ΕΕ εναντίον όλων των μορφών των διακρίσεων και συμπληρώνουν και ενισχύουν τα εθνικά νομοθετικά μέτρα στον τομέα των διακρίσεων.

Αρμόδιο Υπουργείο στην Κύπρο για θέματα διακρίσεων

Υπουργείο Δικαιοσύνης & Δημόσιας Τάξης

Ευρωπαϊκά έτη: Ευρωπαϊκό έτος ίσων ευκαιριών για όλους 2007

Κοινωνία των πολιτών

Η συνεργασία της Επιτροπής με την κοινωνία των πολιτών και ιδιαίτερα των μη κυβερνητικών/μη κερδοσκοπικών οργανώσεων διέπεται από έγγραφο εργασίας με τίτλο "η Επιτροπή και οι μη κυβερνητικές οργανώσεις - οικοδόμηση ισχυρότερης εταιρικής σχέσης" [για άλλα σχετικά έγγραφα βλ. Παράρτημα Ι]. Σε πρακτικό επίπεδο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει μια μακρά παράδοση στενής συνεργασίας με την κοινωνία των πολιτών αφού προωθεί την ενεργό συμμετοχή της τόσο στην υλοποίηση των πολιτικών της όσο και στα στάδια διαλόγου και διαβούλευσης για τη χάραξη και διαμόρφωση των πολιτικών της ΕΕ. Οι βασικές ενέργειες που αφορούν τη συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών περιλαμβάνουν:

- εφαρμογή διαδικασιών διαλόγου και διαβούλευσης των Γενικών Διευθύνσεων με την κοινωνία των πολιτών, με διάφορους τρόπους και μέσα όπως γραπτές διαδικασίες υποβολής απόψεων, συμμετοχή σε συμβουλευτικές και άλλες επιτροπές, κτλ.
- εφαρμογή του νομικού πλαισίου για τη διαβούλευση όπως καθορίζεται στο πρωτόκολλο αρ. 7 το οποίο ενσωματώνεται στη Συνθήκη του Άμστερνταμ
- εφαρμογή των γενικών αρχών και των ελάχιστων προδιαγραφών για τη διαβούλευση με βάση την Ανακοίνωση COM(2002) 704 τελικό
- εφαρμογή των αρχών για τη διασφάλιση πλήρους διαφάνειας σε όλα τα στάδια των διαβουλεύσεων

Ευρωπαϊκή Επιτροπή & κοινωνία των πολιτών

www.ec.europa.eu/civil_society/accueil_en.htm

Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης & Κοινωνικών Υποθέσεων & κοινωνία των πολιτών

www.ec.europa.eu/employment_social/fundamental_rights/civil/civ_en.htm

Θέματα αναπηρίας

Η ευρωπαϊκή στρατηγική για τα άτομα με αναπηρία στοχεύει στη δημιουργία μιας ανοικτής και προσβάσιμης σε όλους κοινωνία και προωθεί τη συνεργασία, την ενεργό συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία και την ενσωμάτωση των θεμάτων αναπηρίας στο σχεδιασμό όλων των πολιτικών. Το Ευρωπαϊκό Έτος των ατόμων με αναπηρία το 2003 έδωσε την απαραίτητη ώθηση σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο για προβολή των ζητημάτων που αφορούν τα άτομα με αναπηρία και για εφαρμογή νέων πολιτικών μέτρων ώστε να δημιουργηθεί μια βιώσιμη δυναμική που εξυπηρετεί την πλήρη κοινωνικο-οικονομική ενσωμάτωσή τους στην κοινωνία.

Ευρωπαϊκό Σχέδιο Δράσης για τα άτομα με αναπηρία 2004 - 2010

Στόχος του Σχεδίου είναι η αποτελεσματική ενσωμάτωση, μέχρι το 2010, της διάστασης της αναπηρίας σε όλες τις σχετικές κοινοτικές πολιτικές και η προώθηση όλων των απαραίτητων ενεργειών προκειμένου να επιτευχθεί η οικονομική και κοινωνική ενσωμάτωση των ατόμων με αναπηρία.

Ευρωπαϊκές ημερομηνίες:

- Ευρωπαϊκή και Διεθνής Ημέρα για τα άτομα με αναπηρία - 3 Δεκεμβρίου
- Ευρωπαϊκό Έτος για τα άτομα με αναπηρία - 2003

Ευρωπαϊκό Σχέδιο Δράσης για τα Άτομα με Αναπηρία

www.europa.eu.int/scadplus/leg/el/cha/c11414.htm

Ανακοίνωση ΕΕ COM(2003)650 Ίσες ευκαιρίες για τα άτομα με αναπηρία

www.eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/el/com/2003/com2003_0650el01.pdf

Ευρωπαϊκό Φόρουμ Αναπήρων

www.edf-feph.org

Ισότητα των γυναικών και των ανδρών

Η δράση της ΕΕ στην ισότητα των φύλων επικεντρώνεται στην ίση συμμετοχή και εκπροσώπηση όλων των πολιτών στην οικονομία, στη λήψη αποφάσεων και την κοινωνική, πολιτιστική και πολιτική ζωή. Το κοινοτικό νομικό πλαίσιο εξασφαλίζει την ισότητα των ανδρών και των γυναικών ενώπιον του νόμου και την ίση μεταχείριση. Παράλληλα η προσέγγιση για ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στο σχεδιασμό και εφαρμογή των πολιτικών αποτελεί προτεραιότητα της ΕΕ.

Χάρτης πορείας για την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών (2006-2010)

Ο Χάρτης προσδιορίζει έξι τομείς προτεραιότητας με συγκεκριμένους στόχους και δράσεις για προώθηση της ισότητας των δύο φύλων. Οι τομείς είναι: οικονομική ανεξαρτησία επί ίσοις όροις για γυναίκες και άνδρες, αρμονικός συνδυασμός ιδιωτικής και επαγγελματικής ζωής, ίση εκπροσώπηση στη λήψη αποφάσεων, εξάλειψη όλων των μορφών βίας με βάση το φύλο, εξάλειψη των στερεοτύπων των φύλων και προώθηση της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών στις εξωτερικές και αναπτυξιακές πολιτικές.

Νομοθεσίες για την Ισότητα των φύλων

www.ec.europa.eu/employment_social/gender_equality/legislation/index_en.html

European Institute for Gender Equality

www.ec.europa.eu/employment_social/gender_equality/gender_institute/index_en.html

Αρμόδια Αρχή στην Κύπρο

Μονάδα Ισότητας και Μηχανισμός για τα Δικαιώματα της Γυναίκας [Υπουργείο Δικαιοσύνης & Δημόσιας Τάξης]

Θέματα ηλικιωμένων

Η πολιτική της ΕΕ για την κοινωνική ομάδα των ηλικιωμένων επικεντρώνεται στην αντιμετώπιση της δημογραφικής πρόκλησης της γήρανσης του πληθυσμού. Στόχος της ΕΕ είναι να αντιμετωπίσει την πρόκληση μέσα από διάφορα ολοκληρωμένα μέτρα τα οποία ενσωματώνονται στις διάφορες στρατηγικές για την απασχόληση, την κοινωνική ενσωμάτωση και τις ίσες ευκαιρίες. Τα διάφορα μέτρα αφορούν τον εκσυγχρονισμό της κοινωνικής προστασίας για ασφαλείς και βιώσιμες συντάξεις, την ανάπτυξη ποιοτικής, προσιτής και βιώσιμης υγειονομικής περίθαλψης και μακροχρόνιας περίθαλψης, την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και στο επάγγελμα και γενικότερα την καταπολέμηση των διακρίσεων στην κοινωνικο-οικονομική ζωή.

Δράσεις ΕΕ για τους ηλικιωμένους

www.europa.eu/scadplus/leg/el/s02311.htm

Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής COM(99) 221 Προς μια Ευρώπη για όλες τις ηλικίες

www.europa.eu/scadplus/leg/el/cha/c11308.htm

Προγράμματα χρηματοδότησης

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Αποτελεί το κύριο χρηματοδοτικό εργαλείο για επίτευξη των στρατηγικών στόχων της πολιτικής για την απασχόληση. Τα προγράμματα χρηματοδότησης διαμορφώνονται από τα κράτη μέλη σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και υλοποιούνται από δημόσιους φορείς, τοπικές αρχές, εκπαιδευτικά ιδρύματα και ιδρύματα επαγγελματικής κατάρτισης, εθελοντικές οργανώσεις και κοινωνικούς εταίρους και άλλους ιδιωτικούς φορείς. Οι ενέργειες του στηρίζουν τα ακόλουθα:

- επίτευξη της πλήρους απασχόλησης
- βελτίωση της ποιότητας και της παραγωγικότητας της εργασίας
- προαγωγή της κοινωνικής ένταξης (ιδίως στην πρόσβαση των λιγότερο ευνοημένων ατόμων στην απασχόληση)
- μείωση των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών ανισοτήτων στον τομέα της απασχόλησης

Η χρηματοδότηση για την Κύπρο για το 2007 - 2013

ΤΟΜΕΙΣ

Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και συμμετοχή στην αγορά εργασίας

Μέτρα με στόχο το αδρανές εργατικό δυναμικό και ιδιαίτερα τις γυναίκες και τις ευπαθείς ομάδες πληθυσμού

Ενίσχυση ανθρώπινου κεφαλαίου

Εισαγωγή μεταρρυθμίσεων στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης (Σύστημα Μαθητείας, Τεχνική και Μέση Εκπαίδευση) και ενίσχυση ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων

Αύξηση της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων και των επιχειρήσεων

Προγράμματα Δια Βίου Μάθησης

Επενδύσεις σε ανθρώπινους πόρους/Προγράμματα Κατάρτισης, σχεδιασμός και διάδοση καινοτόμων και παραγωγικότερων μορφών οργάνωσης της εργασίας

Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής

Κοινωνική ένταξη των μειονεκτούντων ατόμων και των ευάλωτων ομάδων πληθυσμού και καταπολέμηση των διακρίσεων

ΕΡΓΑ/ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

Οι παρεμβάσεις και τα έργα που θα υλοποιηθούν στους πιο πάνω τομείς αναλύονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 'Απασχόληση, Ανθρώπινο Κεφάλαιο και Κοινωνική Συνοχή'.

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2007-2013

Περίπου €400 εκ.

ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

Γραφείο Προγραμματισμού [Διαχειριστική Αρχή]

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων [Ενδιάμεσος Φορέας διαχείρισης των παρεμβάσεων]

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

www.ec.europa.eu/regional_policy/funds/fse/index_el.htm

www.ec.europa.eu/employment_social/esf

Κανονισμός ΕΕ για το ΕΚΤ

www.europa.eu/scadplus/leg/el/lvb/g24232.htm

Αρμόδια Εθνική Αρχή

Μονάδα Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου [Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων]

PROGRESS (2007-2013)

Κοινοτικό πρόγραμμα για την απασχόληση και την αλληλεγγύη

Το **PROGRESS** είναι το νέο πρόγραμμα χρηματοδότησης της ΕΕ για προώθηση των στόχων της απασχόλησης και της κοινωνικής αλληλεγγύης της ΕΕ. Τίθεται σε εφαρμογή το 2007 και θα διαρκέσει μέχρι το 2013. Το PROGRESS αντικαθιστά τα διάφορα προηγούμενα προγράμματα χρηματοδότησης στους τομείς της απασχόλησης και των κοινωνικών υποθέσεων και καλύπτει τους ακόλουθους τομείς πολιτικής:

- **Απασχόληση** (για υποστήριξη της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση)
- **Κοινωνική ενσωμάτωση και προστασία** (για υλοποίηση της ανοιχτής μεθόδου συντονισμού στον τομέα της κοινωνικής προστασίας και ενσωμάτωσης)
- **Όροι εργασίας** (για βελτίωση του εργασιακού περιβάλλοντος και των όρων εργασίας συμπεριλαμβανομένης της υγείας και της ασφάλειας στο χώρο εργασίας και της συμφιλίωσης μεταξύ της επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής)
- **Καταπολέμηση των διακρίσεων και προώθηση της ισότητας των φύλων** (για εφαρμογή της αρχής της μη διακριτικής μεταχείρισης και της ισότητας των φύλων, καθώς και της ενσωμάτωσης της διάστασης αυτής σε όλες τις πολιτικές της ΕΕ).

ΣΤΟΧΟΙ

- Βελτίωση των γνώσεων και κατανόησης της κατάστασης στα κράτη μέλη μέσω της ανάλυσης, αξιολόγησης και στενής παρακολούθησης των πολιτικών
- υποστήριξη της ανάπτυξης στατιστικών εργαλείων, μεθόδων και κοινών δεικτών στους τομείς που περιλαμβάνει το πρόγραμμα (κατά το δυνατόν ανά φύλο και ομάδα ηλικίας)
- υποστήριξη και παρακολούθηση της εφαρμογής της κοινοτικής νομοθεσίας και των πολιτικών στόχων στα κράτη μέλη και αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και του αντίκτυπού τους
- προώθηση της δικτύωσης, της αλληλοδιδασκαλίας, του εντοπισμού και της διάδοσης των ορθών πρακτικών και των καινοτόμων προσεγγίσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο
- αύξηση της ευαισθητοποίησης των ενδιαφερόμενων μερών και του κοινού σχετικά με κάθε τομέα πολιτικής
- ενίσχυση της ικανότητας των κύριων δικτύων της ΕΕ να προωθούν, να υποστηρίζουν και να αναπτύσσουν περαιτέρω τις πολιτικές και τους στόχους της ΕΕ.

Οι προτεραιότητες των χρηματοδοτήσεων

Το PROGRESS θα χρηματοδοτήσει τρία είδη δράσεων:

- Ανάλυση
- Αλληλοδιδασκαλία, ευαισθητοποίηση και διάδοση
- Ενίσχυση των κύριων συντελεστών

Προτεραιότητα, για σκοπούς χρηματοδότησης θα έχουν δραστηριότητες με ισχυρή ευρωπαϊκή διάσταση προκειμένου να εξασφαλιστεί η ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία.

Παραδείγματα χρηματοδότησης του PROGRESS

- Πανευρωπαϊκές μελέτες, όπως έρευνα για την υγεία και την ασφάλεια στο χώρο εργασίας
- Συλλογή στατιστικών στοιχείων όσον αφορά τον αριθμό ατυχημάτων και ασθενειών στο χώρο εργασίας.
- Συλλογή ευρωπαϊκών ερευνών για το εργατικό δυναμικό και διάδοση των αποτελεσμάτων
- Χρηματοδότηση ευρωπαϊκών παρατηρητήριων όπως του Ευρωπαϊκού Παρατηρητήριου Απασχόλησης (ΕΠΑ) για την παρακολούθηση των πολιτικών απασχόλησης και των τάσεων στην αγορά εργασίας
- Κατάρτιση των ασκούντων σε επαγγέλματα συναφή προς τη δικαιοσύνη και τις πολιτικές
- Δημιουργία δικτύων εθνικών εμπειρογνομόνων, όπως νομομαθών και ανταλλαγή και συζήτηση θεμάτων που ανακύπτουν από τη νομοθεσία της Ένωσης και αφορούν την απασχόληση και την εφαρμογή της
- Χρηματοδότηση ευρωπαϊκών δικτύων ΜΚΟ που καταπολεμούν τον κοινωνικό αποκλεισμό και τις διακρίσεις βάσει της εθνικότητας, της ηλικίας, της αναπηρίας ή του φύλου
- Εκστρατείες ευαισθητοποίησης του κοινού για τις κοινωνικές πολιτικές, τις πολιτικές απασχόλησης και της νομοθεσίας της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των διασκέψεων της Προεδρίας της ΕΕ και του Κοινωνικού Φόρουμ.

Προϋπολογισμός

Το ύψος της χρηματοδότησης θα ανέρχεται, κατ' ανώτατο όριο, στα 80%, με μερικές ωστόσο εξαιρέσεις.

Δικαίωμα συμμετοχής

Φορείς των κρατών μελών της ΕΕ, των υποψήφιων για προσχώρηση χωρών καθώς και των χωρών ΕΖΕΣ/ΕΟΧ όπως τοπικές και περιφερειακές αρχές, δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης, εθνικά στατιστικά γραφεία, εκπαιδευτικά ιδρύματα και ερευνητικά κέντρα, κοινωνικοί εταίροι και μη κυβερνητικές οργανώσεις.

Προθεσμίες υποβολής αιτήσεων

Καθορίζονται στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων

Διαχείριση προγράμματος

ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων & Ίσων Ευκαιριών

[Συμμετοχή Κύπρου στην Επιτροπή PROGRESS - Εκπρόσωπος Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων]

Progress

www.ec.europa.eu/employment_social/progress/index_en.htm

ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Η πολιτική αγροτικής ανάπτυξης 2007-2013 επικεντρώνεται σε τρεις τομείς που αντιστοιχούν στους τρεις θεματικούς άξονες του νέου κανονισμού για την αγροτική ανάπτυξη: βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του γεωργικού και δασοκομικού τομέα· περιβάλλον και ύπαιθρος· βελτίωση της ποιότητας ζωής και της διαφοροποίησης της αγροτικής οικονομίας. Επιπλέον ο "άξονας Leader", που βασίζεται στην εμπειρία από τις Κοινοτικές Πρωτοβουλίες Leader, παρέχει δυνατότητες προσέγγισης της αγροτικής ανάπτυξης σε τοπικό επίπεδο.

Πολιτική αγροτικής ανάπτυξης

www.ec.europa.eu/agriculture/rurdev/index_el.htm

Γεωργία και αγροτική ανάπτυξη

www.ec.europa.eu/agriculture/index_el.htm

ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

Η ΕΕ προωθεί, με τη στενή συνεργασία των κρατών μελών, την προστασία και την προαγωγή της υγείας όλων των πολιτών της Ευρώπης. Η γενική προσέγγιση της ευρωπαϊκής πολιτικής για την υγεία βασίζεται σε διάφορες επιμέρους πολιτικές και δράσεις.

Πύλη ΕΕ για τη Δημόσια Υγεία

www.ec.europa.eu/health-eu/index_el.htm

Δραστηριότητες για τη Δημόσια Υγεία

www.europa.eu/pol/health/index_el.htm

ΓΔ για την Υγεία & την προστασία των Καταναλωτών

www.ec.europa.eu/dgs/health_consumer/index_en.htm

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΕ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΥΓΕΙΑ ΑΝΑ ΗΛΙΚΙΑΚΗ/ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Βρέφη και παιδιά

Δημόσια υγεία

- Περιγεννητική υγεία - ανάπτυξη δεικτών παρακολούθησης
- Ενέργειες για την υγιεινή διατροφή και τη σωματική άσκηση
- Σχέδιο δράσης για το περιβάλλον και την υγεία των παιδιών

Ασθένειες

- Ανάπτυξη δεικτών και πληροφοριών για τις σοβαρές και χρόνιες ασθένειες

Ασφάλεια τροφίμων και προϊόντων

- Νομοθεσία για τα τρόφιμα βρεφών και μικρών παιδιών
- Νομοθετικά μέτρα για την ασφάλεια των καταναλωτικών προϊόντων
- Οδηγίες ΕΕ για την ασφάλεια των καταναλωτών στον τομέα των παιχνιδιών

Φάρμακα και θεραπευτική αγωγή

- Προώθηση της έρευνας για τα φαρμακευτικά προϊόντα παιδιατρικής χρήσης
- Ερευνητικές πρωτοβουλίες νέων φαρμάκων για καταπολέμηση του HIV, της ελονοσίας και της φυματίωσης
- Ανάπτυξη ολοκληρωμένων προγραμμάτων για βελτίωση της υγείας στις αναπτυσσόμενες χώρες

Κοινωνικοί δείκτες για την υγεία

Βρεφική θνησιμότητα, Κάλυψη εμβολιασμού στα παιδιά, Περιγεννητική θνησιμότητα, Ακαθάριστο ποσοστό γεννήσεων, Χαμηλό βάρος κατά τη γέννηση

Έρευνα

- Υγεία των παιδιών και περιβάλλον, διατροφή και υγεία

Νέοι

Δημόσια υγεία

- Ενέργειες για τη διατροφή και τη σωματική άσκηση
- Δράση για την πρόληψη και τη διακοπή του καπνίσματος
- HELIP 'Για μια ζωή χωρίς τσιγάρο' - εκστρατεία της ΕΕ για την καταπολέμηση του καπνίσματος
- Δραστηριότητες για την παρακολούθηση της αναπαραγωγικής υγείας
- Προαγωγή της σεξουαλικής υγείας και πρόληψη του HIV/AIDS
- Πολιτικές για το αλκοόλ, τα ναρκωτικά και τις ουσίες (πρόληψη, ενημέρωση, περιορισμός των κινδύνων/βλαβών και θεραπεία/επανάταξη)

Οδική ασφάλεια

- Μέτρα για τη μείωση των τροχαίων ατυχημάτων που οφείλονται στην ανθρώπινη συμπεριφορά

Κοινοτικοί δείκτες για την υγεία

Ποσοστό εξάρτησης λόγω ηλικίας, Πληθυσμός κατά φύλο/ηλικία, Τακτικοί καπνιστές, Τραυματισμοί: οδική κυκλοφορία, HIV/AIDS, Θάνατοι που συνδέονται με τα ναρκωτικά

Γυναίκες

Δημόσια υγεία

- Συλλογή στοιχείων και ανάπτυξη δεικτών για την κατάσταση της υγείας και τα προβλήματα των γυναικών στην ΕΕ που συνδέονται με τον τρόπο ζωής
- Πολιτική για τους γενετικούς καθοριστικούς παράγοντες και τις διαγνωστικές εξετάσεις του καρκίνου
- Μέτρα για την προαγωγή της σεξουαλικής υγείας και της πρόληψης του HIV/AIDS
- Δράσεις για την παρακολούθηση της αναπαραγωγικής υγείας
- Αναπτυξιακή πολιτική για την προαγωγή της σεξουαλικής υγείας και τα δικαιώματα στις αναπτυσσόμενες χώρες
- Μέτρα για την υγεία των γυναικών στον εργασιακό χώρο και προώθηση της ισότητας των φύλων στην εργασία

Κοινοτικοί δείκτες για την υγεία

Ποσοστό γονιμότητας, Γεννήσεις ζώντων κατά την ηλικία της μητέρας, Καρκίνος του μαστού, Κάλυψη διαγνωστικών εξετάσεων καρκίνου του μαστού, Κάλυψη διαγνωστικών εξετάσεων καρκίνου του τραχήλου της μήτρας, Ποσοστά επιβίωσης από τον καρκίνο του μαστού και του τραχήλου της μήτρας

Άνδρες

Δημόσια υγεία

- Πολιτική για την αντιμετώπιση των προβλημάτων υγείας που συνδέονται με τον τρόπο ζωής των ανδρών
- Ανάπτυξη δεικτών και πληροφοριών για τις ασθένειες που προσβάλλουν τους άνδρες
- Μέτρα για προαγωγή της σεξουαλικής υγείας και την πρόληψη του HIV/AIDS
- Δραστηριότητες για την παρακολούθηση της αναπαραγωγικής υγείας

Ηλικιωμένοι

Δημόσια υγεία

- Παραγωγή στοιχείων για ανάλυση της γήρανσης και της υγείας του ηλικιωμένου πληθυσμού και παρακολούθηση του αριθμού ετών ζωής
- Μέτρα για αντιμετώπιση των προβλημάτων υγείας που συνδέονται με τον τρόπο ζωής των ηλικιωμένων
- Ανάπτυξη δεικτών και πληροφοριών για τις ασθένειες που προσβάλλουν τους ηλικιωμένους

Γήρανση και φροντίδα

- Μέτρα για προώθηση υψηλής ποιότητας και βιώσιμης μακροχρόνιας φροντίδας και υγειονομικής περίθαλψης
- Οικονομική πολιτική για αντιμετώπιση των οικονομικών, δημοσιονομικών και κοινωνικών συνεπειών που δημιουργούνται από την αύξηση του πληθυσμού των ηλικιωμένων
- EUlisses - συνταξιοδοτικός οδηγός για τους πολίτες της ΕΕ που ταξιδεύουν στην Ευρώπη

Κοινοτικοί δείκτες

Προσδόκιμο ζωής, Προσδόκιμο υγείας, Επιπολασμός χρόνιων ασθενειών, Ποσοστό εξάρτησης λόγω ηλικίας, Εξιπύρια από νοσοκομεία, Επισκέψεις σε γενικούς ιατρούς, Χειρουργικές επεμβάσεις: αγγειοπλαστική (PTCA), ισχίου, καταρράκτη, υγιής γήρανση

Άτομα με αναπηρία

Δημόσια υγεία

- Παραγωγή δείκτη υγείας για υπολογισμό του αριθμού που μπορεί να αναμένεται ότι θα ζήσει χωρίς αναπηρία ένα άτομο μιας συγκεκριμένης ηλικίας
- Μέτρα για αντιμετώπιση των μυοσκελετικών παθήσεων
- Μέτρα για προαγωγή της ψυχικής υγείας, αντιμετώπιση των ψυχικών νόσων και την προώθηση της ψυχικής ευημερίας

Υγεία και μακροχρόνια φροντίδα

- Μέτρα για την ανάπτυξη υψηλής ποιότητας, προσβάσιμης και βιώσιμης μακροχρόνιας φροντίδας και υγειονομικής περίθαλψης

Υγεία και εργασία

- Πολιτικές για την εξασφάλιση της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων με αναπηρία

Κοινωνικοί δείκτες

υγεία και αναπηρία

ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΖΩΗΣ

Διατροφή και υγεία

- Πρωτοβουλίες για προώθηση της υγιεινής διατροφής και της σωματικής άσκησης
- Λειτουργία Ευρωπαϊκής Πλατφόρμας για την υγιεινή διατροφή και σωματική άσκηση
- Πρωτοβουλία Οι μικροί σεφ της ΕΕ! για προώθηση της υγιεινής διατροφής στα παιδιά
- Έρευνες σε θέματα διατροφής

Αλκοόλ και υγεία

- Πρωτοβουλίες για την καταπολέμηση των βλαβών που συνδέονται με το αλκοόλ

Ναρκωτικά και υγεία

- Πολιτική για την αντιμετώπιση των ναρκωτικών (πρόληψη, ενημέρωση, περιορισμός των κινδύνων και θεραπεία/αποκατάσταση)
- Στατιστικά πρότυπα στην έρευνα για τα ναρκωτικά και επιδημιολογικοί δείκτες

Κάπνισμα και υγεία

- Δράσεις για καταπολέμηση των κινδύνων που σχετίζονται με το κάπνισμα

Άθληση και δημόσια υγεία

- Ενέργειες για προώθηση της άθλησης ως μέσου για προαγωγή της υγείας

Σεξουαλική ζωή

- Ενέργειες για τη σεξουαλική και αναπαραγωγική υγεία

ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΑΜΕΣΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Υγεία στο σπίτι

- Μέτρα για αντιμετώπιση των κινδύνων για την υγεία που συνδέονται με τους περιβαλλοντικούς παράγοντες και τις συνθήκες διαβίωσης

Ατυχήματα και τραυματισμοί

- Ενέργειες για την πρόληψη των τραυματισμών και των ατυχημάτων σε διάφορους χώρους και σε σχέση με τις διάφορες ηλικιακές και άλλες ομάδες και ανάπτυξη βάσης δεδομένων για τους τραυματισμούς των πολιτών στα κράτη μέλη

Στέγασση

- Πολιτική για βελτίωση της ποιότητας και διαχείρισης του αστικού περιβάλλοντος στις αστικές περιοχές

Υγεία και ασφάλεια στην εργασία

- Μέτρα για προστασία της υγείας και προώθηση της ασφάλειας στο χώρο εργασίας
- Υπηρεσίες υγείας και κοινωνικές υπηρεσίες - προγραμματισμός και σχεδιασμός για καλύτερες συνθήκες διαβίωσης και εργασίας στην Ευρώπη
- Συλλογή στοιχείων για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία, για τους τραυματισμούς στο χώρο εργασίας και για τις ασθένειες που συνδέονται με τη φτώχεια

ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Δημόσια Υγεία

- Δράσεις για αντιμετώπιση των κινδύνων για την υγεία που συνδέονται με το περιβάλλον
- Δράσεις για την πρόληψη των επιπτώσεων στην υγεία από την έκθεση σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία
- Δράσεις από την Επιστημονική επιτροπή για την υγεία και τους περιβαλλοντικούς κινδύνους
- Δράσεις από την Επιστημονική επιτροπή για την τοξικότητα, την οικοτοξικότητα και το περιβάλλον

Περιβάλλον

- Σχέδιο δράσης για το περιβάλλον και την υγεία 2004-2010
- Παραγωγή και ανάλυση στοιχείων από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος για θέματα που αφορούν το περιβάλλον και την υγεία
- Σχέδιο δράσης για το περιβάλλον και την υγεία των παιδιών στην Ευρώπη 2004
- Δράσεις για την καταπολέμηση της παγκόσμιας υπερθέρμανσης του πλανήτη στο κλιματολογικό σύστημα

Έρευνα

- Στοιχεία για το περιβάλλον και την υγεία και την προστασία από περιβαλλοντικούς κινδύνους
- Πρωτοβουλίες για υποστήριξη της έρευνας
- Ερευνητικές πρωτοβουλίες για αντιμετώπιση των επιπτώσεων από ουσίες οι οποίες μεταβάλλουν τις λειτουργίες του ενδοκρινικού συστήματος

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ

HIV/AIDS

Πρόληψη

- Πολιτική και δραστηριότητες για την πρόληψη και την αντιμετώπιση του HIV/AIDS

Μετάδοση

- Νομοθεσία για διασφάλιση της ποιότητας και της ασφάλειας στις δωρεές αίματος και πλάσματος, ώστε να προλαμβάνεται η μετάδοση ασθενειών
- Ενέργειες για αντιμετώπιση των αρνητικών συνεπειών που προκύπτουν από την κατάχρηση ναρκωτικών, όπως οι μολύνσεις HIV/HCV
- Ευρωπαϊκή στρατηγική κατά των ναρκωτικών 2005-2012 με αναφορά στην προσέγγιση για αντιμετώπιση της μολυσματικής ασθένειας HIV/AIDS.
- Ενέργειες για αντιμετώπιση των προβλημάτων της σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας στις αναπτυσσόμενες χώρες σε σχέση με την μολυσματική ασθένεια HIV/AIDS

Δίκτυα Παρακολούθησης για παραγωγή στοιχείων

- ECDC - Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Έλεγχου Νόσων/μεταδοτικών ασθενειών
- Δίκτυο EuroHIV - Ευρωπαϊκό Κέντρο για την επιδημιολογική παρακολούθηση του HIV/AIDS στην Ευρώπη
- Δίκτυο EuroTB - Κέντρο για την παρακολούθηση της φυματίωσης
- Δίκτυο ESSTI - Ευρωπαϊκό Δίκτυο επιτήρησης των σεξουαλικά μεταδιδόμενων μολύνσεων
- Σύστημα ταχείας προειδοποίησης Medisys - Medical Information System για ιατρικά θέματα και θέματα υγείας.

ΓΡΙΠΗ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΛΟΙΜΩΔΗ ΝΟΣΗΜΑΤΑ

- Νομοθεσία και δραστηριότητες για την αντιμετώπιση πιθανών επιδημικών εκρήξεων γρίπης
- Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων υπεύθυνο για την πρόληψη και τον έλεγχο της γρίπης
- Σύστημα ταχείας προειδοποίησης Medisys - Medical Information System για ιατρικά θέματα και θέματα υγείας
- Πολιτική για την πρόληψη και την αντιμετώπιση των μεταδοτικών ασθενειών
- Δημιουργία Δικτύων μεταδοτικών ασθενειών για την επιδημιολογική επιτήρηση και τον έλεγχο των μεταδοτικών ασθενειών

Έλεγχος και παρακολούθηση

- ECDC για την πρόληψη και τον έλεγχο των ασθενειών
- Ευρωπαϊκά Συστήματα Επιτήρησης - για τη διευκόλυνση του συντονισμού των κρατών μελών όσον αφορά την πρόληψη και τον έλεγχο των μεταδοτικών ασθενειών
- EWRS - Σύστημα Έγκαιρου Συναγερμού και Αντίδρασης - Δίκτυο για τη διευκόλυνση της επικοινωνίας μεταξύ της ΕΕ και των αρμόδιων εθνικών αρχών για προστασία της δημόσιας υγείας
- Σύστημα ταχείας προειδοποίησης Medisys - Medical Information System για ιατρικά θέματα και θέματα υγείας

>>Κατάρτιση

- EPIET - Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Κατάρτισης για την Επιδημιολογική Παρέμβαση

Μικροβιακή αντοχή

- Στρατηγική για τη Μικροβιακή αντοχή
- Επιστημονική Επιτροπή για τα Φάρμακα και τα Ιατρικά Βοηθήματα
- Αξιολόγηση και επίβλεψη των φαρμακευτικών προϊόντων μέσω του EMEA (European Medicines Agency)

ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ

- Πολιτική και Στρατηγική για προαγωγή της ψυχικής υγείας
- Ανταλλαγή γνώσεων για την αντιμετώπιση ασθενειών όπως η σκλήρυνση κατά πλάκας, επιληψία, ασθένεια Πάρκινσονς, κ.ά.
- Ενέργειες που αποσκοπούν στην πρόληψη του άγχους και των ψυχοκοινωνικών κινδύνων στην εργασία

ΑΥΤΙΣΜΟΣ

- Ενέργειες για δημιουργία δεικτών για τις διαταραχές που συνδέονται με τον αυτισμό και το σύνδρομο Asperger

ΚΑΡΚΙΝΟΣ

Δημόσια Υγεία

- Ευρωπαϊκός Κώδικας κατά του Καρκίνου
- Συστάσεις του Συμβουλίου για έγκαιρη ανίχνευση του καρκίνου με τις διαγνωστικές εξετάσεις για γενετικούς καθοριστικούς παράγοντες για την υγεία
- Πληροφορίες που αφορούν τον καρκίνο στην Ευρώπη
- Σχέδιο δράσης: Η Ευρώπη κατά του καρκίνου(1996-2002)

Έρευνα

- Καρκίνος του προστάτη
- Στρατηγικές με επίκεντρο τον ασθενή για την καταπολέμηση του καρκίνου
- Η πορεία για να νικηθεί ο καρκίνος
- Τρόφιμα, διατροφή και υγεία
- Περιβάλλον και καρκίνος
- Δεδομένα για τον καρκίνο των πνευμόνων και τον καρκίνο του μαστού
- Διαγνωστικές εξετάσεις για τον καρκίνο του μαστού και του τραχήλου της μήτρας
- Ποσοστά επιβίωσης από τον καρκίνο του μαστού και του τραχήλου της μήτρας

ΣΠΑΝΙΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ

- Δραστηριότητες για την αντιμετώπιση των σπάνιων ασθενειών
- Ερευνητικές ενέργειες για καταπολέμηση των σπάνιων ασθενειών, των καρδιοαναπνευστικών νοσημάτων και του διαβήτη.

ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ

- Ρυθμιστικό πλαίσιο για τα κύτταρα και τους καρδιαγγειακούς ιστούς
- Δείκτες για Χειρουργικές επεμβάσεις: αγγειοπλαστικής (PTCA), ισχίου, καταρράκτη

ΑΣΘΜΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ

- Δείκτες και παροχή πληροφοριών για το άσθμα
- Δραστηριότητες για τις χρόνιες αποφρακτικές αναπνευστικές παθήσεις
- Έρευνα για το άσθμα και τις αλλεργίες

ALZHEIMER ΚΑΙ ΝΕΥΡΟΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ ΤΟΥ ΕΓΚΕΦΑΛΟΥ

- Δραστηριότητες για τη βελτίωση των θεραπειών της Νόσου Alzheimer και στρατηγικές για τη μείωση των κινδύνων και την κοινωνική υποστήριξη
- Ενέργειες για ανταλλαγή πληροφοριών και καταπολέμηση των νευροαναπτυξιακών και μη ψυχιατρικών ασθενειών του εγκεφάλου

ΔΙΑΒΗΤΗΣ

- Δείκτες για παρακολούθηση του διαβήτη
- Οδηγία ΕΕ για τα τρόφιμα με αναφορά στα τρόφιμα που προορίζονται για τους διαβητικούς
- Πολιτική για προώθηση της υγιεινής διατροφής και της σωματικής άσκησης
- Ευρωπαϊκό Δίκτυο για τη Διατροφή και τη σωματική άσκηση
- Ερευνητικές ενέργειες για το διαβήτη.

ΟΣΤΕΟΠΩΡΩΣΗ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ

- Πρωτοβουλίες για την παρακολούθηση της επιδημιολογίας, της παθογένειας και της κλινικής διαχείρισης της οστεοπόρωσης, καθώς και για τη βελτίωση της πρόληψης
- Παρακολούθηση των μυοσκελετικών παθήσεων και πολιτική για τη βελτίωση της πρόληψης και του ελέγχου
- Παροχή πληροφοριών για τις μυοσκελετικές διαταραχές που συνδέονται με την εργασία

ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

- Αξιολόγηση των φαρμακευτικών προϊόντων και λειτουργία οργανισμού για τον συντονισμό, την αξιολόγηση και την επίβλεψη των φαρμακευτικών προϊόντων σε όλη την ΕΕ
- Νομοθεσία της ΕΕ για τη ρύθμιση των φαρμακευτικών προϊόντων
- Νομοθετικές διατάξεις που αφορούν τα Ορφανά φαρμακευτικά προϊόντα
- Επιστημονικές γνωμοδοτήσεις του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Φαρμάκων

ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΑΣΘΕΝΩΝ

- Κάλυψη των δαπανών υγειονομικής περίθαλψης που λαμβάνεται σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ
- Πολιτική για τη διευκόλυνση των μετακινήσεων των ασθενών και των επαγγελματιών και για την εξασφάλιση της ποιότητας όσον αφορά την υγειονομική περίθαλψη σε όλη την ΕΕ
- Πολιτική για την παροχή πρακτικών λύσεων στα κράτη μέλη σχετικά με τα διασυνοριακά προβλήματα κοινωνικής ασφάλισης
- Ευρωπαϊκή Κάρτα Ασφάλισης Ασθένειας
- Δικαίωμα μετακίνησης στο εσωτερικό της ΕΕ
- Ενέργειες για προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών για βελτίωση της ποιότητας της υγειονομικής περίθαλψης και της ποιότητας ζωής
- Ενέργειες για υποστήριξη των άτυπων φροντιστών

€ Πρόγραμμα κοινοτικής δράσης στον τομέα της υγείας 2008-2013

Το πρόγραμμα θέτει το πλαίσιο χρηματοδότησης για υλοποίηση μιας στρατηγικής που καλύπτει ένα ευρύ φάσμα κοινοτικών δράσεων στον τομέα της υγείας και αποσκοπεί στον καθορισμό στόχων και προτεραιοτήτων για τη βελτίωση της υγείας των ευρωπαϊών πολιτών.

Στόχοι προγράμματος

Στόχος 1- Βελτίωση της ασφάλειας της υγείας των πολιτών

- προστασία των πολιτών από απειλές κατά της υγείας (π.χ. μέτρα για την ανάπτυξη της ικανότητας αντιμετώπισης απειλών κατά της υγείας σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο)
- ασφάλεια των ασθενών (π.χ. μέτρα για αντιμετώπιση των τραυματισμών και των ατυχημάτων)
- εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας σχετικά με το αίμα, τους ιστούς και τα κύτταρα
- εκτέλεση του διεθνούς υγειονομικού κανονισμού

Στόχος 2 - Προώθηση της υγείας για την ενίσχυση της ευημερίας και της αλληλεγγύης

- προώθηση της υγιούς και ενεργού γήρανσης
- άμβλυση των ανισοτήτων όσον αφορά την υγεία με ιδιαίτερη έμφαση στα νέα κράτη μέλη
- συνεργασία μεταξύ των συστημάτων υγείας για μια σειρά διασυνοριακών θεμάτων, όπως η κινητικότητα των ασθενών και των απασχολουμένων στον τομέα της υγείας
- αντιμετώπιση καθοριστικών παραγόντων της υγείας, όπως η διατροφή, η κατανάλωση οινόπνευματος, καπνού και ναρκωτικών, καθώς και η ποιότητα του κοινωνικού και του φυσικού περιβάλλοντος

Στόχος 3 - Απόκτηση και διάδοση γνώσεων σε θέματα υγείας

- ανταλλαγή γνώσεων και βέλτιστων πρακτικών σε τομείς στους οποίους η ΕΕ μπορεί να παράσχει πραγματική προστιθέμενη αξία
- αντιμετώπιση των παραμέτρων της υγείας που σχετίζονται με το φύλο και την υγεία των παιδιών
- προώθηση θεμάτων στον τομέα της ψυχικής υγείας

Χρηματοδότηση

Η κοινοτική συνεισφορά ανέρχεται στο 60 -80%

Δικαίωμα Συμμετοχής

Δημόσιοι φορείς, μη κερδοσκοπικοί/μη κυβερνητικοί φορείς

Προθεσμία υποβολής προτάσεων

Καθορίζονται στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων

»» ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

Πρόγραμμα χρηματοδότησης για την υγεία

www.ec.europa.eu/health/ph_overview/pgm2008_2013_en.htm

Εθνικό Σημείο Επαφής προγράμματος

Υπουργείο Υγείας

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ - ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Η ελεύθερη κυκλοφορία που απολαμβάνουν οι ευρωπαίοι πολίτες φαίνεται να δημιουργεί διάφορες προκλήσεις και να δημιουργεί ανεπιθύμητα πλαίσια που αναπτύσσουν το δασυνορικό οργανωμένο έγκλημα, τη διακίνηση ναρκωτικών, τη λαθρομετανάστευση και την τρομοκρατία. Η ΕΕ προκειμένου να βοηθήσει τους πολίτες να ζουν και να κινούνται σε ένα ασφαλές περιβάλλον, να απολαμβάνουν τα θεμελιώδη δικαιώματα και την ίση πρόσβαση στη δικαιοσύνη, προωθεί διάφορες δράσεις ώστε να δημιουργήσει ένα ευρωπαϊκό χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.

ΓΔ Δικαιοσύνης Ελευθερίας και Ασφάλειας

www.europa.eu.int/comm/justice_home/wai/index_en.htm

Οι πιο βασικές δράσεις στον τομέα της δικαιοσύνης, της ελευθερίας και της ασφάλειας ρυθμίζονται από τις ακόλουθες τομεακές πολιτικές:

ΘΕΜΕΛΙΩΔΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

- Εφαρμογή του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ

- Συνεργασία και συντονισμός κρατών για διασφάλιση της ελεύθερης κυκλοφορίας προσώπων

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΣΥΛΟΥ

- Συνεργασία και συντονισμός των καθεστώτων ασύλου και των εθνικών νομοθεσιών και προώθηση ενός ευρωπαϊκού κοινού καθεστώτος ασύλου

Ευρωπαϊκό Ταμείο για τους Πρόσφυγες

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΥΠΗΚΟΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ

Πολιτική μετανάστευσης

- προώθηση της ευρωπαϊκής μεταναστευτικής πολιτικής
- συντονισμός ενεργειών εισόδου και διαμονής
- συντονισμός ενεργειών παράνομης μετανάστευσης

Πρόγραμμα 'Πλαίσιο Αλληλεγγύης και διαχείρισης των μεταναστευτικών ροών'

Σχέσεις με τις τρίτες χώρες

- Συντονισμός ενεργειών και συνεργασία με τις τρίτες χώρες στους τομείς της μετανάστευσης και του ασύλου

Άλλες δράσεις αφορούν την Δικαστική συνεργασία σε αστικές και ποινικές υποθέσεις, την Αστυνομική και τελωνειακή συνεργασία, την πάταξη του Οργανωμένου εγκλήματος, της τρομοκρατίας, κ.ά.

ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ

- Πρόγραμμα της Χάγης: Δέκα προτεραιότητες για ενίσχυση των τομέων της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης

Ευρώπη για τους πολίτες

ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ

- Εφαρμογή Στρατηγικής-πλαισίου για απαγόρευση των διακρίσεων και προώθηση των ίσων ευκαιριών για όλους
- Λειτουργία Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου των Φαινομένων Ρατσισμού και Ξενοφοβίας

ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

- Εφαρμογή Απόφασης-πλαίσιο για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων
- Πρόγραμμα δράσης βέλτιστων πρακτικών, προτύπων και διαδικασιών
- Σύσταση ομάδας εμπειρογνομόνων

Προστασία των παιδιών

- Απόφαση-πλαίσιο για την καταπολέμηση της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών και της παιδικής πορνογραφίας
- Εφαρμογή μέτρων για καταπολέμηση του παιδεραστικού τουρισμού, της παιδικής πορνογραφίας στο Διαδίκτυο

Προστασία των γυναικών

- Αντιμετώπιση της σωματεμπορίας γυναικών με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση

€ Ευρωπαϊκό πρόγραμμα Δάφνη

ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΩΝ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ

- Μέτρα για καταπολέμηση της τοξικομανίας, του λαθρεμπορίου και της παραγωγής ναρκωτικών
  - Λειτουργία Ευρωπαϊκού Κέντρου Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας
  - Λειτουργία Ευρωπαϊκού δικτύου υγειονομικών στοιχείων σχετικά με την τοξικομανία
- Φορέας στην Κύπρο

Κέντρο Τεκμηρίωσης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας στην Κύπρο

Ιστοσελίδα των πολιτικών της ΕΕ

<http://europa.eu/scadplus/leg/el/s22000.htm>

Προγράμματα χρηματοδότησης 2007-2013

ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΩΝ

Το πρόγραμμα ΑΣΦΑΛΕΙΑ & ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΩΝ χωρίζεται σε δύο χρηματοδοτικά προγράμματα:

1. 'Πρόληψη και καταπολέμηση της εγκληματικότητας'
2. 'Πρόληψη, ετοιμότητα και διαχείριση των συνεπειών της τρομοκρατίας και άλλων κινδύνων που συνδέονται με την ασφάλεια'

Πρόγραμμα 'Πρόληψη και καταπολέμηση της εγκληματικότητας'

Στόχοι

Το πρόγραμμα συμβάλλει στην υψηλού επιπέδου ασφάλεια των πολιτών, με την πρόληψη και την καταπολέμηση της εγκληματικότητας, οργανωμένης ή μη, ιδίως της τρομοκρατίας, της εμπορίας ανθρώπων και των εγκλημάτων κατά παιδιών, της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών και όπλων, της διαφθοράς και της απάτης.

Τομείς

- πρόληψη της εγκληματικότητας
- επιβολή της εφαρμογής του νόμου
- προστασία και στήριξη μαρτύρων
- προστασία θυμάτων

Επιλέξιμες δράσεις

- δράσεις για τη βελτίωση της επιχειρησιακής συνεργασίας και συντονισμού (ενίσχυση δικτύων, αμοιβαία εμπιστοσύνη και κατανόηση, ανταλλαγή και διάδοση πληροφοριών, εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών)
- δραστηριότητες ανάλυσης, παρακολούθησης και αξιολόγησης
- ανάπτυξη και μεταφορά τεχνολογίας και μεθοδολογίας
- κατάρτιση, ανταλλαγές προσωπικού και εμπειρογνομόνων και δραστηριότητες ευαισθητοποίησης και διάδοσης

Δικαίωμα Συμμετοχής

Υπηρεσίες επιβολής του νόμου, δημόσιοι/ιδιωτικοί φορείς, τοπικές/περιφερειακές/εθνικές αρχές, πανεπιστήμια, στατιστικές υπηρεσίες, μη κυβερνητικές οργανώσεις.

Χρηματοδότηση

Το ελάχιστο ποσοστό επίσιων δαπανών που θα χορηγείται για επιδοτήσεις ανέρχεται τουλάχιστον στο 65 %.

Τόπος & υποβολή προτάσεων

Καθορίζεται στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων.

Προσκλήσεις Υποβολής Προτάσεων

www.ec.europa.eu/justice_home/funding/isec/funding_isec_en.htm

Πρόγραμμα 'Πρόληψη, ετοιμότητα και διαχείριση των συνεπειών της τρομοκρατίας και άλλων κινδύνων που συνδέονται με την ασφάλεια'

Στόχοι

Το πρόγραμμα συμβάλλει στην:

- υποστήριξη των προσπαθειών των κρατών μελών για την πρόληψη, την προετοιμασία και την προστασία των ανθρώπων και των υποδομών ζωτικής σημασίας από κινδύνους που συνδέονται με τρομοκρατικές επιθέσεις και άλλους κινδύνους που συνδέονται με την ασφάλεια
- εξασφάλιση της προστασίας σε τομείς όπως η διαχείριση κρίσεων, το περιβάλλον, η δημόσια υγεία, οι μεταφορές, η έρευνα, η τεχνολογική ανάπτυξη και η οικονομική και κοινωνική συνοχή, στο πεδίο της τρομοκρατίας και άλλων κινδύνων που συνδέονται με την ασφάλεια

Επιλέξιμες δράσεις

- δράσεις επιχειρησιακής συνεργασίας και συντονισμού (ενίσχυση δικτύων, αμοιβαία εμπιστοσύνη και κατανόηση)
- ανάπτυξη σχεδίων έκτακτης ανάγκης, ανταλλαγή και διάδοση πληροφοριών, εμπειρίας και βέλτιστων πρακτικών
- δραστηριότητες ανάλυσης, παρακολούθησης, αξιολόγησης και λογιστικού ελέγχου
- ανάπτυξη και μεταφορά τεχνολογίας και μεθοδολογίας
- κατάρτιση, ανταλλαγές προσωπικού και εμπειρογνομόνων
- δραστηριότητες ευαισθητοποίησης και διάδοσης

Δικαίωμα συμμετοχής

Μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί, κρατικοί φορείς και κερδοσκοπικοί φορείς (με προϋπόθεση συνεργασίας με ΜΚΟ).

Χρηματοδότηση

Το ελάχιστο ποσοστό επίσιων δαπανών που θα χορηγείται για επιδοτήσεις ανέρχεται τουλάχιστον στο 65%.

Τόπος και υποβολή προτάσεων

Καθορίζονται στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων.

Προσκλήσεις Υποβολής Προτάσεων Προγράμματος

http://ec.europa.eu/justice_home/funding/cips/wai/funding_cips_en.htm

ΘΕΜΕΛΙΩΔΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Το πρόγραμμα ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ χωρίζεται σε 5 χρηματοδοτικά προγράμματα:

1. Δάφνη III
2. Πρόληψη κατά των ναρκωτικών
3. Δικαιώματα και Ιθαγένεια
4. Αστική Δικαιοσύνη
5. Ποινική Δικαιοσύνη

1. ΔΑΦΝΗ III

Πρόληψη και καταπολέμηση της βίας εις βάρος παιδιών, νέων και γυναικών και προστασία των θυμάτων και των ομάδων κινδύνου

Στόχος

Συμβολή στην πρόληψη και την καταπολέμηση όλων των μορφών βίας, στη δημόσια ή ιδιωτική σφαίρα εις βάρος των παιδιών, των νέων και των γυναικών, περιλαμβανομένων της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και της εμπορίας ανθρώπων με τη λήψη προληπτικών μέτρων και την παροχή υποστήριξης και προστασίας σε θύματα και ομάδες κινδύνου.

Ειδικό στόχοι

- υποστήριξη των μη κυβερνητικών οργανώσεων (ΜΚΟ) και άλλων οργανώσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα αυτό
- σχεδιασμός και εκτέλεση δράσεων ευαισθητοποίησης με σκοπό την καλύτερη κατανόηση και την προαγωγή της μηδενικής ανοχής έναντι της βίας καθώς και την ενθάρρυνση της στήριξης των θυμάτων και την καταγγελία συμβάντων βίας στις αρμόδιες αρχές

- διάδοση των αποτελεσμάτων των προγραμμάτων 'Δάφνη' και 'Δάφνη II', συμπεριλαμβανομένης της προσαρμογής, της μεταφοράς και της χρήσης τους από άλλους δικαιούχους ή σε άλλες γεωγραφικές περιοχές
- προσδιορισμός και ενίσχυση ενεργειών που συμβάλλουν στη θετική αντιμετώπιση των ατόμων που κινδυνεύουν να υποστούν βία
- δημιουργία και υποστήριξη πολυτομεακών δικτύων
- υποστήριξη της τεκμηρίωσης της πληροφόρησης και της γνώσης, της ανταλλαγής πληροφοριών και της διάδοσης ορθών πρακτικών μέσα από έρευνα, κατάρτιση, επισκέψεις μελέτης και ανταλλαγές προσωπικού
- σχεδιασμός και δοκιμή υλικού ευαισθητοποίησης και εκπαιδευτικού υλικού για την πρόληψη της βίας κατά των παιδιών, των νέων και των γυναικών
- μελέτη φαινομένων που έχουν σχέση με τη βία και τις επιπτώσεις της, τόσο στα θύματα όσο και στο κοινωνικό σύνολο, περιλαμβανομένου του υγειονομικού, κοινωνικού και οικονομικού κόστους, με στόχο την αντιμετώπιση των αιτιών που προκαλούν την άσκηση βίας σε όλα τα επίπεδα της κοινωνίας
- ανάπτυξη και εκτέλεση προγραμμάτων για την παροχή υποστήριξης στα θύματα και τα άτομα που κινδυνεύουν να υποστούν βία και εκτέλεση προγραμμάτων παρέμβασης για τους δράστες, με ταυτόχρονη μέριμνα για την ασφάλεια των θυμάτων.

Επιλέξιμες δράσεις

- δράσεις που αναλαμβάνει η Επιτροπή, όπως μελέτες, έρευνα, διαμόρφωση δεικτών και κοινών μεθοδολογιών, συλλογή και επεξεργασία στατιστικών, συνέδρια, συσκέψεις εμπειρογνομόνων, εκστρατείες, σχεδιασμός υπηρεσίας τηλεφωνικών γραμμών έκτακτης ανάγκης, υποστήριξη δικτύων εθνικών εμπειρογνομόνων, κ.ά
- ειδικά διακρατικά σχέδια κοινοτικού ενδιαφέροντος, τα οποία υποβάλλονται από τουλάχιστον δύο κράτη μέλη σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζονται στα ετήσια προγράμματα εργασίας
- υποστήριξη των δραστηριοτήτων ΜΚΟ ή άλλων οργανώσεων που επιδιώκουν σκοπούς γενικού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος οι οποίοι συνάδουν με τους γενικούς στόχους του προγράμματος

Ομάδες Στόχοι /Δικαιούχοι

- από το πρόγραμμα μπορούν να επωφεληθούν παιδιά, νέοι και γυναίκες που είναι ή κινδυνεύουν να γίνουν θύματα βίας.
- οι κύριες ομάδες-στόχοι του προγράμματος είναι, μεταξύ άλλων, οι οικογένειες, οι καθηγητές και το εκπαιδευτικό προσωπικό, οι κοινωνικοί λειτουργοί, η αστυνομία και οι συνοριακοί φρουροί, οι τοπικές, εθνικές και στρατιωτικές αρχές, οι εργαζόμενοι σε ιατρικά και παραϊατρικά επαγγέλματα, το δικαστικό προσωπικό, οι ΜΚΟ, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις και οι θρησκευτικές κοινότητες.

Δικαίωμα Συμμετοχής

- ιδιωτικοί ή δημόσιοι οργανισμοί και φορείς (τοπικές αρχές, πανεπιστημιακά και ερευνητικά κέντρα) που δραστηριοποιούνται στους τομείς της πρόληψης και της καταπολέμησης της βίας ή στους τομείς της προσασίας, της παροχής υποστήριξης στα θύματα, της εκτέλεσης δράσεων για την καταπολέμηση των μορφών βίας ή της ενθάρρυνσης της αλλαγής στάσης και συμπεριφοράς έναντι των ευάλωτων ομάδων και των θυμάτων βίας.

Χρηματοδότηση

Το ελάχιστο ποσοστό των επίσιων δαπανών που κορηγείται σε επιδοτήσεις καθορίζεται στο ετήσιο πρόγραμμα εργασιών και στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων.

Τόπος & υποβολή προτάσεων

Καθορίζεται στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων.

Πρόγραμμα Δάφνη III & προσκλήσεις υποβολής προτάσεων

www.ec.europa.eu/justice_home/funding/daphne3/wai/funding_daphne3_en.htm

2. Πρόγραμμα 'Πρόληψη κατά των ναρκωτικών'

Στόχος

Το πρόγραμμα στοχεύει να μειώσει τη χρήση ναρκωτικών, την τοξικομανία και τις επιβλαβείς συνέπειες των ναρκωτικών, να συμβάλει στη βελτίωση της ενημέρωσης όσον αφορά τη χρήση ναρκωτικών και να στηρίξει την εφαρμογή της στρατηγικής της ΕΕ για τα ναρκωτικά.

Επιλέξιμες δράσεις

- πρόωθηση διακρατικών ενεργειών [για τη δημιουργία πολυτομεακών δικτύων, διεύρυνση της βάσης των γνώσεων, ανταλλαγή πληροφοριών, ενέργειες κατάρτισης, επισκέψεις μελέτης, μέτρα που αποσκοπούν στην πρόληψη της χρήσης ναρκωτικών, στη μείωση των επιβλαβών συνεπειών των ναρκωτικών και μεθόδοι θεραπείας]
- συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών [για εφαρμογή και ανάπτυξη της στρατηγικής και των σχεδίων δράσης της ΕΕ για τα ναρκωτικά]

Ομάδες Στόχοι/Δικαιούχοι

Νέοι, γυναίκες, ευάλωτες ομάδες και κάτοικοι μειονεκτικών περιοχών, δάσκαλοι, εκπαιδευτικό προσωπικό, γονείς, κοινωνικοί λειτουργοί, τοπικές και εθνικές αρχές, εργαζόμενοι σε ιατρικά και παραϊατρικά επαγγέλματα, δικαστικό προσωπικό, αρχές επιβολής του νόμου, σωφρονιστικές αρχές, μη κυβερνητικές οργανώσεις, συνδικαλιστικές οργανώσεις και θρησκευτικές κοινότητες.

Χρηματοδότηση

Το κατώτατο ποσοστό ετήσιων δαπανών και το μέγιστο ποσοστό συγχρηματοδότησης καθορίζεται στο επίσης πρόγραμμα εργασιών και τις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων

Δικαίωμα συμμετοχής

Δημόσιοι, ιδιωτικοί οργανισμοί, φορείς (τοπικές αρχές πανεπιστημιακές σχολές και ερευνητικά κέντρα) που δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρόληψης της χρήσης ναρκωτικών και της σχετικής ενημέρωσης, συμπεριλαμβανομένης της μείωσης και της θεραπείας της βλάβης που σχετίζεται με τα ναρκωτικά.

Προσκλήσεις υποβολής προτάσεων και πρόγραμμα 'Πρόληψη κατά των ναρκωτικών'

www.ec.europa.eu/justice_home/funding/drugs/wai/funding_drugs_en.htm

3. Πρόγραμμα 'Δικαιώματα και ιθαγένεια/υπηκοότητα'

Στόχοι

- ανάπτυξη μιας Ευρωπαϊκής κοινωνίας βασισμένη στο σεβασμό των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων που προέρχονται από την υπηκοότητα της ΕΕ
- ενδυνάμωση της κοινωνίας των πολιτών και ενθάρρυνση του διαλόγου για το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων
- καταπολέμηση του ρατσισμού, τη ξενοφοβίας και του αντισημιτισμού
- βελτίωση των επαφών και των ανταλλαγών πληροφοριών και δικτύωση ανάμεσα σε νομικές, δικαστικές και διοικητικές αρχές
- στήριξη της δικαστικής κατάρτισης και βελτίωση της αμοιβαίας κατανόησης

Επιλέξιμες δράσεις

Διακρατικά σχέδια και στήριξη δραστηριοτήτων ΜΚΟ που εμπίπτουν στους στόχους του προγράμματος

Δικαίωμα Συμμετοχής

Ιδρύματα, δημόσιοι ή ιδιωτικοί οργανισμοί, πανεπιστήμια, ερευνητικά ιδρύματα, μη κυβερνητικές οργανώσεις, εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές, διεθνείς οργανώσεις και άλλες μη κερδοσκοπικές οργανώσεις που είναι εγκατεστημένες στην ΕΕ.

Χρηματοδότηση & υποβολή προτάσεων

Καθορίζονται στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων.

Προσκλήσεις υποβολής προτάσεων και πρόγραμμα 'Δικαιώματα και ιθαγένεια/υπηκοότητα'

www.ec.europa.eu/justice_home/funding/rights/wai/funding_rights_en.htm

4. Πρόγραμμα Αστική Δικαιοσύνη

Στόχοι

- προώθηση της δικαστικής συνεργασίας με στόχο την ομαλή διεξαγωγή των διασυνοριακών αστικών δικαστικών διαδικασιών στα κράτη μέλη
- βελτίωση της καθημερινής ζωής των ατόμων και των επιχειρήσεων, μέσω της ενίσχυσης της πρόσβασης στη δικαιοσύνη
- βελτίωση των επαφών, της ανταλλαγής πληροφοριών και της δικτύωσης μεταξύ των νομικών, δικαστικών και διοικητικών αρχών, των ασκούντων νομικών επαγγελματιών και της στήριξης της δικαστικής επιμόρφωσης

Επιλέξιμες ενέργειες

- διακρατικά σχέδια κοινοτικού ενδιαφέροντος, στα οποία συμμετέχουν τουλάχιστον δύο κράτη μέλη ή ένα κράτος μέλος και ένα υπό προσχώρηση στην ΕΕ κράτος
- δραστηριότητες μη κυβερνητικών οργανώσεων ή άλλων φορέων, που επιδιώκουν σκοπούς γενικού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος που συνάδουν με τους γενικούς στόχους του προγράμματος και τα ετήσια προγράμματα εργασίας
- επιδοτήσεις λειτουργίας για τη συγχρηματοδότηση δαπανών στο πλαίσιο του μόνιμου προγράμματος εργασίας του ευρωπαϊκού δικτύου των Ανωτάτων Συμβουλίων του δικαστικού σώματος και του δικτύου των Προέδρων των Ανώτατων Δικαστηρίων της ΕΕ

Ομάδες στόχοι

Εθνικές αρχές, δικαστές, εισαγγελείς, δικηγόροι, συμβολαιογράφοι, ακαδημαϊκό και επιστημονικό προσωπικό, υπάλληλοι υπουργείων, δικαστικοί υπάλληλοι, δικαστικοί κλητήρες, και λοιποί επαγγελματίες που έχουν σχέση με τη δικαιοσύνη σε υποθέσεις αστικού δικαίου.

Δικαίωμα Συμμετοχής

Ιδρύματα, δημόσιοι ή ιδιωτικοί οργανισμοί, όπως επαγγελματικές οργανώσεις, πανεπιστήμια, ερευνητικά ιδρύματα και ιδρύματα επιμόρφωσης σε νομικά και δικαστικά θέματα για ασκούντες νομικών επαγγελματιών, διεθνείς οργανισμοί και μη κυβερνητικές οργανώσεις των κρατών μελών.

Χρηματοδότηση & υποβολή προτάσεων

Το μέγιστο ποσοστό της συγχρηματοδότησης καθορίζεται στα ετήσια προγράμματα εργασίας. Τα χρονοδιαγράμματα υποβολής καθορίζονται στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων

Προσκλήσεις υποβολής προτάσεων και πρόγραμμα 'Αστική Δικαιοσύνη'

www.ec.europa.eu/justice_home/funding/civil/wai/funding_civil_en.htm

5. Πρόγραμμα Ποινική Δικαιοσύνη

Στόχοι

- προαγωγή της δικαστικής συνεργασίας για ποινικές υποθέσεις
- προαγωγή της συμβατότητας των κανόνων που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη και περιορισμός των υφιστάμενων νομικών εμποδίων
- βελτίωση των επαφών, της ανταλλαγής πληροφοριών και της δικτύωση μεταξύ των νομικών, δικαστικών και διοικητικών αρχών, των ασκούντων νομικών επαγγελματιών και στήριξη της δικαστικής επιμόρφωσης

Ομάδες στόχοι

Εκπρόσωποι υπηρεσιών αρωγής θυμάτων, δικαστές, εισαγγελείς, δικηγόροι, συμβολαιογράφοι και επαγγελματίες που εμπλέκονται στις εργασίες στον δικαστικό τομέα.

Δικαίωμα συμμετοχής

Ιδρύματα, δημόσιοι ή ιδιωτικοί οργανισμοί, επαγγελματικές οργανώσεις, πανεπιστήμια, ερευνητικά ιδρύματα και ιδρύματα επιμόρφωσης/συνεχούς κατάρτισης σε νομικά και δικαστικά θέματα μη κυβερνητικές οργανώσεις, κ.ά.

Χρηματοδότηση & υποβολή προτάσεων

Το ετήσιο πρόγραμμα εργασίας διευκρινίζει το ελάχιστο ποσοστό των επίσιων δαπανών που θα χορηγείται για επιδοτήσεις [το ελάχιστο ποσοστό ανέρχεται τουλάχιστον στο 65 %]. Το μέγιστο ποσοστό συγχρηματοδότησης του κόστους των σχεδίων διευκρινίζεται στο ετήσιο πρόγραμμα εργασίας. Τα χρονοδιαγράμματα υποβολής καθορίζονται στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων.

Προσκλήσεις υποβολής προτάσεων και πρόγραμμα 'Ποινική Δικαιοσύνη'

www.ec.europa.eu/justice_home/funding/jpen/wai/funding_jpen_en.htm

ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΩΝ ΡΟΩΝ

Το πρόγραμμα χωρίζεται σε 4 χρηματοδοτικά προγράμματα:

1. Εξωτερικό Ταμείο Συνόρων

Είναι ένας οικονομικός μηχανισμός αλληλεγγύης ο οποίος υποστηρίζει τα κράτη μέλη που αναλαμβάνουν, προς όφελος της Κοινότητας, ένα διαρκή και βαρύ οικονομικό βάρος για εφαρμογή των κοινών προτύπων ελέγχου και επιτήρηση των εξωτερικών συνόρων και της πολιτικής της βίζας.

Περισσότερες πληροφορίες

www.ec.europa.eu/justice_home/funding/borders/wai/funding_borders_en.htm

2. Ταμείο Ενσωμάτωσης

Το Ταμείο στηρίζει τις προσπάθειες των κρατών μελών να διευκολύνουν την ενσωμάτωση των πολιτών των τρίτων χωρών στις Ευρωπαϊκές κοινωνίες, με βάση τις κοινές βασικές αρχές της πολιτικής ενσωμάτωσης των μεταναστών στην ΕΕ.

Περισσότερες πληροφορίες

www.ec.europa.eu/justice_home/funding/integration/wai/funding_integration_en.htm

3. Ταμείο Επιστροφής

Το Ταμείο στηρίζει τις προσπάθειες των κρατών μελών να βελτιώσουν τη διαχείριση της επιστροφής με βάση τα κοινά πρότυπα για την επιστροφή ατόμων που δεν είναι υποψήφια για άσυλο και δεν λαμβάνουν διεθνή προστασία.

Περισσότερες πληροφορίες

www.ec.europa.eu/justice_home/funding/return/wai/funding_return_en.htm

4. Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσφύγων

Το Ταμείο στηρίζει τις προσπάθειες των κρατών μελών για τους πρόσφυγες που αφορούν τους όρους υποδοχής, τις διαδικασίες, τα συστήματα ασύλου και τη διεθνή προστασία.

Περισσότερες πληροφορίες

www.ec.europa.eu/justice_home/funding/refugee/wai/funding_refugee_en.htm

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ/ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - ΝΕΟΛΑΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ - ΠΟΛΥΓΛΩΣΣΙΑ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Οι πολιτικές της ΕΕ για την εκπαίδευση, τον πολιτισμό, τη νεολαία, την κοινωνία των πολιτών, την πολυγλωσσία και τον αθλητισμό προωθούνται μέσω της Γενικής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης και Πολιτισμού. Πιο κάτω παρουσιάζουμε τις πιο βασικές πληροφορίες για τον κάθε τομέα πολιτικής.

1. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ / ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Εκπαίδευση και την Κατάρτιση 2010

Η Ευρωπαϊκή Στρατηγική «Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2010» στοχεύει να βελτιώσει μέχρι το 2010 την πρόσβαση, την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης των κρατών μελών. Η Στρατηγική πλαισιώνεται από διάφορους στόχους οι οποίοι καλύπτουν τα διάφορα είδη και επίπεδα εκπαίδευσης και κατάρτισης (τυπική, μη-τυπική και άτυπη εκπαίδευση) με μακροπρόθεσμο στόχο την αποτελεσματική εφαρμογή της δια βίου μάθησης και την ενίσχυση της κοινωνικής ενσωμάτωσης και της απασχόλησης μέσα από την εκπαίδευση και την κατάρτιση.

Δράσεις

Η ΕΕ προωθεί σειρά ενεργειών στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης. Κάποιες ενδεικτικές πρωτοβουλίες αφορούν τους ακόλουθους τομείς: εκσυγχρονισμός της εκπαίδευσης, ευρωπαϊκά κριτήρια αναφοράς για την εκπαίδευση, σύγκλιση των εκπαιδευτικών συστημάτων, δείκτες για την ποιότητα της εκπαίδευσης, στρατηγικό πλαίσιο για την πολυγλωσσία, σχέδιο δράσης για την κινητικότητα, δια βίου εκπαίδευση, προώθηση της επαγγελματικής κατάρτισης, ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων, κ.ά.

Επαγγελματική Κατάρτιση

Europass

Ένα μοναδικό χαρτοφυλάκιο που βοηθά τους πολίτες να επιδείξουν τα προσόντα και τις ικανότητές τους σε όλη την Ευρώπη. Περιλαμβάνει πέντε έγγραφα που έχουν εκπονηθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο για να βελτιωθεί η διαφάνεια των προσόντων με στόχο τη διευκόλυνση της κινητικότητας των πολιτών που επιθυμούν να σπουδάσουν ή να εργαστούν στην Ευρώπη. Το Europass περιλαμβάνει τα ακόλουθα έγγραφα:

i) Europass - Βιογραφικό σημείωμα

ii) Europass - Κινητικότητα

Καταγράφει όλες τις περιόδους διακρατικής κινητικότητας, σε οποιοδήποτε επίπεδο: πρακτική άσκηση σε επιχείρηση, εξάμηνο σπουδών σε πανεπιστήμιο ή κάθε άλλη εκπαιδευτική εμπειρία.

iii) Europass - Συμπλήρωμα πτυχίου

Καταγράφει πληροφορίες που αφορούν την πορεία του κατόχου στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Αποτελείται από οκτώ μέρη που παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τον κάτοχο του πτυχίου, το πτυχίο, το επίπεδο ειδίκευσης, το περιεχόμενο και τα αποτελέσματα που προέκυψαν, το είδος της ειδίκευσης, την πιστοποίηση του συμπληρώματος και το εθνικό σύστημα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

iv) Europass - Συμπλήρωμα πιστοποιητικού

Διευκρινίζει τα επαγγελματικά προσόντα κάθε πολίτη που κατέχει ένα πιστοποιητικό εκπαίδευσης στο πλαίσιο της επαγγελματικής κατάρτισης και καταγράφει πληροφορίες σχετικά με τις ικανότητες που αποκτήθηκαν, το φάσμα των επαγγελματικών δραστηριοτήτων, τους οργανισμούς πιστοποίησης, το επίπεδο του πιστοποιητικού, καθώς και τις δυνατότητες πρόσβασης στο επόμενο εκπαιδευτικό επίπεδο, χωρίς να αντικαθιστά το αρχικό πιστοποιητικό.

v) Το Europass - Χαρτοφυλάκιο γλωσσών

Επιτρέπει στους πολίτες να παρουσιάσουν τις γλωσσικές και πολιτιστικές ικανότητες και εμπειρίες που έχουν αποκτήσει σύμφωνα με τα κοινά κριτήρια που αναγνωρίζονται σε όλη την Ευρώπη.

vi) EUROPASS-Κατάρτιση

Χορηγείται σε κάθε άτομο που έχει ολοκληρώσει ευρωπαϊκό σεμινάριο και καθορίζει τους οργανισμούς αποστολής και υποδοχής, το περιεχόμενο και τη διάρκεια του ευρωπαϊκού σεμιναρίου και επίσης πιστοποιεί την επαγγελματική κατάρτιση που παρακολούθησε το άτομο στο πλαίσιο του σεμιναρίου.

Οργανισμοί για την επαγγελματική κατάρτιση

- CEDEFOP - Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης
- ETF - Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για την επαγγελματική κατάρτιση
- Συμβουλευτική επιτροπή για την επαγγελματική κατάρτιση

EUROPASS

www.ec.europa.eu/education/programmes/europass/index_en.html

Δράσεις ΕΕ για την εκπαίδευση/κατάρτιση

www.europa.eu/scadplus/leg/el/s19000.htm

Ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων

www.ec.europa.eu/education/policies/educ/eqf/index_en.html

ΓΔ Εκπαίδευσης & Πολιτισμού

www.ec.europa.eu/dgs/education_culture/index_el.htm

Πρόγραμμα χρηματοδότησης

Πρόγραμμα για τη διά βίου μάθηση 2007-2013

Γενικός στόχος του προγράμματος για τη **διά βίου μάθηση** είναι η ανάπτυξη και η ενίσχυση των ανταλλαγών, της συνεργασίας και της κινητικότητας, ώστε τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης να καταστούν παγκόσμιο σημείο αναφοράς ως προς την ποιότητα σύμφωνα με τη στρατηγική της Λισσαβόνας. Το πρόγραμμα συμπληρώνει και ενισχύει τη στρατηγική «**Εκπαίδευση και κατάρτιση 2010**», καθώς και άλλες πολιτικές όπως αυτές για τον πολιτισμό, τη νεολαία ή τις επιχειρήσεις. Οι επιμέρους στόχοι για τη διά βίου μάθηση στην ΕΕ είναι:

- Βελτίωση της ποιότητας και των ευκαιριών για διά βίου μάθηση
- ενίσχυση της συμβολής της διά βίου μάθησης στην κοινωνική συνοχή, στην ενεργό άσκηση της ιδιότητας του ευρωπαίου πολίτη, στον διαπολιτισμικό διάλογο, στην αναγνώριση των ευρωπαϊκών αξιών και της ανοχής, στην ενίσχυση του σεβασμού για άλλους λαούς και πολιτισμούς, στην ισότητα των φύλων και στην προσωπική ολοκλήρωση του ατόμου
- συμβολή στην προώθηση της δημιουργικότητας, της ανταγωνιστικότητας, της απασχολησιμότητας και της επιχειρηματικότητας
- αύξηση της συμμετοχής των ατόμων όλων των ηλικιών, περιλαμβανομένων των ατόμων με ειδικές ανάγκες και των ευπαθών ομάδων
- προώθηση της γλωσσικής ποικιλομορφίας, υποστήριξη της τεχνολογίας της πληροφορίας και των επικοινωνιών και ανταλλαγή καλών πρακτικών

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει το σύνολο των ευρωπαϊκών προγραμμάτων στον τομέα της διά βίου μάθησης, για αυτό χωρίζεται στα ακόλουθα υποπρογράμματα:

- **Comenius**
- **Erasmus**
- **Leonardo da Vinci**
- **Grundtvig**
- **Δράση Jean Monnet**
- **Οριζόντιο πρόγραμμα** (αφορά τις ακόλουθες δράσεις: επισκέψεις μελέτης, εκμάθηση γλωσσών, ανάπτυξη καινοτόμου περιεχομένου, υπηρεσιών, παιδαγωγικών προτύπων και πρακτικών βασισμένων στις τεχνολογίες της επικοινωνίας και της πληροφορίας, διάδοση & αξιοποίηση αποτελεσμάτων)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΟΛΑ ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Προθεσμίες υποβολής προτάσεων

Καθορίζονται στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων και στην ετήσια γενική πρόσκληση υποβολής προτάσεων

Τόπος υποβολής προτάσεων

Καθορίζονται στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων

Χρηματοδότηση

Καθορίζονται στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων

Πρόγραμμα Δια Βίου Μάθησης

www.ec.europa.eu/llp

ΓΔ Εκπαίδευσης και Πολιτισμού

http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/index_el.html

Προσκλήσεις υποβολής προτάσεων

www.llp.org.cy/index.html

[προσκλήσεις αποκεντρωμένων δράσεων που χειρίζεται ο Εθνικός Φορέας]

www.ec.europa.eu/dgs/education_culture/calls/index_en.html

[προσκλήσεις κεντρικών δράσεων που χειρίζεται η ΓΔ Εκπαίδευσης & Πολιτισμού]

Εθνικός Φορέας διαχείρισης προγράμματος

Ίδρυμα Διαχείρισης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Δια Βίου Μάθησης

Comenius

Το πρόγραμμα Comenius αποσκοπεί στη βελτίωση της ποιότητας της σχολικής εκπαίδευσης και στην ενίσχυση της ευρωπαϊκής διάστασής της. Υποστηρίζει τη διακρατική συνεργασία μεταξύ των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων που παρέχουν/διευκολύνουν την προσχολική και τη σχολική εκπαίδευση.

Επιλέξιμες δράσεις

Αποκεντρωμένες δράσεις

- Σχολικές Συμπράξεις (πολυμερείς ή διμερείς) μεταξύ σχολείων διαφορετικών χωρών που υλοποιούν ένα κοινό σχέδιο (project) διάρκειας 2 ετών.
- Συμμετοχή σε δραστηριότητες ενδοϋπηρεσιακής κατάρτισης εκπαιδευτικών που πραγματοποιούνται σε άλλη συμμετέχουσα χώρα, διάρκειας από μία έως έξι εβδομάδες.
- Τοποθέτηση/Υποδοχή μελλοντικών εκπαιδευτικών σε θέσεις Βοηθού σε εκπαιδευτικά ιδρύματα συμμετέχουσας χώρας στην οποία χρησιμοποιείται άλλη από τη γλώσσα του εκπαιδευτικού, διάρκειας από 3 έως 10 μήνες.

Κεντρικές δράσεις

- Πολυμερή Σχέδια διάρκειας 2 ετών μεταξύ ιδρυμάτων που παρέχουν κατάρτιση εκπαιδευτικών, σχολικών και άλλων ιδρυμάτων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της εκπαίδευσης.
- Δίκτυα διάρκειας 3 ετών μεταξύ τουλάχιστον 10 ιδρυμάτων από τουλάχιστον 3 διαφορετικές χώρες
- Συνοδευτικά μέτρα

Δικαίωμα συμμετοχής

Μαθητές προσχολικής και σχολικής εκπαίδευσης μέχρι το τέλος της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, σχολικά ιδρύματα ειδικής/ γενικής/ επαγγελματικής/τεχνικής εκπαίδευσης, διδακτικό προσωπικό, προσωπικό υποστήριξης σχολικών ιδρυμάτων, εκπαιδευτικοί/σχολικοί σύμβουλοι/επιθεωρητές, υποψήφιοι εκπαιδευτικοί, ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, οργανισμοί/ιδρύματα κατάρτισης εκπαιδευτικών.

Comenius

www.ec.europa.eu/education/programmes/llp/comenius/index_en.html

Erasmus

Το πρόγραμμα Erasmus προσφέρει τη δυνατότητα συνεργασίας σε ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και επιχορηγεί την κινητικότητα των φοιτητών, των καθηγητών και άλλου προσωπικού των ιδρυμάτων. Υποστηρίζει τη δημιουργία ενός ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης για βελτίωση της διαφάνειας και της συμβατότητας μεταξύ των τυπικών προσόντων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της ανώτερης επαγγελματικής κατάρτισης.

Επιλέξιμες δράσεις

Αποκεντρωμένες δράσεις

Κινητικότητα φοιτητών για σπουδές, Κινητικότητα φοιτητών για πρακτική εξάσκηση, Εντατικά μαθήματα γλώσσας για φοιτητές, Κινητικότητα καθηγητών για διδασκαλία, Κινητικότητα καθηγητών και λοιπού προσωπικού για επιμόρφωση, Οργάνωση της κινητικότητας στα ιδρύματα, Εντατικά προγράμματα σπουδών.

Κεντρικές δράσεις

Ανάπτυξη Αναλυτικών Προγραμμάτων, Θεματικά Δίκτυα, Συνοδευτικά Μέτρα.

Erasmus

www.ec.europa.eu/education/programmes/llp/erasmus/erasmus_en.html

€ Leonardo da Vinci

Το πρόγραμμα Leonardo da Vinci προωθεί την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση μέσω σχεδίων κινητικότητας και συνεργασίας καθώς και δραστηριότητες κατάρτισης που πραγματοποιούνται στις συμμετέχουσες χώρες.

Στόχοι

- υποστήριξη δραστηριοτήτων κατάρτισης για απόκτηση γνώσεων, δεξιοτήτων και προσόντων που διευκολύνουν την προσωπική εξέλιξη και την απασχολησιμότητα
- ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ ιδρυμάτων/φορέων/οργανισμών του Ευρωπαϊκού χώρου που παρέχουν επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση

Επιλέξιμες δράσεις

Αποκεντρωμένες δράσεις

- Κινητικότητα ατόμων και τοποθετήσεις:
- Καταρτιζομένων Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (IVT)
- Ατόμων στην αγορά εργασίας (PLM)
- Επαγγελματιών της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (VETRO)
- Συμπράξεις
- Πολυμερή σχέδια μεταφοράς καινοτομίας

Κεντρικές δράσεις

- Πολυμερή σχέδια ανάπτυξης καινοτομίας
- Θεματικά δίκτυα
- Συνοδευτικά μέτρα

Δικαίωμα συμμετοχής

Άτομα στην αγορά εργασίας, άτομα που καταρτίζονται ή εκπαιδεύονται (πλην τριτοβάθμιας), οργανισμοί που παρέχουν δυνατότητες μάθησης σε τομείς της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, ενώσεις και αντιπρόσωποι εμπλεκόμενων στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, ενώσεις καταρτιζομένων, επιχειρήσεις, κοινωνικοί εταίροι, παράγοντες της αγοράς εργασίας, επιμελητήρια και επαγγελματικές οργανώσεις, οργανισμοί που παρέχουν καθοδήγηση και συμβουλευτική για τη δια βίου μάθηση, οργανισμοί αρμόδιοι για συστήματα και πολιτικές επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, ερευνητικά κέντρα και οργανισμοί που ασχολούνται με ζητήματα δια βίου μάθησης, ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, εθελοντικοί οργανισμοί και μη κυβερνητικές οργανώσεις.

Leonardo da Vinci

www.ec.europa.eu/education/programmes/llp/leonardo/index_en.html

€ Grundtvig

Το πρόγραμμα Grundtvig στοχεύει να αντιμετωπίσει τις εκπαιδευτικές προκλήσεις του συνεχώς γηράσκοντος πληθυσμού στην Ευρώπη. Παρέχει στους ενήλικες την ευκαιρία να βελτιώσουν τις γνώσεις και τις δεξιότητές τους επιχορηγώντας δράσεις για την προώθηση της ευρωπαϊκής συνεργασίας, της ποιότητας, της καινοτομίας και της ευρωπαϊκής διάστασης σε όλους τους τομείς της εκπαίδευσης ενηλίκων.

Στόχοι

- παροχή δυνατοτήτων εκπαίδευσης και βελτίωση των γνώσεων και των ικανοτήτων ευπαθών κοινωνικών ομάδων, με έμφαση σε ηλικιωμένα άτομα ή άτομα που εγκατέλειψαν την εκπαίδευση και δεν έχουν βασικά προσόντα
- διευκόλυνση της ανάπτυξης καινοτόμων πρακτικών και παιδαγωγικών μεθόδων και η μεταφορά τους από τη μια χώρα στην άλλη
- βελτίωση των παιδαγωγικών προσεγγίσεων και της διαχείρισης των οργανισμών εκπαίδευσης ενηλίκων

Επιλέξιμες δράσεις

Αποκεντρωμένες δράσεις

- Εκπαιδευτικές Συμπράξεις (πολυμερείς) μεταξύ ιδρυμάτων /οργανισμών εκπαίδευσης ενηλίκων που υλοποιούν ένα κοινό σχέδιο (project) διάρκειας 2 ετών
- Συμμετοχή σε δραστηριότητες ενδοϋπηρεσιακής κατάρτισης εκπαιδευτών ενηλίκων που πραγματοποιούνται σε άλλη συμμετέχουσα χώρα, διάρκειας από μία έως έξι εβδομάδες

Κεντρικές δράσεις

- Πολυμερή Σχέδια μεταξύ ιδρυμάτων/οργανισμών που παρέχουν κατάρτιση και άλλων ιδρυμάτων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της εκπαίδευσης ενηλίκων. Αποσκοπούν στη βελτίωση των συστημάτων εκπαίδευσης ενηλίκων μέσω της ανάπτυξης και μεταφοράς καινοτομιών και καλής πρακτικής.
- Δίκτυα διάρκειας 3 ετών, μεταξύ τουλάχιστον 10 ιδρυμάτων από τουλάχιστον 3 διαφορετικές χώρες
- Συνοδευτικά μέτρα

Δικαίωμα συμμετοχής

- Ιδρύματα/οργανισμοί/φορείς που δραστηριοποιούνται στην εκπαίδευση ενηλίκων, ανεξαρτήτως αν ανήκουν στην τυπική, μη τυπική ή άτυπη εκπαίδευση
- Εκπαιδευτικό και λοιπό προσωπικό, εθελοντές και ενήλικες εκπαιδευόμενοι φορέων εκπαίδευσης ενηλίκων

Grundtvig

www.ec.europa.eu/education/programmes/llp/grundtvig/index_en.html

€ Jean Monnet

Το πρόγραμμα Jean Monnet προωθεί την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση του ακαδημαϊκού τομέα και υποστηρίζει ιδρύματα που δραστηριοποιούνται στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Στόχοι

- προώθηση της διδασκαλίας, της έρευνας και του προβληματισμού στον τομέα των σπουδών ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης
- υποστήριξη ιδρυμάτων σε ζητήματα που αφορούν την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και την εκπαίδευση
- ενίσχυση της αριστείας στη διδασκαλία, ανταλλαγή γνώσεων
- υποστήριξη ευρωπαϊκών ιδρυμάτων και ενώσεων στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης

Επιλέξιμες δράσεις

- σχέδια που προωθούν τη δράση Jean Monnet
- λειτουργικές επιχορηγήσεις για την υποστήριξη συγκεκριμένων ιδρυμάτων που ασχολούνται με ζητήματα σχετικά με την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση
- λειτουργικές επιχορηγήσεις για την υποστήριξη ευρωπαϊκών ιδρυμάτων και ενώσεων στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης

Δικαίωμα συμμετοχής

Σπουδαστές και ερευνητές, ιδρύματα/φορείς εκπαίδευσης και έρευνας, κ.ά.

Jean Monnet

www.ec.europa.eu/education/programmes/llp/structure/monnet_en.html

€ Οριζόντιο Πρόγραμμα

Το οριζόντιο πρόγραμμα προωθεί την ευρωπαϊκή συνεργασία σε τομείς που καλύπτουν τα επί μέρους προγράμματα καθώς και την ποιότητα των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Επιλέξιμες δράσεις

- Επισκέψεις μελέτης
- Εκμάθηση νέων γλωσσών
- Ανάπτυξη καινοτόμου περιεχομένου, υπηρεσιών, παιδαγωγικών προτύπων και πρακτικών βασιζόμενων στις τεχνολογίες της επικοινωνίας και της πληροφορίας
- Δράσεις διάδοσης και αξιοποίησης αποτελεσμάτων

Οριζόντιο πρόγραμμα

www.ec.europa.eu/education/programmes/llp/structure/transversal_en.html

2. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Η γλώσσα, η λογοτεχνία, το θέατρο, ο χορός, οι εικαστικές τέχνες, η αρχιτεκτονική, η χειροτεχνία, ο κινηματογράφος και οι ραδιοηχοσκοπικές εκπομπές αποτελούν μέρος της πολιτισμικής πολυμορφίας της Ευρώπης και εκπροσωπούν την κοινή πολιτιστική της κληρονομιά. Η ΕΕ υποστηρίζει συγκεκριμένες πολιτιστικές πρωτοβουλίες και ενέργειες συνεργασίας μεταξύ των πολιτιστικών παραγόντων των κρατών μελών με στόχο την ανάπτυξη του πολιτισμού, τον σεβασμό της εθνικής ποικιλομορφίας και την προβολή της κοινής πολιτιστικής κληρονομιάς. Οι βασικές πρωτοβουλίες της ΕΕ στον τομέα του πολιτισμού είναι:

- Προστασία και διαφύλαξη των πολιτιστικών αγαθών των κρατών μελών
- Στήριξη πολιτιστικών κλάδων για αξιοποίηση των ευκαιριών που προσφέρει η ενιαία αγορά και οι ψηφιακές τεχνολογίες.
- Ενίσχυση της συνεργασίας των κρατών μελών για προαγωγή του πολιτισμού
- Κοινοτική δράση 'Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης' 2007-2019

Σύνοψη δραστηριοτήτων

www.europa.eu/scadplus/leg/el/s20014.htm

Γενική Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Πολιτισμού

www.ec.europa.eu/dgs/education_culture/index_el.html

Προγράμματα χρηματοδότησης 2007-2013

Ευρωπαϊκό Έτος Διαπολιτισμικού Διαλόγου (2008)

Οι διαδοχικές διευρύνσεις της ΕΕ και η αυξημένη κινητικότητα των ευρωπαίων πολιτών οδήγησε την ΕΕ να κηρύξει το 2008 ως Ευρωπαϊκό Έτος Διαπολιτισμικού Διαλόγου, με στόχο την ευαισθητοποίηση και προώθηση της πολιτισμικής πολυμορφίας, τον σεβασμό στην πολιτιστική ποικιλομορφία και τις αξίες της ΕΕ καθώς και την προβολή όλων των ευρωπαϊκών προγραμμάτων που συμβάλλουν στον διαπολιτισμικό διάλογο.

Επιλέξιμες δράσεις

- εκδηλώσεις και πρωτοβουλίες ευρωπαϊκής εμβέλειας που να αποβλέπουν στην προαγωγή του διαπολιτισμικού διαλόγου
- εκδηλώσεις και πρωτοβουλίες σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, με έντονη ευρωπαϊκή διάσταση, που να αποβλέπουν στην προαγωγή των στόχων του Ευρωπαϊκού Έτους Διαπολιτισμικού Διαλόγου
- εκστρατείες πληροφόρησης και ευαισθητοποίησης
- έρευνες και μελέτες σε κοινοτική ή εθνική κλίμακα

Δικαιούχοι και υλοποίηση

Κάθε κράτος μέλος ορίζει εθνικό συντονιστικό όργανο για την οργάνωση της συμμετοχής του στο Ευρωπαϊκό Έτος Διαπολιτισμικού Διαλόγου, τη διασφάλιση της συμμετοχής των διαφόρων φορέων και τη διαχείριση του προγράμματος και το συντονισμό των δράσεων σε εθνικό και τοπικό επίπεδο. Το συντονιστικό όργανο που ορίστηκε για την Κύπρο είναι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

Χρηματοδότηση

Το κάθε κράτος θα επωφεληθεί από 50% κοινοτικής ενίσχυσης.

Ευρωπαϊκό Έτος Διαπολιτισμικού Διαλόγου 2008

www.ec.europa.eu/culture/eac/dialogue/dialogue_en.html

Διαχείριση προγράμματος

Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού

Πολιτισμός 2007-2013

Το πρόγραμμα αποτελεί ένα μέσο χρηματοδότησης για την περίοδο 2007 μέχρι 2013, το οποίο αποσκοπεί στην στήριξη ενεργιών πολιτιστικής συνεργασίας των ευρωπαϊκών οργανισμών που δραστηριοποιούνται στον πολιτιστικό τομέα καθώς και στη συλλογή και τη διάδοση πληροφοριών. Το πρόγραμμα αποτελεί τη συνέχεια του προγράμματος Πολιτισμός 2000, το οποίο κάλυπτε την περίοδο 2000-2006.

Στόχοι

- προώθηση της διακρατικής κινητικότητας των εργαζομένων στον τομέα του πολιτισμού
- ενθάρρυνση της διακρατικής κυκλοφορίας των καλλιτεχνικών και πολιτιστικών έργων και προϊόντων πέρα από τα εθνικά σύνορα.
- ενθάρρυνση του διαπολιτισμικού διαλόγου

Επιλέξιμες δραστηριότητες

1. Στήριξη πολιτιστικών ενεργειών

■ Πολυετή σχέδια συνεργασίας

Χρηματοδοτούνται σχέδια διάρκειας 3-5 ετών, τα οποία βασίζονται στη συνεργασία έξι τουλάχιστον πολιτιστικών φορέων από έξι διαφορετικές χώρες. Η κοινοτική ενίσχυση δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50% του επιλέξιμου προϋπολογισμού του σχεδίου, ούτε το ποσό των 500.000 ευρώ ετησίως για όλες τις δραστηριότητες των σχεδίων συνεργασίας.

■ Ενέργειες συνεργασίας

Χρηματοδοτούνται ενέργειες πολιτιστικής συνεργασίας μεταξύ τουλάχιστον τριών πολιτιστικών φορέων από τρεις διαφορετικές συμμετέχουσες χώρες, οι οποίες προωθούν τη δημιουργικότητα και την καινοτομία. Κάθε ενέργεια πρέπει να είναι διάρκειας 2 ετών και να υλοποιείται στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης. Η κοινοτική στήριξη κυμαίνεται από 50.000 έως 200.000 ευρώ και χορηγείται για δύο έτη κατ' ανώτατο όριο. Οι ενέργειες περιλαμβάνουν και χρηματοδοτήσεις λογοτεχνικών μεταφράσεων.

■ Ειδικές ενέργειες

Χρηματοδοτούνται ειδικές ενέργειες συμβολικού χαρακτήρα και σημαντικής εμβέλειας οι οποίες έχουν σημαντική απήχηση στους λαούς της Ευρώπης και συμβάλλουν στην ευαισθητοποίησή τους όσον αφορά την πολιτιστική ποικιλομορφία.

Πρόγραμμα Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης 2007-2019

Το πρόγραμμα 'Πολιτιστικές πρωτεύουσες', το οποίο στηρίζεται από το σκέλος 'ειδικές ενέργειες' αποσκοπεί στην προβολή της πολυμορφίας του ευρωπαϊκού πολιτισμού. Κάθε χρόνο, κάθε κράτος μέλος δικαιούται να ανακηρυχθεί ως πολιτιστική πρωτεύουσα της Ευρώπης και να λάβει σχετική χρηματοδότηση για να προβάλλει την πολιτιστική του κληρονομιά.

2. Στήριξη οργανισμών που δραστηριοποιούνται στον πολιτιστικό τομέα

Χρηματοδοτούνται οργανισμοί οι οποίοι δραστηριοποιούνται σε τουλάχιστον επτά ευρωπαϊκές χώρες και έχουν ως στόχο τη διευκόλυνση της πολιτιστικής διερωπαϊκής συνεργασίας ή συμμετέχουν σε σχέδια πολιτιστικής συνεργασίας ενεργώντας ως πρεσβευτές του ευρωπαϊκού πολιτισμού.

3. Στήριξη εργασιών ανάλυσης, συλλογής και διάδοσης πληροφοριών

Αυτό το σκέλος στηρίζει τα πολιτιστικά σημεία επαφής του προγράμματος 'Πολιτισμός' και χρηματοδοτεί ενέργειες που αφορούν τη διεξαγωγή μελετών και εργασιών ανάλυσης, καθώς και τη συλλογή και διάδοση πληροφοριών.

Δικαίωμα συμμετοχής

Δημόσιοι ή ιδιωτικοί πολιτιστικοί οργανισμοί με νομικό καθεστώς

Προσκλήσεις υποβολής προτάσεων

Οι προθεσμίες υποβολής προτάσεων και ο τρόπος υποβολής τους καθορίζεται στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων.

ΓΔ για τον Πολιτισμό και προσκλήσεις υποβολής προτάσεων

www.ec.europa.eu/culture/eac/index_en.html

Εθνικό Σημείο Επαφής

[δεν είχε καθοριστεί πριν την ολοκλήρωση του Οδηγού]

3. ΝΕΟΛΑΙΑ

Για να ασκήσει πιο αποτελεσματικά το ρόλο της η ΕΕ στον τομέα της νεολαίας προωθεί διάφορες δράσεις για να ανταποκριθεί στις προσδοκίες των περισσότερο από 75 εκατομμύρια νέων και να τους δώσει την ευκαιρία και τα μέσα να εκφράσουν τις ιδέες τους με στόχο την ενεργό άσκηση της ιδιότητας του ευρωπαίου πολίτη, τη συμμετοχή τους στην κοινωνικο-οικονομική ζωή και την γεφύρωση του χάσματος μεταξύ των γενεών.

Σύνοψη δραστηριοτήτων

www.europa.eu/scadplus/leg/el/s19003.htm

Σελίδα Νεολαίας (Γενική Διεύθυνση Εκπαίδευσης & Πολιτισμού)

www.ec.europa.eu/youth/index_en.html

Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Συνεργασίας για τη νεολαία

Η ΕΕ με τη στενή συνεργασία των κρατών μελών προωθεί, μέσα από διάφορα ψηφίσματα, συμφωνίες, και την ανοικτή μέθοδο συντονισμού, συγκεκριμένες ενέργειες σε τέσσερις τομείς προτεραιότητας: 'συμμετοχή', 'πληροφόρηση', 'εθελοντική δραστηριότητα' και 'μεγαλύτερη κατανόηση και γνώση για θέματα νεολαίας'. Για κάθε τομέα προτεραιότητας καθορίζονται κοινοί στόχοι και ετοιμάζονται προγράμματα δράσης και εκθέσεις αξιολόγησης με στόχο τον συντονισμό των δράσεων και την αντιμετώπιση των θεμάτων που απασχολούν τους νέους της ευρώπης. Το ευρωπαϊκό πλαίσιο συνεργασίας απέκτησε μεγαλύτερη διάσταση, ιδιαίτερα με την ολοκλήρωση του **Λευκού Βιβλίου του 2001** και του **Ευρωπαϊκού Συμφώνου για τη Νεολαία** του 2005.

Λευκό Βιβλίο για τη Νεολαία 2001

Το Λευκό Βιβλίο για τη Νεολαία « Μια νέα νιοή για την ευρωπαϊκή νεολαία » προτείνει στα κράτη μέλη ένα πλαίσιο συνεργασίας, μέσα από μια ανοικτή μέθοδο συντονισμού, για ανταλλαγή και αξιοποίηση των καλών πρακτικών που αναπτύσσονται στις διάφορες ευρωπαϊκές χώρες και μέσα από άλλες συντονισμένες δράσεις για αντιμετώπιση των θεμάτων που απασχολούν τους ευρωπαίους νέους, ιδιαίτερα όσον αφορά τη συμμετοχή τους στην κοινωνικο-οικονομική ζωή, την καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας και την υποστήριξη της δια βίου μάθησης.

Λευκό Βιβλίο Μια νέα νιοή για την ευρωπαϊκή νεολαία'

www.ec.europa.eu/youth/whitepaper/index_en.html

Ευρωπαϊκό Σύμφωνο για τη νεολαία 2005

Το Ευρωπαϊκό Σύμφωνο αναγνωρίζει την ανάγκη ενσωμάτωσης των νέων στην κοινωνία και την επαγγελματική ζωή και τονίζει το ρόλο τους στους βασικούς τομείς της Λισσαβόνας για την ανάπτυξη και την απασχόληση. Παράλληλα μέσω της ανοιχτής μεθόδου συντονισμού εγκαθιδρύει ένα πλαίσιο ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας με σκοπό την ενίσχυση της ενεργού συμμετοχής των νέων πολιτών και την ενσωμάτωση της διάστασης της νεολαίας στις άλλες πολιτικές.

Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Νεολαίας

Ξεκίνησε το 2004 με στόχο την προώθηση των πολιτικών και των προγραμμάτων για τη νεολαία και την κινητοποίηση και συμμετοχή των νέων σε ανοικτές συζητήσεις σε διάφορα θέματα που τους απασχολούν.

Ευρωπαϊκή Πύλη για την Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Νεολαίας

www.youthweek.eu

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΔΙΚΤΥΑΚΗ ΠΥΛΗ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Η Ευρωπαϊκή Δικτυακή Πύλη της Νεολαίας (ιστοσελίδα για τους νέους) είναι μια πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής η οποία επιτρέπει στους νέους να έχουν γρήγορη και εύκολη πρόσβαση σε πληροφορίες που σχετίζονται με θέματα νεολαίας σε όλη την Ευρώπη.

Διαδικτυακή Πύλη Νεολαίας

www.europa.eu.int/youth/about_el.html

€ Πρόγραμμα χρηματοδότησης

Νέα Γενιά σε Δράση 2007 - 2013

Το πρόγραμμα 'Νέα Γενιά σε Δράση' χρηματοδοτεί ενέργειες για την ανάπτυξη και την υποστήριξη της συνεργασίας των κρατών μελών στον τομέα της νεολαίας. Αποσκοπεί στην ενθάρρυνση των νέων, ιδιαίτερα των νέων με αναπηρία και λιγότερες ευκαιρίες, για συμμετοχή στην κοινωνικο-οικονομική ζωή και ενίσχυση του πνεύματος της πρωτοβουλίας, της επιχειρηματικότητας και της δημιουργικότητας των νέων σε όλη την Ευρώπη.

Δράση 1 'Νεολαία για την Ευρώπη'

Χρηματοδοτεί σχέδια που προωθούν τις ανταλλαγές μεταξύ των νέων για αύξηση της κινητικότητάς τους και ενδυνάμωση της ταυτότητάς τους ως ευρωπαίοι πολίτες. Προτεραιότητα δίνεται σε σχέδια που:

- επικεντρώνονται στην ευαισθητοποίηση των κοινωνικών και πολιτισμικών διαφορών
- προωθούν την αμοιβαία κατανόηση στο γλωσσικό και διαπολιτισμικό επίπεδο
- υποστηρίζουν δράσεις που ενισχύουν το πνεύμα της πρωτοβουλίας, την επιχειρηματικότητα και τη δημιουργικότητα των νέων
- προωθούν τη δημοκρατική ζωή και ενισχύουν την ιδιότητα του πολίτη και την αμοιβαία κατανόηση των νέων
- υποστηρίζουν τη συμμετοχή των νέων στη ζωή της κοινότητάς τους σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό ή διεθνές επίπεδο
- προωθούν δραστηριότητες που βασίζονται σε διεθνείς εταιρικές σχέσεις για σκοπούς ανταλλαγής ιδεών, εμπειριών και ορθών πρακτικών σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Δράση 1.1

Ανταλλαγές Νέων

Οι **Ανταλλαγές Νέων** δίνουν την ευκαιρία σε μία ή περισσότερες ομάδες νέων να φιλοξενήσουν ή να φιλοξενηθούν από ομάδα νέων σε άλλη χώρα προκειμένου να συμμετάσχουν μαζί σε κοινό πρόγραμμα δραστηριοτήτων. Οι δραστηριότητες αυτές, που βασίζονται σε διακρατικές συμπράξεις, προσβλέπουν στην ενεργό συμμετοχή των νέων και είναι σχεδιασμένες με τρόπο ώστε να τους επιτρέπουν να ανακαλύπτουν και να αποκτούν επίγνωση των διαφορετικών κοινωνικών και πολιτισμικών πραγματικοτήτων, να μαθαίνουν ο ένας από τον άλλον και να ενδυναμώνουν την αίσθηση της ταυτότητάς τους ως ευρωπαίοι πολίτες. Τα όρια ηλικίας του μέτρου είναι: 13 έως 25 ετών.

Χρηματοδότηση

Η χρηματοδότηση βασίζεται στην αρχή της συγχρηματοδότησης, για αυτό απαιτούνται συνεισφορές από τον δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα, καθώς και από ίδιους πόρους, σε μετρητά ή είδος. Η χρηματοδότηση για δαπάνες ταξιδιού καλύπτει μέχρι και 70% των εξόδων. [βλ. επίσης Οδηγό Προγράμματος 'Νέα Γενιά σε Δράση']

Δικαίωμα συμμετοχής

Αιτήσεις υποβάλλονται από οποιονδήποτε μη κερδοσκοπικό οργανισμό ή σύλλογο που εδρεύει σε μία από τις χώρες του προγράμματος ή από τοπικό, περιφερειακό ή εθνικό δημόσιο φορέα που δραστηριοποιείται στον τομέα του έργου για την νεολαία ή από άτυπες ομάδες νέων. Εάν η αίτηση προέρχεται από άτυπη ομάδα νέων, ένας από αυτούς (ο εκπρόσωπος της ομάδας) αναλαμβάνει την ευθύνη να υποβάλει την αίτηση και να υπογράψει τη συμφωνία επιχορήγησης.

Υποβολή αιτήσεων

Οργανισμός Νεολαίας (Εθνική Υπηρεσία Προγράμματος "Νέα Γενιά σε Δράση")
[Ευρωπαϊκές Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις υποβάλλουν τις αιτήσεις τους στην εκτελεστική υπηρεσία της ΓΔ του προγράμματος]

Δράση 1.2

Πρωτοβουλίες Νέων

Οι **Πρωτοβουλίες Νέων** είναι σχέδια που δίνουν τη δυνατότητα στους νέους να συμμετέχουν ενεργά και άμεσα σε δραστηριότητες δικής τους επινοήσης (ομαδικά σχέδια που καταρτίζονται σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο), στις οποίες διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο προκειμένου να αναπτύξουν την ικανότητα ανάληψης πρωτοβουλίας, το επιχειρείν και τη δημιουργικότητά τους. Οι Πρωτοβουλίες Νέων **ξεκινούν, θεσπίζονται και υλοποιούνται** από τους **ιδίους** τους νέους, δίνοντας τους με αυτό τον τρόπο τη δυνατότητα να δοκιμάζουν ιδέες μέσα από πρωτοβουλίες που προσφέρουν ευκαιρίες άμεσης και ενεργούς συμμετοχής στον προγραμματισμό και την πραγματοποίηση σχεδίων. Τα σχέδια που αναπτύσσονται από μία μόνο ομάδα νέων στη χώρα διαμονής τους ονομάζονται **εθνικές πρωτοβουλίες** νέων, ενώ εκείνα που πραγματοποιούνται από κοινού από δύο ή περισσότερες ομάδες από διαφορετικές χώρες ονομάζονται **διακρατικές πρωτοβουλίες νέων**. Τα όρια ηλικίας του μέτρου: 18 έως 30 ετών.

Παραδείγματα θεμάτων για τα σχέδια είναι τα εξής: τέχνη και πολιτισμός, κοινωνικός αποκλεισμός, περιβάλλον, προστασία της κληρονομιάς, πληροφόρηση της νεολαίας, ευρωπαϊκή συνείδηση, αστική ανάπτυξη και ανάπτυξη της υπαίθρου, πολιτικές για τη νεολαία, υγεία, καταπολέμηση των ναρκωτικών και της χρήσης ουσιών, αναπηρία, Τρίτη ηλικία, άστεγοι, μετανάστες, ισότητα ευκαιριών, κ.ά.

Χρηματοδότηση

Η κοινοτική επιχορήγηση βασίζεται στην αρχή της συγχρηματοδότησης, για αυτό απαιτούνται και άλλες συνεισφορές από τον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, καθώς και από ίδιους πόρους, σε μετρητά ή είδος. Το μέγιστο ποσό χρηματοδότησης ανέρχεται στις €10.000. Για τις εθνικές πρωτοβουλίες μπορούν να προβλέπονται δαπάνες για ταξίδια σε τοπική, περιφερειακή ή εθνική κλίμακα ενώ στις διακρατικές προβλέπονται δαπάνες για τα αντίστοιχα διεθνή ταξίδια.

[βλ. επίσης Οδηγό Προγράμματος 'Νέα Γενιά σε Δράση']

Δικαίωμα συμμετοχής

Αίτηση μπορούν να υποβάλουν μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί, συλλόγοι ή ομάδες αποτελούμενες από 4 τουλάχιστον νέους. Εάν η αίτηση προέρχεται από άτυπη ομάδα νέων, εκπρόσωπος της αναλαμβάνει να υποβάλει την αίτηση.

Υποβολή αιτήσεων

Οργανισμός Νεολαίας (Εθνική Υπηρεσία προγράμματος 'Νέα Γενιά σε Δράση')

Δράση 1.3

Δημοκρατικά Σχέδια για Νέους

Το μέτρο '**Δημοκρατικά Σχέδια** για νέους' υποστηρίζει σχέδια που αποσκοπούν στην ενίσχυση της ενεργού συμμετοχής των νέων στον βίο της τοπικής, περιφερειακής ή εθνικής κοινότητάς τους ή σε διεθνές επίπεδο μέσω της υποστήριξης της συμμετοχής τους στους μηχανισμούς της συμμετοχικής δημοκρατίας. Τα σχέδια αναπτύσσονται από **ευρωπαϊκή σύμπραξη**, επιτρέποντας τη συγκέντρωση, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ιδεών, εμπειριών και μεθοδολογιών προερχόμενων από σχέδια ή δραστηριότητες σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό ή διεθνές επίπεδο με στόχο την ενίσχυση της συμμετοχής των νέων. Τα σχέδια που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της συγκεκριμένης δράσης επιτρέπουν τη δημιουργία νέων δικτύων, καθώς και την ανταλλαγή και διάδοση ορθών πρακτικών στο πεδίο της συμμετοχής των νέων.

Χρηματοδότηση

Η κοινοτική επιχορήγηση βασίζεται στην αρχή της συγχρηματοδότησης. Συμπληρώνει την οικονομική συνεισφορά του αιτούντα και/ή την εθνική, περιφερειακή ή τοπική υποστήριξη που παρέχεται με άλλον τρόπο. Η κοινοτική επιχορήγηση μπορεί να καλύπτει, με μέγιστο ποσό τα €25.000, έως και το 60% των υφιστάμενων επιλέξιμων δαπανών για την υλοποίηση του σχεδίου σε διάφορες κατηγορίες. [βλ. Οδηγό Προγράμματος 'Νέα Γενιά σε Δράση']

Δικαίωμα συμμετοχής

Αιτήσεις υποβάλλονται από οποιονδήποτε μη κερδοσκοπικό οργανισμό ή σύλλογο που εδρεύει σε μία από τις χώρες του προγράμματος ή από τοπικό, περιφερειακό ή εθνικό δημόσιο φορέα ή από άτυπες ομάδες νέων.

Υποβολή αιτήσεων

Οργανισμός Νεολαίας (Εθνική Υπηρεσία προγράμματος 'Νέα Γενιά σε Δράση')

[Ευρωπαϊκές Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις υποβάλλουν τις αιτήσεις τους στην εκτελεστική υπηρεσία της ΓΔ του προγράμματος στις Βρυξέλλες]

Δράση 2 'Ευρωπαϊκή Εθελοντική Υπηρεσία'

Χρηματοδοτεί τη συμμετοχή των νέων σε διάφορες μορφές **εθελοντικών δραστηριοτήτων**, εντός και εκτός της ΕΕ, στο πλαίσιο της προοπτικής για ανάπτυξη της αλληλεγγύης μεταξύ των νέων και της προαγωγής της ενεργού συμμετοχής τους ως ευρωπαίων πολιτών. Η ΕΕΥ υλοποιείται μέσω δραστηριοτήτων που διοργανώνονται υπό μορφή συμπράξεων μεταξύ νομικά αναγνωρισμένων οργανισμών, οι οποίοι στέλνουν ή υποδέχονται εθελοντές. Μια δραστηριότητα (ατομική ή ομαδική) ΕΕΥ περιλαμβάνει την προετοιμασία, την εθελοντική δραστηριότητα και τη συνέχεια. Ο εθελοντής εκτελεί την εθελοντική δραστηριότητα σε διάφορους τομείς: πολιτισμός, νεολαία, αθλητισμός, κοινωνική μέριμνα, πολιτιστική κληρονομιά, τέχνες, πολιτική προστασία, περιβάλλον, ανάπτυξη συνεργασίας, κλπ. Σε χώρα άλλη από τη χώρα διαμονής του και ισοδυναμεί με πλήρη απασχόληση για μια δεδομένη περίοδο (μέχρι 12 μήνες) ενώ υπηρετεί το γενικό συμφέρον. Τα όρια ηλικίας για την δράση αυτή: 18 έως 30 ετών.

Προτεραιότητα δίνεται σε ενέργειες που υποστηρίζουν:

- τον **νέο εθελοντή** που συμμετέχει σε μια μη κερδοσκοπική και μη αμειβόμενη δραστηριότητα προς όφελος της κοινότητας σε οποιαδήποτε χώρα εκτός της χώρας κατοικίας του για περίοδο δύο έως δώδεκα μηνών.
- **σχέδια εθελοντικής υπηρεσίας** ομάδων νέων που συμμετέχουν συλλογικά σε τοπικές, περιφερειακές, εθνικές, ευρωπαϊκές ή διεθνείς δραστηριότητες σε ορισμένους τομείς όπως ο πολιτισμός, ο αθλητισμός, η προστασία των πολιτών, το περιβάλλον και η αναπτυξιακή βοήθεια.
- **δραστηριότητες κατάρτισης** και παροχής συμβουλών σε νέους εθελοντές,
- **δραστηριότητες συντονισμού** μεταξύ των εταίρων και άλλες πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στην αξιοποίηση της εμπειρίας που αποκτάται από τους νέους στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής εθελοντικής υπηρεσίας.

Η Ευρωπαϊκή Εθελοντική Υπηρεσία (ΕΕΥ) είναι μια υπηρεσία «μάθησης» η οποία βοηθά τους νέους εθελοντές να βελτιώσουν και να αποκτήσουν νέες ικανότητες για την προσωπική, εκπαιδευτική και επαγγελματική τους εξέλιξη αλλά και για την κοινωνική τους ένταξη. Αποσκοπεί στην ανάπτυξη της αλληλεγγύης και στην προαγωγή της ανεκτικότητας μεταξύ των νέων, κυρίως με στόχο την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής στην ΕΕ. Προωθεί την ανάπτυξη της ενεργού ιδιότητας του πολίτη και καλλιεργεί την αμοιβαία κατανόηση μεταξύ των νέων. Η Υπηρεσία προσφέρει πιστοποίηση των αποκτούμενων ικανοτήτων και παρέχει υποστήριξη κατά την εκτέλεση των καθηκόντων καθώς και γλωσσική και προσωπική υποστήριξη, συμπεριλαμβανομένου ενός μηχανισμού πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων. Η ΕΕΥ δεν είναι περιστασιακή, μη διαρθρωμένη εθελοντική εργασία μερικής απασχόλησης, ψυχαγωγική ή τουριστική δραστηριότητα, εκμετάλλευση φθηνού εργατικού δυναμικού, κ.ά.

Ευρωπαϊκή Εθελοντική Υπηρεσία

www.europa.eu/youth/volunteering_-_exchanges/european_voluntary_service/index_eu_el.html

Χρηματοδότηση

Η κοινοτική χρηματοδότηση βασίζεται στην αρχή της συγχρηματοδότησης με συνεισφορές από τον δημόσιο και/ή ιδιωτικό τομέα. Οι συνεισφορές, σε είδος ή μετρητά, από τους οργανισμούς αποστολής και υποδοχής είναι απαραίτητες προκειμένου να καλύπτεται το σύνολο των δαπανών του σχεδίου. Στον εθελοντή παρέχεται πλήρης διατροφή και διαμονή, πλήρης ασφαλιστική κάλυψη, επίδομα εθελοντή, μια πρόσθετη βοήθεια για τους νέους με λιγότερες ευκαιρίες και - εάν συντρέχει περίπτωση - κίνητρο για την υλοποίηση δραστηριοτήτων συνέχειας. Επιπλέον, παρέχονται δωρεάν συνεδρίες κατάρτισης εθελοντών. Οι δαπάνες ταξιδιού αποδίδονται σε ποσοστό 100%. [Βλ. Οδηγό Προγράμματος 'Νέα Γενιά σε Δράση']

Δικαίωμα συμμετοχής και Υποβολή Αιτήσεων

[Βλ. Οδηγό Προγράμματος 'Νέα Γενιά σε Δράση']

Δράση 3 'Νεολαία στον κόσμο'

Χρηματοδοτεί ενέργειες που αποσκοπούν στην προώθηση ανταλλαγών και συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας και της άτυπης εκπαίδευσης με άλλες περιοχές του κόσμου. Προτεραιότητα δίνεται σε ενέργειες που προωθούν το διάλογο, την αλληλοκατανόηση, τη διαπολιτισμική επίγνωση και την αλληλεγγύη και συμβάλλουν στην ανάπτυξη της κοινωνίας των πολιτών και στην ενδυνάμωση της δημοκρατίας στις χώρες εταίρους.

Δράση 3.1

Συνεργασία με τις γειτονικές χώρες της ΕΕ

Υποστηρίζει την υλοποίηση σχεδίων με χώρες εταίρους που θεωρούνται γειτονικές βάσει των διατάξεων της ευρωπαϊκής πολιτικής γειτονίας, καθώς και με τη Ρωσική Ομοσπονδία και τις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Τα σχέδια πρέπει να συμβάλλουν στην ειρήνη και τη σταθερότητα, στην ενδυνάμωση της δημοκρατίας και της κοινωνίας των πολιτών και να ενισχύουν τον διαπολιτισμικό διάλογο, την αμοιβαία κατανόηση και την ανεκτικότητα μεταξύ των νέων, την ενεργό συμμετοχή των νέων και την ανάπτυξη δομών για τους νέους.

Επιλέξιμες δραστηριότητες

- **Ανταλλαγές Νέων**, με βάση τα όσα ορίζονται για τις Ανταλλαγές Νέων που προβλέπονται στο πλαίσιο της Δράσης 1.1, με ορισμένες όμως ιδιαιτερότητες οι οποίες καθορίζονται στον Οδηγό του προγράμματος Νεολαία σε Δράση. Όρια Ηλικίας: ισχύουν οι κανόνες της Δράσης 1
- **Σχέδια Κατάρτισης και Δικτύωσης**, με βάση τα όσα ορίζονται για τα Σχέδια Κατάρτισης και Δικτύωσης που προβλέπονται στο πλαίσιο της Δράσης 4.3, με ορισμένες όμως ιδιαιτερότητες οι οποίες καθορίζονται στον Οδηγό του προγράμματος Νεολαία σε Δράση. Όρια Ηλικίας: ισχύουν οι κανόνες της Δράσης 4.

Χρηματοδότηση

Για σχέδια 'Ανταλλαγές Νέων' ισχύουν οι κανόνες της δράσης 1.1

Για σχέδια 'Κατάρτισης και Δικτύωσης' ισχύουν οι κανόνες της δράσης 4.3

Δικαίωμα Συμμετοχής

Οι αιτήσεις για σχέδια μπορούν να υποβάλλονται από **οποιοδήποτε οργανισμό** εταίρο που εδρεύει είτε σε χώρα του προγράμματος είτε σε χώρα της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Ακολουθούνται διαφορετικές διαδικασίες υποβολής, ανάλογα με τον τόπο όπου λαμβάνει χώρα η ανταλλαγή και τον αιτούντα που υποβάλει την αίτηση.

Υποβολή αιτήσεων

[Βλ. Οδηγό Προγράμματος Νεολαία σε Δράση]

Υποστήριξη

Οι ενδιαφερόμενοι αιτητές μπορούν να ζητήσουν βοήθεια στην αναζήτηση εταιρών από τρία περιφερειακά Κέντρα Πόρων **SALTO** (Νοτιοανατολικής Ευρώπης, Ανατολικής Ευρώπης και Καυκάσου και Ευρωμεσογειακό)

Δράση 3.2

Συνεργασία με άλλες χώρες του κόσμου

Χρηματοδοτεί σχέδια που προάγουν τη συνεργασία μεταξύ των χωρών του προγράμματος και άλλων χωρών του κόσμου που δεν γειτνιάζουν με την με προτεραιότητα στις χώρες της Λατινικής Αμερικής, της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού, καθώς και της Ασίας.

Επιλέξιμες δραστηριότητες

Προτεραιότητα θα δοθεί σε σχέδια που προωθούν την ανταλλαγή εμπειριών και ορθών πρακτικών στο τομέα της νεολαίας και της άτυπης εκπαίδευσης και που υποστηρίζουν την κατάρτιση, την ανάπτυξη και την ενδυνάμωση συμπράξεων και δικτύων μεταξύ οργανώσεων νέων.

Χρηματοδότηση

Ορίζεται στο κείμενο των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων επισίως

Δικαίωμα συμμετοχής

Ορίζεται στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων

Τόπος υποβολής αιτήσεων

Εκτελεστική υπηρεσία εκπαίδευσης, οπτικοακουστικών μέσων και πολιτισμού (Βρυξέλλες)

Δράση 4 'Συστήματα υποστήριξης των νέων'

Η δράση υποδιαιρείται σε οκτώ επιμέρους δράσεις οι οποίες χρηματοδοτούν ενέργειες που συμβάλλουν στην ανάπτυξη της ποιότητας των υποστηρικτικών δομών, στην υποστήριξη του ρόλου όσων δραστηριοποιούνται στον τομέα της νεολαίας και στην προαγωγή της ενεργού συμμετοχής των νέων ως πολιτών σε ευρωπαϊκό επίπεδο, μέσα από την υποστήριξη φορέων που δραστηριοποιούνται ευρωπαϊκά στον τομέα της νεολαίας.

Δράση 4.1

Υποστήριξη φορέων που δραστηριοποιούνται σε ευρωπαϊκό επίπεδο στον τομέα της νεολαίας

Η δράση παρέχει χρηματοοικονομική υποστήριξη στις λειτουργικές δαπάνες ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται σε ευρωπαϊκή κλίμακα (να διαθέτουν παραρτήματα σε τουλάχιστον οκτώ χώρες του προγράμματος) στον τομέα της νεολαίας και ενθαρρύνουν τη συμμετοχή των νέων στο δημόσιο βίο και στην κοινωνία, καθώς και την ανάπτυξη και υλοποίηση ευρωπαϊκών δραστηριοτήτων συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας υπό την ευρύτερη έννοια.

Χρηματοδότηση και τόπος υποβολής αιτήσεων

Θα ορίζεται στο κείμενο των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων επισίως

Δράση 4.2

Υποστήριξη του Ευρωπαϊκού Φόρουμ Νεολαίας

Η Δράση υποστηρίζει το Ευρωπαϊκό Φόρουμ Νεολαίας το οποίο προωθεί δραστηριότητες για εκπροσώπηση των οργανώσεων νέων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, τη διάδοση πληροφοριών που αφορούν τη νεολαία της Ευρώπης, τη συμβολή στην ανάπτυξη των πολιτικών και του έργου για τη νεολαία, την ανάπτυξη δομών εκπροσώπησης των νέων σε ολόκληρη την Ευρώπη, κ.ά.

Δράση 4.3

Κατάρτιση και δικτύωση όσων δραστηριοποιούνται στον τομέα της νεολαίας και των οργανώσεων νέων

Χρηματοδοτεί δράσεις που υποστηρίζουν την κατάρτιση όσων δραστηριοποιούνται στο τομέα της νεολαίας και των οργανώσεων νέων, μέσω της ανταλλαγής εμπειριών και ορθών πρακτικών και μέσω δραστηριοτήτων που ενδέχεται να οδηγήσουν σε μακρόπνοα σχέδια ποιότητας, συμπράξεις και δίκτυα.

>> Δράση 4.3

Επιλέξιμες δραστηριότητες

- Στόχος 1** Σχέδια προώθησης των ανταλλαγών, της συνεργασίας και της κατάρτισης στον τομέα της νεολαίας στην Ευρώπη που αποσκοπούν στην ενίσχυση της επίγνωσης της σημασίας της ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας, καθώς και στην ενθάρρυνση αμφίδρομων σχέσεων και συνεργιών μεταξύ των σχετικών φορέων.
- Στόχος 2** Υποστήριξη της ανάπτυξης σχεδίων στο πλαίσιο του προγράμματος «Νεολαία σε δράση» ιδιαίτερα για τις δράσεις (Νεολαία για την Ευρώπη και Ευρωπαϊκή Εθελοντική Υπηρεσία), καθώς επίσης και υποστήριξη για την ανάπτυξη ικανοτήτων και προώθηση της καινοτομίας σε σχέση με την κατάρτιση σε διεθνές επίπεδο, τη βελτίωση των δεξιοτήτων στον τομέα της άτυπης εκπαίδευσης και την αναζήτηση εταιρίου, μέσω ειδικά επικεντρωμένων δραστηριοτήτων.

Για τα σχέδια κατάρτισης και δικτύωσης μπορούν να υποστηρικθούν: παρακολούθηση εργασίας (εμπειρία πρακτικής μάθησης), επίσκεψη σκοπιμότητας με πιθανούς εταιίρους, συναντήσεις αξιολόγησης, επισκέψεις μελέτης, εκπαιδευτικά προγράμματα μάθησης, κ.ά.

Δικαίωμα συμμετοχής

Αίτηση μπορούν να υποβάλλουν οι εξής: ΜΚΟ, τοπικός, περιφερειακός ή εθνικός δημόσιος φορέας που δραστηριοποιείται στον τομέα της νεολαίας ή άτυπη ομάδα νέων.

[Βλ. επίσης τον Οδηγό του προγράμματος «Νεολαία σε δράση» για τον ελάχιστο αριθμό εταιίρων, τα κριτήρια των ατόμων που μπορούν να συμμετάσχουν.]

Χρηματοδότηση

Η κοινοτική επιχορήγηση βασίζεται στην αρχή της συγχρηματοδότησης, σε συνδυασμό με άλλες εισφορές από τον ιδιωτικό και/ή δημόσιο τομέα. Το συνολικό κόστος του σχεδίου δεν μπορεί να καλύπτεται μόνο από το πρόγραμμα Νεολαία σε δράση. Επομένως οι οργανωτές και/οι συμμετέχοντες μπορούν να συνεισφέρουν σε μετρητά ή είδος, ή με συνδυασμό των δύο. [Βλ. επίσης τον Οδηγό του προγράμματος 'Νέα Γενιά σε Δράση' για τα ποσοστά και τα κριτήρια των επιλέξιμων δαπανών].

Υποβολή αιτήσεων

Οργανισμός Νεολαίας (Εθνική Υπηρεσία Προγράμματος 'Νέα Γενιά σε Δράση')
[Αιτήσεις από [ευρωπαϊκές ΜΚΟ](#) υποβάλλονται απευθείας στην εκτελεστική υπηρεσία στις [Βρυξέλλες](#)].

Δράση 4.4

Σχέδια που ενθαρρύνουν την καινοτομία και την ποιότητα

Υποστηρίζει σχέδια που αποσκοπούν στην εισαγωγή, υλοποίηση και προώθηση καινοτόμων και ποιοτικών στοιχείων στην άτυπη εκπαίδευση και το έργο για τη νεολαία. Οι καινοτόμες αυτές πτυχές μπορούν να αφορούν: το περιεχόμενο και τους στόχους, σύμφωνα με την ανάπτυξη του πλαισίου ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας και τις προτεραιότητες του προγράμματος Νεολαία σε δράση και/ή την εφαρμοζόμενη μεθοδολογία, εισάγοντας νέες ιδέες και προσεγγίσεις στον τομέα της άτυπης εκπαίδευσης και της νεολαίας.

Χρηματοδότηση

Θα ορίζεται στο κείμενο των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων

Δικαίωμα συμμετοχής

Ορίζεται στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων

Τόπος Υποβολής Αιτήσεων

Εκτελεστική υπηρεσία εκπαίδευσης, οπτικοακουστικών μέσων και πολιτισμού στις Βρυξέλλες

Δράση 4.5

Δραστηριότητες ενημέρωσης για νέους και όσους δραστηριοποιούνται στον τομέα της νεολαίας και των οργανώσεων νέων

Η δράση υποστηρίζει την πληροφόρηση και την επικοινωνία, με στόχο την ενίσχυση της συμμετοχής των νέων στο δημόσιο βίο. Χρηματοδοτεί την [Ευρωπαϊκή Δικτυακή Πύλη της Νεολαίας](#) και σε μεταγενέστερο στάδιο θα υποστηρίξει [Ευρωπαϊκές Εκστρατείες](#) για τη Νεολαία που θα στοχεύουν στην ενίσχυση της ποιοτικής πληροφόρησης και της συμμετοχής των νέων στην προετοιμασία και τη διάδοση της πληροφορίας.

Δράση 4.6

Συμπράξεις

Χρηματοδοτεί συμπράξεις με περιφερειακούς ή τοπικούς φορείς (με τη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών) με στόχο την ανάπτυξη μακρόπνοων σχεδίων που συνδυάζουν διάφορα μέτρα του προγράμματος. Αποσκοπεί στη συνένωση θεσμικών οργάνων

του προγράμματος και περιφερειακών ή τοπικών δημόσιων φορέων με στόχο την επίτευξη πολλαπλασιαστικών αποτελεσμάτων των ευρωπαϊκών δραστηριοτήτων για τη νεολαία σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Όλες οι δραστηριότητες πρέπει να ευθυγραμμίζονται με τους γενικούς στόχους και τα κριτήρια του προγράμματος. Ο εντοπισμός των περιφερειακών ή των τοπικών δημόσιων φορέων που θα υλοποιήσουν τις συμπράξεις, θα γίνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε συνεργασία με τις εθνικές μονάδες συντονισμού του προγράμματος Νεολαία σε Δράση.

Επιλέξιμες δραστηριότητες

Υποστηρίζονται σχέδια που συνδυάζουν δραστηριότητες από τις δράσεις: 1, 2 και 4 του προγράμματος 'Νέα Γενιά σε Δράση'.

Δράση 4.7

Υποστήριξη των δομών του προγράμματος

Χρηματοδοτεί τις δομές του ευρωπαϊκού προγράμματος, ιδιαίτερα τις εθνικές μονάδες συντονισμού και τα κέντρα πόρων SALTO και το δίκτυο EURODESK.

Δράση 4.8

Προστιθέμενη αξία του προγράμματος

Η δράση χρηματοδοτεί σεμινάρια, συνέδρια ή συναντήσεις που οργανώνει ίδια η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή αποτελούν αντικείμενο διαγωνισμών και έχουν ως στόχο τη διευκόλυνση της υλοποίησης του ευρωπαϊκού προγράμματος, την πληροφόρηση, τη δημοσιοποίηση, τη διάδοση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του προγράμματος.

Δράση 5 'Υποστήριξη της ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας'

Χρηματοδοτεί δράσεις που αποσκοπούν στη διοργάνωση ενός οργανωμένου διαλόγου μεταξύ των διαφόρων παραγόντων της νεολαίας, των οργανώσεων και των προσώπων που εργάζονται στον τομέα αυτό καθώς και των υπεύθυνων χάραξης πολιτικής για τους νέους.

Δράση 5.1

Συναντήσεις νέων και αρμοδίων της πολιτικής για τη νεολαία

Η Δράση υποστηρίζει τη συνεργασία, τη διοργάνωση σεμιναρίων και τον διαρθρωμένο διάλογο μεταξύ των νέων, όσων δραστηριοποιούνται στον τομέα της νεολαίας και των οργανώσεων νέων, καθώς και των αρμοδίων της πολιτικής για τη νεολαία.

Επιλέξιμες δραστηριότητες

■ Διακρατικά σεμινάρια για τη νεολαία

Για ανταλλαγή ιδεών και ορθών πρακτικών, καθώς και δημόσιες συζητήσεις που διοργανώνονται από νέους και όσους δραστηριοποιούνται στον τομέα της νεολαίας και των οργανώσεων νέων, για σημαντικά ζητήματα της ευρωπαϊκής πολιτικής για τη νεολαία και τα θέματα προτεραιότητας του προγράμματος

Κριτήρια συμμετοχής: τουλάχιστον 60 συμμετέχοντες ηλικίας μεταξύ 15 και 30 ετών και τουλάχιστον 5 εταίροι από χώρες του προγράμματος.

Δικαίωμα συμμετοχής

Αιτήσεις μπορούν να υποβάλουν ΜΚΟ ή σύλλογοι που εδρεύουν σε μία από τις χώρες του προγράμματος.

Υποβολή αιτήσεων

Οι αιτήσεις υποβάλλονται από τον οργανισμό υποδοχής (εκ μέρους όλων των εταίρων) στην εθνική μονάδα συντονισμού της χώρας όπου πρόκειται να πραγματοποιηθεί το σεμινάριο για τη νεολαία. Οι ευρωπαϊκές ΜΚΟ υποβάλλουν την αίτηση απευθείας στην εκτελεστική υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

■ Εθνικά σεμινάρια για τη νεολαία

Για προώθηση της συμμετοχής των νέων στις δημόσιες συζητήσεις της ΕΕ και στη διαμόρφωση της πολιτικής για τη νεολαία σε επίπεδο ΕΕ.

Κριτήρια συμμετοχής: τουλάχιστον 60 συμμετέχοντες ηλικίας μεταξύ 15 και 30 ετών

Δικαίωμα συμμετοχής

Αιτήσεις μπορούν να υποβάλουν δημόσιοι φορείς ή ΜΚΟ, ή σύλλογος που εδρεύουν σε ένα από τα κράτη μέλη της ΕΕ

Υποβολή αιτήσεων

Οργανισμός Νεολαίας (Εθνική Υπηρεσία Προγράμματος 'Νέα Γενιά σε Δράση')

Χρηματοδότηση

Η κοινοτική επιχορήγηση βασίζεται στην αρχή της συγχρηματοδότησης, γεγονός το οποίο σημαίνει ότι το συνολικό κόστος δεν μπορεί να καλύπτεται μόνο από το πρόγραμμα Νεολαία σε δράση. Απαιτούνται επομένως και άλλες συνεισφορές από τον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, καθώς και από ίδιους πόρους, σε μετρητά και/ή είδος. Η κοινοτική επιχορήγηση υπολογίζεται βάσει των πραγματικών δαπανών και μπορεί να καλύπτει μέχρι το 60% των συνολικών δαπανών που συνδέονται άμεσα με την οργάνωση του σχεδίου, χωρίς να υπερβαίνει τα €50.000.

Δράση 5.2

Υποστήριξη δραστηριοτήτων για την καλύτερη κατανόηση και γνώση του τομέα της Νεολαίας

Η δράση δίνει τη δυνατότητα στην Επιτροπή να υποστηρίξει συγκεκριμένα σχέδια για τον εντοπισμό της υφιστάμενης γνώσης σχετικά με τις προτεραιότητες στον τομέα της νεολαίας σύμφωνα με την ανοικτή μέθοδο συντονισμού και για την ανάπτυξη μεθόδων που αποσκοπούν στην ανάλυση και σύγκριση των αποτελεσμάτων μελετών και στη διασφάλιση της ποιότητάς τους, όπως και για την ανάπτυξη των δικτύων που απαιτούνται για την καλύτερη κατανόηση της νεολαίας.

Δράση 5.3

Συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς

Η δράση στηρίζει τη συνεργασία της ΕΕ με διεθνείς διακυβερνητικούς οργανισμούς που δραστηριοποιούνται στον τομέα της νεολαίας, και ειδικότερα το Συμβούλιο της Ευρώπης, τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών ή εξειδικευμένα όργανά του.

Σύμπραξη μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Συμβουλίου της Ευρώπης στον τομέα της νεολαίας: υποστηρίζονται δράσεις που υλοποιεί η σύμπραξη σε ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων, όπως διαλέξεις, εργαστήρια, συναντήσεις, σεμινάρια και δημοσιεύσεις σε τομείς της νεολαίας.

Σύμπραξη με τους Εθελοντές των Ηνωμένων Εθνών: υποστηρίζονται δράσεις που υλοποιεί η σύμπραξη για τη συνεργασία στον τομέα των δραστηριοτήτων εθελοντισμού, το οποίο περιλαμβάνει π.χ. κοινές προσπάθειες υποστήριξης και κοινές δράσεις στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εθελοντικής Υπηρεσίας, κλπ.

ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Για τα σχέδια η επιλογή των οποίων γίνεται σε **εθνικό επίπεδο**, υπάρχουν οι ακόλουθες προθεσμίες υποβολής αιτήσεων επίσης:

Για σχέδια που ξεκινούν μεταξύ	Προθεσμία υποβολής
1 Μαΐου και 30 Σεπτεμβρίου	1 Φεβρουαρίου
1 Ιουλίου και 30 Νοεμβρίου	1 Απριλίου
1 Σεπτεμβρίου και 31 Ιανουαρίου	1 Ιουνίου
1 Δεκεμβρίου και 30 Απριλίου	1 Σεπτεμβρίου
1 Φεβρουαρίου και 31 Ιουλίου	1 Νοεμβρίου

Για σχέδια η επιλογή των οποίων γίνεται σε **ευρωπαϊκό επίπεδο**, υπάρχουν τρεις προθεσμίες υποβολής αιτήσεων επίσης:

Για σχέδια που ξεκινούν μεταξύ	Προθεσμία υποβολής
1 Ιουλίου και 30 Νοεμβρίου	1 Φεβρουαρίου
1 Νοεμβρίου και 30 Μαρτίου	1 Ιουνίου
1 Ιανουαρίου και 31 Ιουλίου	1 Σεπτεμβρίου

ΟΔΗΓΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ 'Νέα Γενιά σε Δράση'

 www.ec.europa.eu/youth/ygia/index_en.html#guide

Πρόγραμμα Νεολαία σε Δράση

 www.ec.europa.eu/youth/ygia/index_en.html

4. ΕΝΕΡΓΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ ΣΤΑ ΚΟΙΝΑ

Η ενεργός συμμετοχή του πολίτη στα κοινά αποτελεί σημαντική δραστηριότητα της ΕΕ η οποία αποσκοπεί στην ενθάρρυνση της συμμετοχής των πολιτών και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών στη διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

'ΕΥΡΩΠΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ' 2007-2013

Γενικοί στόχοι

- να δώσει στους πολίτες την ευκαιρία να ανταλλάξουν εμπειρίες και απόψεις και να συμμετάσχουν στην οικοδόμηση μιας προσιτής και δημοκρατικής Ευρώπης
- να αναπτύξει το αίσθημα της ευρωπαϊκής ταυτότητας, βασισμένης σε κοινές αξίες, κοινή ιστορία και πολιτισμό
- να βελτιώσει την ανεκτικότητα και την αμοιβαία κατανόηση μεταξύ των ευρωπαίων πολιτών, μέσα από τον σεβασμό και την προαγωγή της πολιτισμικής και γλωσσικής πολυμορφίας και του διαπολιτισμικού διαλόγου

Δράση 1 - Ενεργοί πολίτες για την Ευρώπη

Μέτρο 1 - Αδελφοποίηση πόλεων

Μέτρο 1.1 Συναντήσεις πολιτών αδελφοποιημένων πόλεων

Το μέτρο χρηματοδοτεί συναντήσεις πολιτών αδελφοποιημένων πόλεων. Οι συναντήσεις πρέπει να ενισχύουν την πίστη των πολιτών στο όραμα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, να προάγουν την αμοιβαία κατανόηση και φιλία μεταξύ των κατοίκων των αδελφοποιημένων πόλεων και να αποτελούν έκφραση της ενεργού συμμετοχής των πολιτών στα κοινά σε τοπικό επίπεδο.

Δικαίωμα συμμετοχής

Αίτηση πρέπει να υποβάλει ο δήμος όπου θα πραγματοποιηθεί η συνάντηση, ή η αρμόδια επιτροπή/ένωση αδελφοποίησης η οποία πρέπει να έχει νομική μορφή (να είναι νομικό πρόσωπο) και να εδρεύει σε συμμετέχουσα χώρα του προγράμματος.

Υποβολή αιτήσεων

Education, Audiovisual and Culture Agency Executive Agency - Βρυξέλλες
www.eacea.ec.europa.eu/citizenship/action1/towntwinning/funding_en.htm

Προθεσμίες υποβολής αιτήσεων

Καθορίζεται στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων

Μέτρο 1.2. Θεματική δικτύωση αδελφοποιημένων πόλεων

Το μέτρο χρηματοδοτεί τη διοργάνωση θεματικών συνεδρίων και εργαστηρίων στο πλαίσιο της αδελφοποίησης, με τη συμμετοχή τουλάχιστον τριών πόλεων. Οι διοργανώσεις πρέπει να αποτελούν ορόσημα για δικτύωση και να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη μακροπρόθεσμης, δυναμικής και πολύπλευρης συνεργασίας μεταξύ των αδελφοποιημένων πόλεων.

Δικαίωμα συμμετοχής

Δήμοι και επιτροπές αδελφοποίησης, τοπικές και περιφερειακές αρχές και ενώσεις που εκπροσωπούν τις τοπικές αρχές.

Υποβολή αιτήσεων

Education, Audiovisual and Culture Agency Executive Agency - Βρυξέλλες
www.eacea.ec.europa.eu/citizenship/action1/towntwinning/funding_en.htm

Χρονοδιαγράμματα

Καθορίζεται στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων

Μέτρο 2 - Σχέδια των πολιτών και μέτρα υποστήριξης

Μέτρο 2.1. Σχέδια των πολιτών

Το μέτρο υποστηρίζει σχέδια με διεθνική και διατομεακή διάσταση, τα οποία μέσω καινοτόμων μεθόδων διευκολύνουν τη συμμετοχή και συγκέντρωση των πολιτών για συζήτηση κοινών ευρωπαϊκών ζητημάτων, σε τοπικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Υποβολή αιτήσεων

Γενική Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Πολιτισμού

Δικαίωμα συμμετοχής & Προθεσμίες υποβολής αιτήσεων

Καθορίζεται στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων

Μέτρο 2.2. Μέτρα υποστήριξης

Το μέτρο υποστηρίζει την ανάπτυξη και βελτίωση της ποιότητας των σχεδίων που διεξάγονται στο πρόγραμμα (αδελφοποίηση πόλεων και σχέδια πολιτών) μέσω της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών και εμπειριών και προγραμμάτων κατάρτισης. Τα σχέδια πρέπει να διεξάγονται από εμπειρογνώμονες, επαγγελματίες του πεδίου, φορείς κλπ.

Υποβολή αιτήσεων

Γενική Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Πολιτισμού

Δικαίωμα συμμετοχής & Προθεσμίες υποβολής αιτήσεων

Καθορίζεται στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων

Δράση 2 - Ενεργός κοινωνία των πολιτών στην Ευρώπη

Η δράση στοχεύει στην ενίσχυση του δυναμισμού της κοινωνίας των πολιτών στην Ευρώπη και υποστηρίζει σχέδια που αφορούν τη στήριξη ομάδων προβληματισμού, τη διαρθρωτική στήριξη οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών σε ευρωπαϊκό επίπεδο και τη στήριξη σχεδίων που προτείνονται από οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών.

Μέτρο 1 Διαρθρωτική στήριξη ομάδων προβληματισμού

Το μέτρο στηρίζει αντιπροσωπευτικές ομάδες προβληματισμού που προωθούν τη δημόσια συζήτηση για την ιδιότητα του ευρωπαίου πολίτη, τις ευρωπαϊκές αξίες και τις πολιτιστικές παραδόσεις. Οι δράσεις των ομάδων πρέπει να παρέχουν πραγματική ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία και να μπορούν να δημιουργήσουν σημαντικά πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα για προώθηση των στόχων του προγράμματος.

Υποβολή αιτήσεων

Education, Audiovisual and Culture Agency Executive Agency - Βρυξέλλες
www.eacea.ec.europa.eu/citizenship/funding_en.htm

Δικαίωμα συμμετοχής & Προθεσμίες υποβολής αιτήσεων

Καθορίζεται στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων

Μέτρο 2 Διαρθρωτική στήριξη οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών σε ευρωπαϊκό επίπεδο

Το μέτρο στηρίζει οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών που λειτουργούν σε ευρωπαϊκό επίπεδο με στόχο την ενίσχυση της λειτουργίας και συμβολής τους στη δραστηριοποίηση και εκπροσώπηση της κοινωνίας των πολιτών.

Υποβολή αιτήσεων

Education, Audiovisual and Culture Agency Executive Agency - Βρυξέλλες
www.eacea.ec.europa.eu/citizenship/funding_en.htm

Δικαίωμα συμμετοχής & Προθεσμίες υποβολής αιτήσεων

Καθορίζεται στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων

Μέτρο 3 Στήριξη σχεδίων που προτείνονται από οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών

Το μέτρο υποστηρίζει τη συνεργασία μεταξύ οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών από διαφορετικές συμμετέχουσες στο πρόγραμμα χώρες, για σχέδια τα οποία θα συμβάλλουν στην ευαισθητοποίηση σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος και στον εντοπισμό λύσεων σε προβλήματα που μπορεί να εξευρεθούν μέσω της συνεργασίας ή του συντονισμού σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Τα σχέδια πρέπει να ανταποκρίνονται σε ένα τουλάχιστον από τα ακόλουθα στοιχεία: σχεδιασμός δράσεων, ενθάρρυνση του διαλόγου και του προβληματισμού και ανάπτυξη της δικτύωσης.

Δικαίωμα συμμετοχής

Μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί και άλλες οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών (τοπικές, περιφερειακές, εθνικής ή ευρωπαϊκής εμβέλειας).

Επιλέξιμα σχέδια

Τα σχέδια πρέπει να βασίζονται σε διακρατικές συμπράξεις, με τη συμμετοχή δύο οργανισμών από δύο διαφορετικές συμμετέχουσες χώρες.

Χρηματοδότηση & Προθεσμίες υποβολής αιτήσεων

Καθορίζεται στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων

Υποβολή αιτήσεων

Education, Audiovisual and Culture Agency Executive Agency - Βρυξέλλες

Δράση 3 - Μαζί για την Ευρώπη

Η δράση αυτή αποσκοπεί στην εμβάθυνση της έννοιας της «ενεργού συμμετοχής στα κοινά» και στην προαγωγή της υιοθέτησής της ανά την Ευρώπη. Η δράση περιλαμβάνει διάφορες δραστηριότητες (π.χ. εκδηλώσεις ευρείας προβολής, μελέτες και εργαλεία ενημέρωσης και διάδοσης πληροφοριών) οι οποίες θα υλοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. (σε κάποιες περιπτώσεις μπορεί να ζητηθεί και η συνεργασία των κρατών μελών ή άλλων εταιρών).

Δράση 4 - Ενεργός Ευρωπαϊκή Μνήμη

Η δράση υποστηρίζει ενέργειες που προάγουν το διάλογο και τον προβληματισμό αναφορικά με την ευρωπαϊκή ιθαγένεια και τη δημοκρατία, τις κοινές ευρωπαϊκές αξίες, την κοινή ιστορία και πολιτισμό καθώς και ενέργειες που θα βοηθήσουν να φέρουν την Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της, μέσω της προώθησης των αξιών και επιτευγμάτων της Ευρώπης, με παράλληλη διαφύλαξη της μνήμης του παρελθόντος της.

Επιλέξιμα σχέδια

Σχέδια που σχετίζονται με τη διαφύλαξη των κυριότερων τοποθεσιών, μνημείων και αρχείων που συνδέονται με μαζικές εκτοπίσεις, τόπους μαζικού μαρτυρίου και εξόντωσης και το σεβασμό της μνήμης των θυμάτων της εποχής του ναζισμού και του σταλινισμού.

Επιλέξιμοι υποψήφιοι

Μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί (εθελοντικοί οργανισμοί, ενώσεις επιζώντων, ενώσεις των οικογενειών των θυμάτων, μνημεία, μουσεία, τοπικές/περιφερειακές αρχές, ομάδες προβληματισμού) με νομική υπόσταση και νομική προσωπικότητα.

Προθεσμία υποβολής αιτήσεων

Καθορίζεται στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων

Υποβολή αιτήσεων

Education, Audiovisual and Culture Agency Executive Agency - Βρυξέλλες
www.eacea.ec.europa.eu/citizenship/action4/funding_en.htm

Οδηγός Προγράμματος

www.eacea.ec.europa.eu/citizenship/guide/documents/programme_guide_el.pdf

Προσκλήσεις υποβολής προτάσεων

www.eacea.ec.europa.eu/citizenship/funding_en.htm

Πρόγραμμα 'Ενεργός συμμετοχή του πολίτη στα κοινά'

www.ec.europa.eu/citizenship/index_en.html

5. ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Ο αθλητισμός είναι ένα κοινωνικο-οικονομικό φαινόμενο, το οποίο προάγει σημαντικές αξίες όπως η ομαδικότητα, η αλληλεγγύη, η ανεκτικότητα και η ευγενής άμιλλα και συμβάλλει στην προσωπική ανέλιξη, ολοκλήρωση, ενεργό συμμετοχή και στην επίτευξη των στρατηγικών στόχων της ΕΕ για την αλληλεγγύη και την ευημερία. Η στρατηγική της ΕΕ για το ρόλο του αθλητισμού στην Ευρώπη παρουσιάζεται στη [Λευκή Βίβλο για τον αθλητισμό COM\(2007\) 39](#). Η Βίβλος περιέχει σειρά ενεργειών για τον αθλητισμό οι οποίες θα εφαρμοστούν και θα υποστηριχθούν από την Επιτροπή τα επόμενα έτη.

Λευκή Βίβλος για τον αθλητισμό

www.ec.europa.eu/sport/whitepaper/wp_on_sport_el.pdf

Σύνοψη νομοθεσίας

www.europa.eu/scadplus/leg/el/s20015.htm

Η ΕΕ και ο αθλητισμός

www.ec.europa.eu/sport/index_en.html

Η ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΣΤΙΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΕ

Αθλητισμός και κοινωνική πολιτική

Η ΕΕ αναγνωρίζει τον αθλητισμό ως μέσο κοινωνικής ένταξης αφού διευκολύνει την κοινωνική ένταξη των νέων με λιγότερες ευκαιρίες ή με ιδιαίτερα χαμηλές σχολικές επιδόσεις, των μεταναστών, των ατόμων με αναπηρίες και άλλων ευπαθών ομάδων. Η ΕΕ υποστηρίζει ότι η ορθή χρήση του αθλητισμού συνιστά όχι μόνο ένα αξιόλογο εργαλείο κοινωνικής ένταξης, αλλά και επαγγελματικής αποκατάστασης.

www.ec.europa.eu/sport/sport-and/social/social_overview_el.html

Σχετικά προγράμματα χρηματοδότησης

Τα προγράμματα **PROGRESS**, **Διά βίου μάθηση**, **Νεολαία εν δράσει** και **Ευρώπη για τους πολίτες** υποστηρίζουν ενέργειες που προωθούν την κοινωνική ενσωμάτωση μέσω του αθλητισμού και την καταπολέμηση των διακρίσεων στον αθλητισμό.

Αθλητισμός και εκπαίδευση / κατάρτιση

Πέραν της σωματικής αγωγής, οι αξίες που προσβύει ο αθλητισμός παρέχουν γνώσεις, ερεθίσματα, δεξιότητες και ετοιμότητα για την καταβολή προσωπικής προσπάθειας. Η αναγνώριση της συμβολής του αθλητισμού στην εκπαίδευση των παιδιών και στην κατάρτιση νέων και ενηλίκων είναι πολυδιάστατη, αφού, προωθεί κοινωνικές και παιδαγωγικές αξίες. Για αυτό και το 2004 κηρύχθηκε ως "ευρωπαϊκό έτος εκπαίδευσης μέσω του αθλητισμού" με στόχο την αναγνώριση της συμβολής του στην εκπαίδευση.

www.ec.europa.eu/sport/sport-and/educ-train/education-training_overview_el.html

Σχετικά προγράμματα χρηματοδότησης

Η προώθηση της συμμετοχής σε εκπαιδευτικές ευκαιρίες μέσω του αθλητισμού μπορεί να υποστηριχθεί μέσω του προγράμματος **Διά βίου μάθηση**.

Αθλητισμός και θέματα βίας και ρατσισμού

Η ΕΕ υποστηρίζει ότι ο αθλητισμός πρέπει να απευθύνεται σε όλους τους πολίτες ανεξάρτητα από το φύλο, τη φυλή, την ηλικία, την αναπηρία, τη θρησκεία και τις πεποιθήσεις, τον σεξουαλικό προσανατολισμό και το κοινωνικό ή οικονομικό υπόβαθρο και για αυτό προωθεί δράσεις για καταπολέμηση όλων των μορφών των διακρίσεων, του ρατσισμού, της ξενοφοβίας και της αντικοινωνικής συμπεριφοράς.

Σχετικά προγράμματα χρηματοδότησης

Για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας και του ρατσισμού στο χώρο του αθλητισμού μπορούν να αξιοποιηθούν χρηματοδοτήσεις από τα ευρωπαϊκά προγράμματα **Νεολαία εν δράση**, **Ευρώπη για τους πολίτες**, **DAPHNE III**, **Θεμελιώδη δικαιώματα και ιθαγένεια** και **Πρόληψη και καταπολέμηση της εγκληματικότητας**.

Αθλητισμός και θέματα αναπηρίας

Η στρατηγική της ΕΕ για τον αθλητισμό σε σχέση με τα άτομα με αναπηρίες είναι να προωθήσει ενέργειες για επίτευξη ουσιαστικών ευκαιριών στην κοινωνική ζωή και για πλήρη αξιοποίηση της δυναμικής των ατόμων με αναπηρίες. Μέσα από τον αθλητισμό μπορεί να προωθηθούν ουσιαστικές διαδικασίες ένταξης κοινωνικοποίησης και ευκαιρίες επαγγελματικής αποκατάστασης.

€ Σχετικά προγράμματα χρηματοδότησης

Για επίτευξη των στόχων του αθλητισμού σε σχέση με τα άτομα με αναπηρία μπορούν να αξιοποιηθούν χρηματοδοτήσεις από τα ευρωπαϊκά προγράμματα **PROGRESS, Διά βίου μάθηση, Νεολαία εν δράσει** και **Ευρώπη για τους πολίτες**

Αθλητισμός και δημόσια υγεία

Επειδή ο αθλητισμός συνδέεται με τη βελτίωση της δημόσιας υγείας του ευρωπαίου πολίτη η ΕΕ υποστηρίζει τη συνέργεια μεταξύ των πολιτικών της υγείας και του αθλητισμού προκειμένου να καθοριστούν και να εφαρμοστούν συνεκτικές στρατηγικές ώστε να μειωθούν οι περιπτώσεις υπερβολικού βάρους, παχυσαρκίας και άλλοι κίνδυνοι για την υγεία, με απώτερο στόχο την εξασφάλιση καλύτερου επιπέδου ζωής στην Ευρώπη.

€ Σχετικά προγράμματα χρηματοδότησης

Για βελτίωση της υγείας μέσα από τον αθλητισμό, μπορούν να αξιοποιηθούν χρηματοδοτήσεις από τα ευρωπαϊκά προγράμματα **7ο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη** (τρόπος ζωής και υγεία), **δημόσια υγεία 2007-2013, Νεολαία εν Δράση** και **Ενεργός συμμετοχή του πολίτη στα κοινά** και **Διά βίου μάθηση**.

Αθλητισμός και νεολαία

Η ΕΕ αναγνωρίζει ότι ο κοινωνικο-εκπαιδευτικός και πολιτισμικός χαρακτήρας του αθλητισμού προωθεί τη διδασκαλία της ευγενούς άμιλλας, της ομαδικής εργασίας, ενισχύει το αίσθημα της αλληλεγγύης, προωθεί την κατάργηση των διακρίσεων λόγω φύλου, εθνότητας ή κοινωνικής προέλευσης και γενικότερα συμβάλλει ουσιαστικά στην ευημερία των νέων της Ευρώπης.

€ Σχετικά προγράμματα χρηματοδότησης

Για να ενθαρρυνθεί η συμμετοχή των νέων στον αθλητισμό, μπορούν να αξιοποιηθούν χρηματοδοτήσεις από το πρόγραμμα **Νεολαία εν δράσει** (δράση ανταλλαγές νέων και εθελοντική υπηρεσία).

Αθλητισμός και εθελοντισμός

Η συμμετοχή σε μια αθλητική ομάδα, αρχές όπως η ευγενής άμιλλα, η συμμόρφωση με τους κανόνες του παιχνιδιού, ο σεβασμός των άλλων, η αλληλεγγύη και η πειθαρχία, καθώς και η οργάνωση του ερασιτεχνικού αθλητισμού βάσει αθλητικών σωματείων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και ο εθελοντισμός, ενισχύουν την ενεργό συμμετοχή του πολίτη στα κοινά και παρέχουν πολλές ευκαιρίες μη τυπικής εκπαίδευσης.

€ Σχετικά προγράμματα χρηματοδότησης

Προγράμματα **Ευρώπη για τους πολίτες, Νεολαία εν δράσει** (δράση ανταλλαγές νέων και εθελοντική υπηρεσία).

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Η ευημερία της Ευρώπης εξαρτάται από την ευημερία των επιχειρήσεων για αυτό και η ΕΕ προωθεί ενέργειες ώστε επιχειρήσεις να λειτουργούν στο καλύτερο δυνατό περιβάλλον και να μπορούν να ανταποκριθούν στον παγκόσμιο ανταγωνισμό.

Πολιτική για προώθηση της επιχειρηματικότητας

Ορισμένες κοινωνικές ομάδες, π.χ. οι γυναίκες, τα μέλη μειονοτήτων και οι νέοι, αντιμετωπίζουν πρόσθετες δυσκολίες στην προσπάθειά τους να ιδρύσουν και να διατηρήσουν επιχειρήσεις. Για αυτό η ΕΕ προωθεί ενέργειες και προσφέρει χρηματοδοτήσεις με στόχο την προώθηση της επιχειρηματικότητας και την αύξηση της ανταγωνιστικότητας αυτών των ομάδων.

Σύνοψη δραστηριοτήτων για τις επιχειρήσεις

www.europa.eu/scadplus/leg/el/s25000.htm

Η πολιτική για την επιχειρηματικότητα

www.ec.europa.eu/enterprise/sme/promoting_el.htm

€ Προγράμματα Χρηματοδότησης

ONLINE ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
www.ec.europa.eu/enterprise/sme/fund_tools/fund_tools_theme7_el.htm

Εθνικός Φορέας προώθησης σχεδίων

🏠 Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας

ΈΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Βασικός στόχος της ευρωπαϊκής πολιτικής στον τομέα της έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης είναι να καταστεί η ΕΕ εξέχουσα οικονομία της γνώσης με στόχο τη δικτύωση ερευνητικών ομάδων, την κινητικότητα ατόμων και ιδεών, την παραγωγή νέας γνώσης και την ουσιαστική συμβολή στην ατομική και συλλογική ευημερία και ποιότητα ζωής. Για να υλοποιήσει αυτούς τους στόχους, η ΕΕ χρησιμοποεί κυρίως τα χρηματοδοτικά προγράμματα πλαίσιο, τα οποία προωθούν τη δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας για σκοπούς εκπόνησης διεπιστημονικών ερευνητικών προγραμμάτων.

€ Προγράμματα χρηματοδότησης

7ο πρόγραμμα-πλαίσιο (2007-2013)

Το πρόγραμμα είναι ο χρηματοδοτικός μηχανισμός της ΕΕ για χρηματοδότηση ερευνητικών δραστηριοτήτων. Δίνει την ευκαιρία στην ΕΕ να προσαρμόσει την ερευνητική της πολιτική στις οικονομικές και κοινωνικές φιλοδοξίες της, εδραιώνοντας τον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας. Το χρηματοδοτικό πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας χωρίζεται σε τέσσερα κύρια προγράμματα:

Πρόγραμμα Συνεργασία

Στηρίζει τη συνεργασία μεταξύ της βιομηχανικής και ακαδημαϊκής κοινότητας, σε συγκεκριμένες θεματικές προτεραιότητες, ώστε να αναδειχθεί η Ευρώπη σε πρωτοπόρο παράγοντα σε βασικούς τεχνολογικούς τομείς. Καλύπτει διακρατικές ερευνητικές δράσεις, τις από κοινού τεχνολογικές πρωτοβουλίες, το συντονισμό των εθνικών ερευνητικών προγραμμάτων και τη διεθνή συνεργασία. Οι θεματικοί τομείς του προγράμματος είναι:

1. υγεία
2. τρόφιμα, γεωργία και βιοτεχνολογία
3. τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας
4. ναυπηγική, ναυτοτεχνολογίες, υλικά και νέες τεχνολογίες παραγωγής
5. ενέργεια
6. περιβάλλον (συμπεριλαμβανομένης της αλλαγής του κλίματος)
7. μεταφορές (συμπεριλαμβανομένης της αεροναυτικής)
8. κοινωνικοοικονομικές και ανθρωπιστικές επιστήμες
9. ασφάλεια και διάστημα

Πρόγραμμα Ιδέες

Το πρόγραμμα χρηματοδοτεί φιλόδοξα και καινοτόμα ερευνητικά έργα για σκοπούς ανακάλυψης νέων γνώσεων οι οποίες θα αλλάξουν ριζικά την αντίληψή μας για τον κόσμο και τον τρόπο ζωής μας. Τα αποτελέσματα των έργων πρέπει να αποβλέπουν στην επίτευξη αποφασιστικής προόδου στους τομείς της επιστήμης, της τεχνολογίας και της μηχανικής.

Πρόγραμμα Άνθρωποι

Το πρόγραμμα ενθαρρύνει τις προοπτικές επαγγελματικής σταδιοδρομίας των ερευνητών στην Ευρώπη και την προσέλκυση περισσότερων νέων ερευνητών υψηλού επιπέδου με στόχο την κατάρτιση και την κινητικότητα των ερευνητών ώστε να αξιοποιηθεί πλήρως το ανθρώπινο δυναμικό της έρευνας στην Ευρώπη. Το πρόγραμμα προσδοκεί να προσαρμόσει την ευρωπαϊκή αγορά εργασίας, ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των ερευνητών για επιμόρφωση, κινητικότητα και εξέλιξη της σταδιοδρομίας τους και να τους παράσχει κίνητρα για να οικοδομήσουν το μέλλον τους στην Ευρώπη. Το πρόγραμμα Άνθρωποι στηρίζεται στην επιτυχία των δράσεων «Μαρία Κιουρί».

Πρόγραμμα Ικανότητες

Το πρόγραμμα προσφέρει στους ερευνητές αποδοτικά και αποτελεσματικά μέσα για να ενισχυθεί η ποιότητα και η ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής έρευνας. Προωθεί τις επενδύσεις σε υποδομές έρευνας στις περιφέρειες χαμηλότερων επιδόσεων, τη δημιουργία περιφερειακών πόλων έρευνας και την έρευνα προς όφελος των ΜΜΕ, με έμφαση στη διεθνή συνεργασία στον τομέα της έρευνας καθώς και στο ρόλο της επιστήμης μέσα στην κοινωνία.

Δικαίωμα Συμμετοχής στο 7ΠΠ

Δικαίωμα συμμετοχής έχουν νομικά πρόσωπα από κράτη-μέλη ή συνδεδεμένες χώρες, οργανισμοί που υπόκεινται στην κοινοτική νομοθεσία (συμπεριλαμβανομένου του Κοινού Κέντρου Ερευνών), διεθνείς οργανισμοί ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, νομικά πρόσωπα με έδρα σε τρίτες χώρες, καθώς και φυσικά πρόσωπα. Οι όροι συμμετοχής καθορίζονται από το Πρόγραμμα Εργασίας κάθε Θεματικής Ενότητας. Για περισσότερες πληροφορίες [βλ. Συνοπτικό Οδηγό του 7ΠΠ]

Χρηματοδότηση & Προθεσμίες υποβολής αιτήσεων

Το ποσοστό χρηματοδότησης διαφέρει ανάλογα με το μέσο υλοποίησης και τον τύπο του οργανισμού που συμμετέχει στην πρόταση. Οι προθεσμίες καθορίζονται στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων.

Ερευνητικά Προγράμματα EUREKA, COST, ESF, INTAS

- **EUREKA** - δίκτυο προώθησης της Βιομηχανικής Έρευνας)
- **Πρόγραμμα COST** - πρόγραμμα συνεργασίας για προώθηση της επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας).
- **Πρόγραμμα ESF (European Science Foundation)** - πρόγραμμα υποστήριξης στους τομείς "Physical & Engineering Sciences", "Medical Sciences", "Life, Earth and Environmental Sciences", "Humanities" και "Social Sciences".
- **INTAS** (International Association for the Promotion of Cooperation with Scientists from the New Independent States of the Former Soviet Union) - πρόγραμμα συνεργασίας στους τομείς της έρευνας και της τεχνολογίας μεταξύ επιστημόνων των Νέων Ανεξάρτητων Κρατών της πρώην Σοβιετικής Ένωσης και της ευρωπαϊκής επιστημονικής κοινότητας

Εθνικός φορέας διαχείρισης ερευνητικών προγραμμάτων

Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας - Κύπρος

Συνοπτικός Οδηγός & 7ΠΠ

www.research.org.cy/cache/tmpimages/865dfbde8a344b44095495f3591f7407.pdf

Γενική Διεύθυνση Έρευνας

www.ec.europa.eu/dgs/research/index_en.html

Προσκλήσεις υποβολής προτάσεων

www.cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm

7ο ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ-ΠΛΑΙΣΙΟ 2007-2013

www.europa.eu/scadplus/leg/el/lvb/i23022.htm

www.cordis.europa.eu/fp7/home_en.html

Υποστήριξη για συμμετοχή στο 7ΠΠ

www.cordis.europa.eu/fp7/get-support_en.html

Ερευνητικά προγράμματα EUREKA, COST, ESF, INTAS

www.research.org.cy/index.php?s=17&p=13

ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ

Η πολιτική της ΕΕ στον τομέα της κοινωνίας της πληροφορίας βασίζεται σε ένα στρατηγικό πλαίσιο το οποίο καθορίζει τις γενικές πολιτικές κατευθύνσεις για την κοινωνία της πληροφορίας και τα μέσα ενημέρωσης, το οποίο αποσκοπεί στο να ενθαρρύνει τη γνώση και την καινοτομία, ώστε να ενισχυθεί η ανάπτυξη καθώς και η δημιουργία περισσότερων και καλύτερης ποιότητας θέσεων απασχόλησης.

Δράσεις & Πολιτικές

- Κανονιστικό πλαίσιο για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες
- i2010 στρατηγικό πλαίσιο πολιτικών για την κοινωνία της πληροφορίας και τα μέσα ενημέρωσης
- Σχέδιο δράσης eEurope 2005 [ηλεκτρονική διακυβέρνηση (e-government), ηλεκτρονικές υπηρεσίες μάθησης [e-learning, ηλεκτρονικές υπηρεσίες υγείας (e-health), δυναμικό περιβάλλον για το ηλεκτρονικό επιχειρείν (e-business)]
- Πρόγραμμα δράσης για ασφαλή χρήση του διαδικτύου
- Δράσεις για προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα
- Νομικό πλαίσιο για το ηλεκτρονικό εμπόριο

Στρατηγικό πλαίσιο i2010

www.europa.eu/scadplus/leg/el/cha/c11328.htm

Η **στρατηγική i2010** αποσκοπεί στο συντονισμό της δράσης των κρατών μελών για διευκόλυνση της ψηφιακής σύγκλισης και αντιμετώπιση των προκλήσεων που συνδέονται με την κοινωνία της πληροφορίας. Οι στόχοι της i2010 είναι: η ολοκλήρωση ενός ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου πληροφοριών, η ενίσχυση της καινοτομίας και των επενδύσεων στην έρευνα για τις τεχνολογίες της πληροφορίας και των επικοινωνιών και η ολοκλήρωση της δημιουργίας μιας κοινωνίας της πληροφορίας και των μέσων ενημέρωσης χωρίς κοινωνικούς αποκλεισμούς.

Δράσεις i2010 για την κοινωνική ένταξη

Η ηλεκτρονική ένταξη (e-Inclusion) αναφέρεται σε δράσεις που αποσκοπούν στη δημιουργία μιας κοινωνίας της πληροφορίας χωρίς αποκλεισμούς για όλους ανεξαρτήτως ηλικίας, αναπηρίας, κτλ. Σύνοψη δράσεων: **ICT for ageing** (για άτομα της τρίτης ηλικίας), **eAccessibility** (για άτομα με αναπηρία), **socio-cultural e-Inclusion** (για τους μετανάστες), **e-Government** (για τον εκσυγχρονισμό των δημόσιων υπηρεσιών με στόχο την διασφάλιση της πρόσβασης και χρήσης από όλους)

Προγράμματα Χρηματοδότησης

€ ICT Policy Support Programme (CIP)

Χρηματοδοτικό πρόγραμμα για προώθηση της καινοτομίας και του ανταγωνισμού μέσω της ενίσχυσης της χρήσης της τεχνολογίας της πληροφορίας από τους πολίτες, τις κυβερνήσεις και τις επιχειρήσεις.

€ 7 Πρόγραμμα Πλαίσιο για την Έρευνα (7ΠΠ)

[βλ. σημείο ΟΔΗΓΟΥ με τον σχετικό τίτλο]

€ MEDIA 2007

Χρηματοδοτικό πρόγραμμα για ενίσχυση του οπτικοακουστικού τομέα της βιομηχανίας.

€ Safer Internet Plus

Χρηματοδοτικό πρόγραμμα για προώθηση της ασφαλούς χρήσης διαδικτύου.

€ ICT support in Cohesion and Rural development funds

Το χρηματοδοτικό πλαίσιο των πολιτικών για την πολιτική συνοχής και την περιφερειακή ανάπτυξη αποτελούν τα χρηματοδοτικά εργαλεία για αντιμετώπιση του ηλεκτρονικού χάσματος.

Γενική Διεύθυνση της Κοινωνίας της Πληροφορίας www.europa.eu.int/comm/dgs/information_society/index_en.htm

Σύνοψη δραστηριοτήτων

www.europa.eu/scadplus/leg/el/s21012.htm

Χρηματοδοτικά μέσα

www.ec.europa.eu/information_society/eeurope/i2010/financing/index_en.htm

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Οι προτεραιότητες της ΕΕ για το περιβάλλον καθορίζονται στο έκτο πρόγραμμα δράσης με τίτλο 'Περιβάλλον 2010 - Το μέλλον μας, η επιλογή μας' το οποίο περιλαμβάνει ενόπτες όπως: αλλαγή του κλίματος, φύση και βιοποικιλότητα, σχέση περιβάλλοντος και υγείας, διαχείριση των φυσικών πόρων και των αποβλήτων. Το πρόγραμμα επίσης καθορίζει διάφορα μέτρα με σκοπό να επηρεάσει τη λήψη των αποφάσεων στους επιχειρηματικούς κύκλους, στην πολιτική, στους κύκλους των καταναλωτών και των πολιτών.

Προγράμματα Χρηματοδότησης 2007-2013

€ LIFE+

Χρηματοδοτεί ενέργειες που συμβάλλουν στην ανάπτυξη, εφαρμογή και αναπροσαρμογή της κοινοτικής πολιτικής και νομοθεσίας στον τομέα του περιβάλλοντος και διευκολύνουν την ενσωμάτωση του περιβάλλοντος σε άλλες πολιτικές καθώς και τη βιώσιμη ανάπτυξη της Κοινότητας. Αποτελείται από τρία θεματικά σκέλη:

LIFE-Φύση

Χρηματοδοτεί έργα με αντικείμενο τη διατήρηση της φύσης και τα συνοδευτικά μέτρα που απαιτούνται για την ανταλλαγή εμπειριών ή για την προετοιμασία, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των έργων. Προσφέρει συγχρηματοδότηση κατ' ανώτατο όριο σε 50% του επιλέξιμου κόστους για τα έργα με αντικείμενο τη διατήρηση της φύσης και σε 100% για ορισμένα συνοδευτικά μέτρα. Κατ' εξαίρεση, στην περίπτωση έργων που αφορούν την προστασία φυσικών ενδιαιτημάτων προτεραιότητας ή ειδών προτεραιότητας, η χρηματοδότηση μπορεί να ανέλθει μέχρι το 75% του επιλέξιμου κόστους.

LIFE-Περιβάλλον

Χρηματοδοτεί έργα που περιλαμβάνουν προτεραιότητες του έκτου προγράμματος δράσης, που ενσωματώνουν προβληματισμούς σχετικά με το περιβάλλον και τη βιώσιμη ανάπτυξη στον χωροταξικό σχεδιασμό, που προάγουν τη βιώσιμη διαχείριση των υδάτων και των αποβλήτων ή που ελαχιστοποιούν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των οικονομικών δραστηριοτήτων, κ.ά. Η χρηματοδότηση μπορεί να ανέλθει κατ' ανώτατο όριο σε 30% για έργα που αποφέρουν σημαντικά καθαρά κέρδη και σε 50% ή 100% σε άλλες περιπτώσεις όπως ορίζει το πρόγραμμα.

LIFE-Τρίτες χώρες

Χρηματοδοτεί έργα που συμβάλουν στη δημιουργία των αναγκαίων διοικητικών μηχανισμών και δυναμικότητας στον τομέα του περιβάλλοντος, καθώς και στο σχεδιασμό πολιτικής και προγραμμάτων δράσης για το περιβάλλον στις τρίτες χώρες που βρέχονται από τη Μεσόγειο ή τη Βαλτική Θάλασσα.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΜΕΣΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Χρηματοδοτεί ενέργειες που συμβάλλουν στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, όπως είναι οι φυσικές ή ανθρωπογενείς καταστροφές, οι τρομοκρατικές ενέργειες, τα περιβαλλοντικά ατυχήματα. Το πρόγραμμα συμπληρώνει τις προσπάθειες των κρατών μελών για την προστασία των ανθρώπων, του περιβάλλοντος και των αγαθών, συμπεριλαμβανομένης της πολιτιστικής κληρονομιάς κ.ά.

Δικαίωμα συμμετοχής

Στο πρόγραμμα μπορούν να συμμετέχουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ιδιωτικού ή δημόσιου δικαίου.

Σύνοψη δραστηριοτήτων

www.europa.eu/scadplus/leg/el/s15008.htm

Γενική Διεύθυνση για το Περιβάλλον

www.ec.europa.eu/environment/index_el.htm

Προσκλήσεις υποβολής προτάσεων

www.ec.europa.eu/environment/funding/grants_en.htm

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ & ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗΣ

Η περιφερειακή πολιτική και η πολιτική συνοχής της ΕΕ στοχεύει στον περιορισμό των διαρθρωτικών ανισοτήτων μεταξύ των περιοχών της ΕΕ, στην ισόρροπη ανάπτυξη της κοινοτικής επικράτειας καθώς και στην προώθηση των ίσων ευκαιριών για όλους. Βασίζεται στην αρχή της αλληλεγγύης και προωθεί την οικονομική, εδαφική και κοινωνική συνοχή, μέσα από διάφορα χρηματοδοτικά μέσα, κυρίως μέσω των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής. Τα τελευταία είκοσι χρόνια η Πολιτική Συνοχής, συνέβαλε με επιτυχία στη σημαντική μείωση του χάσματος ανάμεσα στις πλούσιες και φτωχές χώρες και περιφέρειες της ΕΕ και για αυτό αναμένεται ότι για την περίοδο μεταξύ 2007 και 2013, η Πολιτική Συνοχής θα συμβάλει ουσιαστικά στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που αντιμετωπίζει η διευρυμένη Ένωση αφού μεγαλύτερο ποσοστό των πόρων της Πολιτικής Συνοχής της ΕΕ θα διοχετευθεί στις φτωχότερες περιφέρειες, ιδιαίτερα σε εκείνες των νέων κρατών μελών.

Ταμεία χρηματοδότησης

Διαρθρωτικά Ταμεία και Ταμείο Συνοχής

Τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής αποτελούν τα χρηματοδοτικά μέσα για υλοποίηση της περιφερειακής πολιτικής και πολιτικής συνοχής της ΕΕ. Για την περίοδο 2007-2013, η οικονομική και κοινωνική συνοχή θα επικεντρωθεί περισσότερο στα κρίσιμα προβλήματα ανάπτυξης, όπως η οικονομική ανάπτυξη και η δημιουργία θέσεων απασχόλησης. Παράλληλα θα υποστηριχθούν οικονομικά οι περιφέρειες που δεν θα έχουν επιτύχει ακόμα το στόχο της πραγματικής σύγκλισης και οι γεωγραφικές περιφέρειες που αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες διαρθρωτικές δυσκολίες (περιφέρειες βιομηχανικής ανασυγκρότησης, αστικές, αγροτικές ή εξαρτώμενες από την αλιεία περιφέρειες, περιφέρειες με έντονα φυσικά ή δημογραφικά μειονεκτήματα).

Διαρθρωτικά Ταμεία

■ Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)

Χρηματοδοτεί τη δημιουργία έργων και υποδομών και στηρίζει τις ιδιωτικές επενδύσεις που πέχουν ως στόχο την περιφερειακή ανάπτυξη, τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και την εδαφική συνεργασία στο σύνολο της ΕΕ. Στους τομείς προτεραιότητας για χρηματοδότηση ανήκουν η έρευνα, η καινοτομία, η περιβαλλοντική προστασία και η πρόληψη των κινδύνων, ενώ σημαντικό ρόλο διατηρούν οι επενδύσεις στις υποδομές, ιδιαίτερα στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες.

■ Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)

Χρηματοδοτεί δράσεις με στόχο την αύξηση της απασχόλησης και την ανάπτυξη των ανθρώπινων πόρων. Στους τομείς προτεραιότητας για χρηματοδότηση περιλαμβάνονται ενέργειες που αφορούν την αύξηση της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων και των επιχειρήσεων, τη βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και της συμμετοχής στην αγορά εργασίας, την ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης με την καταπολέμηση των διακρίσεων και με τη διευκόλυνση της πρόσβασης των μειονεκτούντων ατόμων στην αγορά εργασίας, καθώς και την προώθηση συμπράξεων για την εφαρμογή μεταρρυθμίσεων στους τομείς της απασχόλησης και της κοινωνικής ένταξης.

Ταμείο Συνοχής

Το Ταμείο Συνοχής χρηματοδοτεί μεγάλα έργα υποδομής στους τομείς του περιβάλλοντος και των μεταφορών (διευρωπαϊκά δίκτυα)

Κατανομή των πόρων των Ταμείων

Οι πόροι των ταμείων θα κατανεμηθούν στα κράτη μέλη ανάλογα με τις κοινωνικο-οικονομικές και αναπτυξιακές τους ανάγκες με βάση τις ακόλουθες κατηγορίες/στόχους:

■ **Στόχος «Σύγκλιση»**

Χρηματοδοτείται και από τα τρία ταμεία και κατανέμει πόρους τις "φτωχότερες" περιοχές της ΕΕ, εκείνες δηλαδή που έχουν εισόδημα χαμηλότερο από το 75% του μέσου κατά κεφαλήν εισοδήματος της ΕΕ (κατά κεφαλήν ΑΕΠ) με σκοπό την πραγματική σύγκλιση τους με τις πιο πλούσιες περιοχές.

■ **Στόχος «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση»**

Χρηματοδοτείται από τα ταμεία ΕΤΠΑ και ΕΚΤ και κατανέμει πόρους στα κράτη μέλη που δεν εμπίπτουν στον στόχο 'Σύγκλιση'. Συγκεκριμένα κονδύλια των δύο αυτών ταμείων θα συγχρηματοδοτήσουν έργα που στοχεύουν στην οικονομική μεγέθυνση και τη δημιουργία θέσεων εργασίας και θα προωθήσουν τον εκσυγχρονισμό και την καινοτομία στις περιφέρειες.

■ **Στόχος «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία»**

Ο στόχος είναι συνέχεια της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας **INTERREG** και χρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ. Συγχρηματοδοτεί ενέργειες που ενισχύουν τη συνεργασία σε διασυνοριακό, διακρατικό και διαπεριφερειακό επίπεδο στους τομείς της ανάπτυξης αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών, την ανάπτυξη των οικονομικών σχέσεων και τη δικτύωση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ).

Κύπρος και Πολιτική Συνοχής

Οι Κανονισμοί της ΕΕ για την Πολιτική Συνοχής προϋποθέτουν πολυετή προγραμματισμό για αξιοποίηση των κονδυλίων από κάθε Κράτος Μέλος. Η Κύπρος, όπως όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, ετοίμασε σειρά στρατηγικών προγραμματικών εγγράφων τα οποία θέτουν τη βάση για τις κοινωνικο-οικονομικές και αναπτυξιακές της ανάγκες που εμπίπτουν στους στόχους της πολιτικής συνοχής της ΕΕ καθώς και το ύψος της συγχρηματοδότησης της ΕΕ για την Κύπρο. Η Εθνική Αρχή για την εφαρμογή της Πολιτικής Συνοχής στην Κύπρο είναι το Γραφείο Προγραμματισμού το οποίο ανέλαβε την ευθύνη για το συντονισμό των διαπραγματεύσεων και των διαβουλεύσεων με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε θέματα Πολιτικής Συνοχής και Διαρθρωτικών Ταμείων.

Έγγραφα της Κύπρου για την πολιτική συνοχής

Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης της Κύπρου - 2007-2013

Περιλαμβάνει τις μεσοπρόθεσμες αναπτυξιακές επιδιώξεις, τις προτεραιότητες και τα μέτρα της Κύπρου που α) θα συγχρηματοδοτηθούν από τα Ταμεία της πολιτικής συνοχής της ΕΕ και β) θα χρηματοδοτηθούν εξ ολοκλήρου από τον κρατικό προϋπολογισμό. [Υπεύθυνη Αρχή: Γραφείο Προγραμματισμού]

Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ)

Ένα στρατηγικό προγραμματικό έγγραφο το οποίο καθορίζει τις αναπτυξιακές ανάγκες και τους στρατηγικούς στόχους της Κύπρου βάσει των οποίων συμφωνείται το ύψος των κονδυλίων της ΕΕ που παραχωρούνται στην Κύπρο. Για την ετοιμασία του ΕΣΠΑ το Γραφείο Προγραμματισμού συνεργάστηκε στενά με εκπροσώπους των τριών κύριων κατηγοριών εταίρων 1) Υπουργεία/Υπηρεσίες, ημικρατικούς οργανισμούς και αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, 2) Οικονομικούς και κοινωνικούς εταίρους καθώς και μη-κυβερνητικές οργανώσεις και 3) Γενικές Διευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων. Οι στόχοι του ΕΣΠΑ είναι: α) βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, β) προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης και γ) πλήρης και ποιοτική απασχόληση και εμπέδωση της κοινωνικής συνοχής. [Αρμόδια Αρχή: Γραφείο Προγραμματισμού]

Το ΕΣΠΑ θα υλοποιηθεί μέσα από δύο Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΕΠ):

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για την Αειφόρο Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα

Το πρόγραμμα θα συγχρηματοδοτηθεί από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής, με στρατηγικό στόχο την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας στο πλαίσιο συνθηκών Αειφόρου Ανάπτυξης. [Ενδιάμεσοι Φορείς: Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, Υπουργείο Εσωτερικών, Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού, Τμήμα Πολεοδομίας και Οικίσεως, Ίδρυμα Προώθησης της Έρευνας]

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για την Απασχόληση, Ανθρώπινο Κεφάλαιο και την Κοινωνική Συνοχή

Το πρόγραμμα θα συγχρηματοδοτηθεί από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, με στρατηγικό στόχο την πλήρη και ποιοτική απασχόληση, την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και την εμπέδωση συνθηκών κοινωνικής συνοχής και ίσων ευκαιριών. [Ενδιάμεσος Φορέας: Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων]

Διαχείριση επιχειρησιακών προγραμμάτων

Τα κράτη μέλη αναλαμβάνουν την ευθύνη της διαχείρισης και του ελέγχου των επιχειρησιακών προγραμμάτων και ορίζουν για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα τις ακόλουθες αρχές: αρχή διαχείρισης, αρχή πιστοποίησης και ελεγκτική αρχή (δημόσια αρχή ή εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό, δημόσιο ή ιδιωτικό οργανισμό).

- **Συντονιστική Επιτροπή Πολιτικής Συνοχής** - αποτελείται από τους Γενικούς Διευθυντές των άμεσα εμπλεκόμενων Υπουργείων, το Γενικό Λογιστή και τον Έφορο Εσωτερικού Ελέγχου (παρτηρητής), υπό την προεδρία του Γενικού Διευθυντή του Γραφείου Προγραμματισμού.
- **Ενιαία Επιτροπή Παρακολούθησης** - υπό την προεδρία του Υπουργού Οικονομικών ή εκ μέρους του, του Γενικού Διευθυντή του Γραφείου Προγραμματισμού.
- **Διαχειριστική Αρχή για το ΕΣΠΑ και τα ΕΠ - Γραφείο Προγραμματισμού**
- **Φορείς Διαχείρισης (Ενδιάμεσοι Φορείς)**
Ορισμένες υπηρεσίες διαφόρων Υπουργείων, αρμόδιες για επί μέρους τομεακές πολιτικές (π.χ. μεταφορές, περιβάλλον κλπ.) ή/και υπηρεσίες με σημαντική εμπειρία σε οριζόντια θέματα (π.χ. οικονομικοί έλεγχοι, ποιοτικοί έλεγχοι μεγάλων τεχνικών έργων κλπ.) ορίζονται ως **Φορείς Διαχείρισης**, οι οποίοι θα λειτουργούν ως **Ενδιάμεσοι Φορείς**. Οι φορείς θα αναλάβουν καθήκοντα της Διαχειριστικής Αρχής που θα περιλαμβάνουν ενδεικτικά, μεταξύ άλλων την αξιολόγηση και έγκριση των έργων, παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων, διάθεση των κονδυλίων/πληρωμές, πληροφόρηση και δημοσιότητα των έργων των δικαιούχων, κ.ά.

Τα καθήκοντα των Φορέων Διαχείρισης (Υπουργεία και Υπηρεσίες) καθορίζονται στις Διατάξεις Εφαρμογής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων με βάση το τελικό περιεχόμενο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων

Άλλα στρατηγικά έγγραφα της Κύπρου

Το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο και το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης και το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για την Αλιεία.

[Πηγή: Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς 2007-2013 - Γραφείο Προγραμματισμού]

Χρηματοδοτικό Πλαίσιο

Το ύψος των πόρων οι οποίοι θα διατεθούν στην Κύπρο στα πλαίσια της Πολιτικής Συνοχής την περίοδο 2007 - 2013 θα ανέλθει συνολικά σε περίπου 640 εκ., από τα οποία περίπου:

- 400 εκ. αφορούν δράσεις του Στόχου για Ενίσχυση της Ανταγωνιστικότητας και της Απασχόλησης,
- 212εκ. έργα υποδομής στα πλαίσια του Ταμείου Συνοχής και
- 28 εκ. τον Στόχο της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας

Συμμετοχή και υλοποίηση έργων

Τα Υπουργεία και άλλοι φορείς οι οποίοι θα αναλάβουν την υλοποίηση των διαφόρων σχεδίων και έργων για αξιοποίηση των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής θα πληροφορούν τα ενδιαφερόμενα μέρη (δικαιούχους) για τις ευκαιρίες χρηματοδότησης μέσω πρόσκλησης υποβολής προτάσεων) για εκδήλωση ενδιαφέροντος και υποβολή σχετικών προτάσεων.

Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Ανάπτυξης

www.ec.europa.eu/dgs/regional_policy/index_en.htm

Πολιτική Περιφερειακής Ανάπτυξης & Πολιτική Συνοχής

www.ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/newregl0713_el.htm

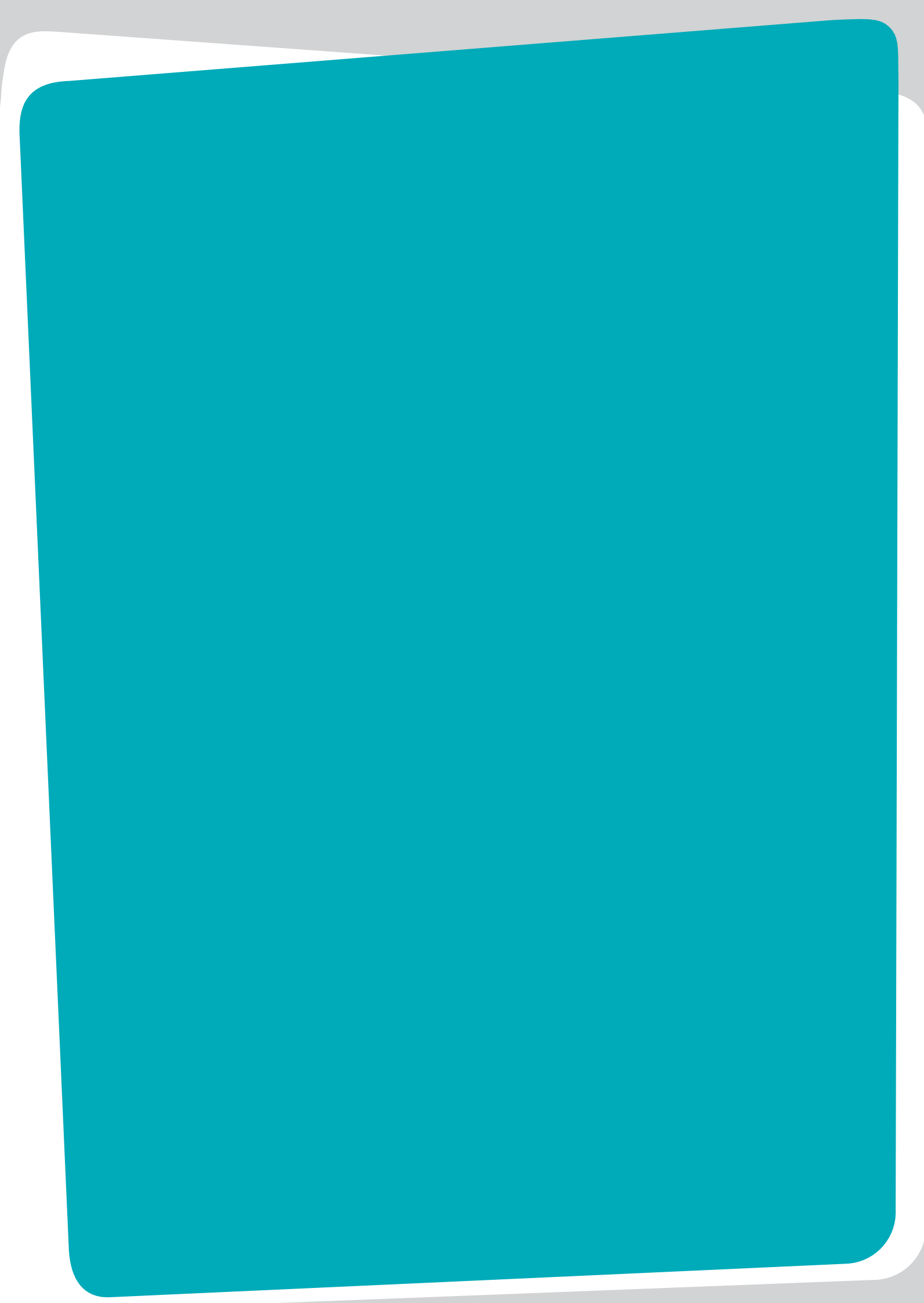
Σύνοψη νομοθεσίας

www.europa.eu/scadplus/leg/el/s24002.htm

Διαρθρωτικά Ταμεία [Γλωσσάριο]

www.europa.eu/scadplus/glossary/structural_cohesion_fund_el.htm

ΚΕΦΑΛΑΙΟ

4

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
χρήσιμες & πρακτικές πληροφορίες

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

...χρήσιμες & πρακτικές πληροφορίες

Εισαγωγή

Στόχος αυτού του κεφαλαίου είναι να δώσει κάποιες χρήσιμες πληροφορίες, συμβουλές και εργαλεία για να διευκολύνει την πρόσβαση και συμμετοχή των εθελοντικών οργανώσεων στα ευρωπαϊκά προγράμματα και τις χρηματοδοτήσεις. Βασική επίδιωξη είναι η εξοικείωση των οργανώσεων με τη φιλοσοφία, τον τρόπο σκέψης, τον προγραμματισμό, το σχεδιασμό, τη συμπλήρωση και την υποβολή των αιτήσεων, με απώτερο στόχο την χρηματοδότηση και την υλοποίηση των προτάσεων/έργων.

Χρήσιμες ορολογίες κεφαλαίου

Πρόταση

η περιγραφή των στόχων και των ενεργειών και η ανάλυση του προϋπολογισμού στις αιτήσεις των ευρωπαϊκών προγραμμάτων

Πρόσκληση Υποβολής προτάσεων

ανακοινώνει την έναρξη υποβολής αιτήσεων στο πλαίσιο κάποιου ευρωπαϊκού προγράμματος. Η κάθε πρόσκληση συνοδεύεται από: σχετικές αποφάσεις, Οδηγό και κατευθυντήριες γραμμές, αίτηση και άλλα σχετικά έγγραφα. Δημοσιεύεται από τις Γενικές Διευθύνσεις ή/και την εθνική αρχή του κάθε κράτους που έχει την ευθύνη διαχείρισης ή/και προώθησης του προγράμματος

Έργο

αναφέρεται στις ενέργειες της πρότασης που έχει εγκριθεί για χρηματοδότηση

Σύμπραξη

το δίκτυο των οργανώσεων και των φορέων που συμφωνούν να υποβάλουν πρόταση και συμμετέχουν στην υλοποίηση του έργου στο πλαίσιο ενός ευρωπαϊκού προγράμματος

Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα

Συχνά χρησιμοποιούμε τον όρο ευρωπαϊκά προγράμματα, για να αναφερθούμε στις ευρωπαϊκές χρηματοδοτήσεις της ΕΕ. Σε γραπτά κείμενα και ανακοινώσεις της ΕΕ χρησιμοποιούνται όμως οι ακόλουθοι όροι οι οποίοι έχουν ακριβώς την ίδια έννοια και σκοπό: κοινοτικά/ευρωπαϊκά προγράμματα, κοινοτικές/ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες χρηματοδότησης.

ΒΑΣΙΚΟΣ ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ

ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ/ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΔΙΑΦΘΩΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ

Η φιλοσοφία των κοινοτικών (ευρωπαϊκών) χρηματοδοτήσεων

Τι πρέπει να γνωρίζουν οι εθελοντικές οργανώσεις

- Γιατί η ΕΕ προσφέρει χρηματοδοτήσεις μέσω των ευρωπαϊκών προγραμμάτων;
- Είναι χρήματα για όλους;
- Είναι ένας εύκολος τρόπος να επιλύσουμε τα οικονομικά προβλήματα της οργάνωσής μας;
- Είναι ένα 'σίγουρο' χρηματοδοτικό μέσο για να καλύψουμε τις λειτουργικές και άλλες ανάγκες της οργάνωσής μας;

Υπάρχει ακόμα η **εσφαλμένη εντύπωση** ότι με την ένταξη μας στην ΕΕ οι διάφοροι φορείς και οι εθελοντικές οργανώσεις θα εξασφαλίζουν 'αυτόματα' χρηματικά ποσά από τα ευρωπαϊκά ταμεία και προγράμματα. Τα ευρωπαϊκά προγράμματα **δεν είναι** όμως ένα εύκολο χρηματοδοτικό μέσο το οποίο μπορεί να καλύψει όλες τις οικονομικές ανάγκες των οργανώσεων ή να χρηματοδοτήσει όλες τις πρωτοποριακές μας ιδέες.

Η φιλοσοφία της ΕΕ για τις ευρωπαϊκές χρηματοδοτήσεις

Όπως αναφέρουμε στο 2ο Κεφάλαιο του Οδηγού, η ΕΕ λειτουργεί με συγκεκριμένο προϋπολογισμό ο οποίος υποστηρίζει, μέσα από χρηματοδοτήσεις, τις διάφορες πολιτικές της. Οι δράσεις και τα έργα που χρηματοδοτούνται αντανακλούν τις προτεραιότητες για τις οποίες τα κράτη μέλη έχουν συμφωνήσει να δρουν σε κοινοτικό επίπεδο και κατατάσσονται σε 31 διαφορετικούς τομείς πολιτικής.

Οι ευρωπαϊκές χρηματοδοτήσεις (ευρωπαϊκά προγράμματα):

- είναι το 'μέσο' με το οποίο η ΕΕ 'μεταφέρει' την πολιτική της σε όλα τα κράτη μέλη
- είναι **χρηματοδοτικά εργαλεία** που ενθαρρύνουν και δίνουν την ευκαιρία σε οργανωμένα σύνολα, κρατικούς και μη κρατικούς φορείς να προωθήσουν και να **υιοθετήσουν** τους **στόχους** των πολιτικών της ΕΕ σε εθνικό επίπεδο
- λειτουργούν μέσω των **προσκλήσεων υποβολής προτάσεων**
- λειτουργούν σε **ανταγωνιστική βάση**
- καθορίζουν συγκεκριμένες **προδιαγραφές**, έχουν συγκεκριμένους **στόχους** και **διαδικασίες** τόσο για τον τρόπο υποβολής των αιτήσεων όσο και τον τρόπο υλοποίησης των έργων
- **δεν επιχορηγούν οποιαδήποτε έξοδα** αλλά καθορίζουν συγκεκριμένα είδη δαπανών (επιλέξιμες δαπάνες) που μπορούν να τύχουν χρηματοδότησης
- χρηματοδοτούν φορείς που καταφέρνουν με επιτυχία να **'συνδέσουν'** τις **δράσεις τους** (ιδέες & πρωτοβουλίες) **με τους στόχους των προγραμμάτων της ΕΕ** και να μεταφέρουν ή να υιοθετήσουν τους στόχους των ευρωπαϊκών πολιτικών στα κοινωνικά τους προγράμματα
- προϋποθέτουν **επένδυση χρόνου!** Γι' αυτό τα άτομα που εμπλέκονται τόσο στην ετοιμασία των προτάσεων όσο και στην υλοποίηση των έργων επενδύουν μια τεράστια ποσότητα χρόνου και ενέργειας

Αξιοποίηση ευρωπαϊκών κονδυλίων

Υπάρχει βαθμός δυσκολίας;

Υπάρχουν προϋποθέσεις;

Είναι σημαντικό να αντιληφθούμε ότι η πρόσβαση μας στους κοινοτικούς πόρους οι οποίοι προσφέρονται μέσα από τα ευρωπαϊκά προγράμματα ή τα διαρθρωτικά ταμεία πρέπει να γίνει σταδιακά, γιατί δεν είναι μια απλή διαδικασία. Υπάρχει βαθμός δυσκολίας και υπάρχουν προϋποθέσεις που σχετίζονται με:

- την **ετοιμότητα** και ικανότητα της οργάνωσης στο να υποβάλει μια ολοκληρωμένη και πρωτοποριακή πρόταση που να συνδέει με αποτελεσματικότητα τις προτεινόμενες ενέργειες της με τους στόχους του ευρωπαϊκού προγράμματος
- την **τεχνογνωσία** της οργάνωσης στο να ετοιμάσει μια πρόταση που να μπορεί να ανταγωνιστεί με τον μεγάλο αριθμό προτάσεων που θα υποβληθούν
- την **οργανωτική ικανότητα** της οργάνωσης για τη διαχείριση και υλοποίηση του έργου, σε περίπτωση που η πρόταση εγκριθεί για χρηματοδότηση

Πλεονεκτήματα/Μειονεκτήματα Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων

Πλεονεκτήματα

- δικτύωση και ανάπτυξη συνεργασίας με άλλους οργανισμούς της Ευρώπης
- εξασφάλιση χρηματοδότησης
- ενσωμάτωση των ευρωπαϊκών στόχων και πολιτικών και προώθηση της ευρωπαϊκής διάστασης στις εργασίες και στα κοινωνικά προγράμματα της οργάνωσης
- απόκτηση νέων δεξιοτήτων και ικανοτήτων στη διαχείριση πόρων και στην εφαρμογή απαιτητικών διαδικασιών
- απόκτηση εμπειριών και νέων γνώσεων και ανταλλαγή καλών πρακτικών
- ετοιμότητα της οργάνωσης να βρίσκεται στην 'πρώτη γραμμή' των εξελίξεων
- αναβάθμιση της 'εικόνας' της οργάνωσης

Μειονεκτήματα

- απαιτείται αυστηρός προγραμματισμός και μεγάλη κατανάλωση σημαντικών ανθρώπινων πόρων, χρόνου και ενέργειας
- γίνεται 'σπατάλη' πολύτιμου χρόνου και ενέργειας σε περίπτωση απόρριψης της χρηματοδότησης
- μπορεί να υπάρξουν δυσκολίες ολοκλήρωσης των ενεργειών ή αξιοποίησης όλης της χρηματοδότησης σε περίπτωση που κάποιος εταίρος δεν είναι συνεπής να αναλάβει τις δεσμεύσεις και τις υποχρεώσεις που του αναλογούν
- χρειάζονται συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες, ικανότητες και μέθοδοι εργασίας, που αν δεν υπάρχουν, δεν θα καταστεί δυνατή η υποβολή μιας ανταγωνιστικής και ολοκληρωμένης πρότασης

Κόστος/όφελος

επιχορηγήσεις από ευρωπαϊκά πρόγραμμα ή αναζήτηση κάποιας άλλης πηγής χρηματοδότησης;

Όλοι άμεσα ή έμμεσα αποκομίζουμε οφέλη από τη συμμετοχή μας σε κάποιο ευρωπαϊκό πρόγραμμα είτε οικονομικά είτε σε γνώση και εμπειρία. Παρόλα αυτά είναι απαραίτητο να κάνουμε κάποια εκτίμηση κόστους/όφελους πριν να πάρουμε την απόφαση για συμμετοχή σε κάποιο ευρωπαϊκό πρόγραμμα. Με άλλα λόγια πρέπει να 'μετρήσουμε' και να αξιολογήσουμε όλες τις σχετικές παραμέτρους που αφορούν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των ευρωπαϊκών προγραμμάτων καθώς και τις προϋποθέσεις και το βαθμό δυσκολίας των σταδίων και των διαδικασιών τους, σε σχέση:

- με το ύψος του ποσού της χρηματοδότησης
- με την προστιθέμενη αξία που θα υπάρξει για την οργάνωση, τους εξυπηρετούμενους και τα κοινωνικά μας προγράμματα

Όταν αξιολογηθούν αυτές οι παράμετροι και εκτιμηθεί ότι το κόστος είναι λιγότερο από το όφελος τότε απλά πρέπει να σκεφθούμε ότι οι επιχορηγήσεις των ευρωπαϊκών προγραμμάτων είναι απλά μια επιλογή, μια πηγή χρηματοδότησης και ότι μπορεί να αξίζει τον κόπο να εντοπίσουμε άλλες πηγές χρηματοδότησης (π.χ. σχέδια, προγράμματα επιχορηγήσεων σε εθνικό επίπεδο, χορηγούς στην Κύπρο, κτλ). Εάν όμως εκτιμήσουμε ότι το όφελος είναι περισσότερο από το κόστος, τότε προχωρούμε στον εντοπισμό του κατάλληλου ευρωπαϊκού προγράμματος που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες μας.

Πώς εντοπίζουμε τα ευρωπαϊκά προγράμματα;

Υπάρχουν διάφοροι τρόποι για να εντοπίσουμε τα ευρωπαϊκά προγράμματα:

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΕΕ EUROPA

Από τον γενικό κατάλογο 'Grants & Loans'

www.europa.eu.int/grants/index_en.htm

Από τις Γενικές Διευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

www.ec.europa.eu/dgs_el.htm

(αναζητούμε τις λέξεις 'funding' και 'calls for proposals' οι οποίες παραπέμπουν σε σελίδες ανακοινώσεων για τις χρηματοδοτήσεις)

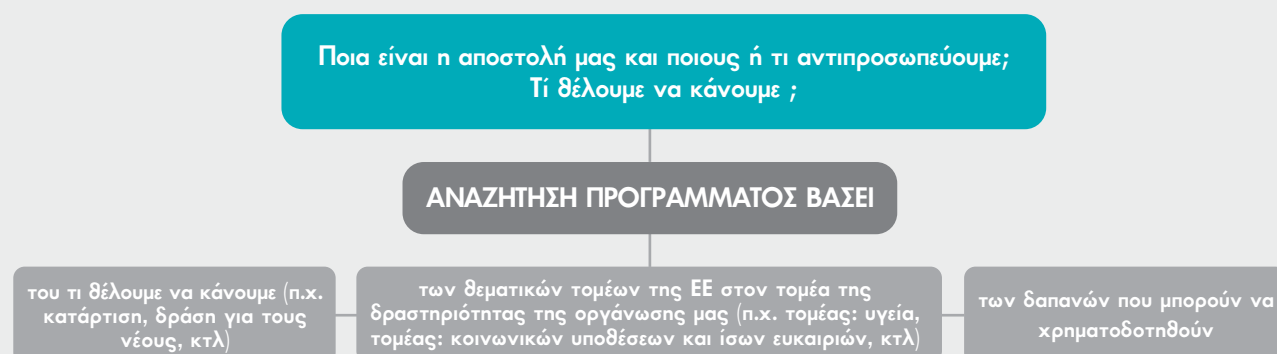
ΣΗΜΕΙΑ ΕΠΑΦΗΣ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΣΕ ΚΑΘΕ ΚΡΑΤΟΣ ΜΕΛΟΣ

Από τις Εθνικές Διαχειριστικές Αρχές/Ειδικές Μονάδες Υπουργείων/Εθνικά Σημεία Επαφής που λειτουργούν για κάποια Ευρωπαϊκά Προγράμματα στην Κύπρο

Οργανισμούς που λειτουργούν υπηρεσίες ευρωπαϊκών θεμάτων
[βλέπε κατάλογο φορέων στο τέλος του Οδηγού]

Ποιο ευρωπαϊκό πρόγραμμα είναι κατάλληλο για μας;

Υπάρχει μια απλή μεθοδολογία η οποία μας βοηθά να επιλέξουμε ένα ευρωπαϊκό πρόγραμμα το οποίο είναι κατάλληλο για τις ανάγκες της οργάνωσης μας.

Κατά την εφαρμογή αυτής της απλής μεθοδολογίας και κατά τη διαδικασία εντοπισμού του κατάλληλου προγράμματος είναι απαραίτητο να 'διαβάζουμε πίσω από τις λέξεις'. Για παράδειγμα, όταν μία οργάνωση η οποία ασχολείται με θέματα πολιτισμού και επιθυμεί να επιχορηγηθεί για κάποιες πολιτιστικές δράσεις, δεν πρέπει να επικεντρωθεί μόνο στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα 'Πολιτισμός' αλλά να διερευνήσει εάν οι προτεινόμενες για χρηματοδότηση πολιτιστικές δράσεις μπορούν να καλυφθούν και από άλλα ευρωπαϊκά προγράμματα. Εάν για παράδειγμα οι πολιτιστικές δράσεις θα υλοποιηθούν από νέους, τότε μπορεί να αξιοποιηθεί το ευρωπαϊκό πρόγραμμα 'Νεολαία εν δράσει'.

ΣΤΑΔΙΑ	ΒΑΘΜΟΣ ΔΥΣΚΟΛΙΑΣ & ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ
<p>ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ</p> <p>ΜΕΛΕΤΗ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ</p>	<p>Χρειάζεται να:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ έχουμε ηλεκτρονικό υπολογιστή και πρόσβαση στο διαδίκτυο για να εντοπίσουμε την πρόσκληση, τις αιτήσεις και τα σχετικά έγγραφα ■ επενδύσουμε χρόνο για να μελετήσουμε την πρόσκληση και τα σχετικά έγγραφα ■ διαθέτουμε επιστημονικό προσωπικό, συνεργάτες ή άλλα άτομα για να μελετήσουν τα έγγραφα και να αντιληφθούν τις προδιαγραφές και τις κατευθυντήριες γραμμές του προγράμματος
<p>ΣΤΑΔΙΟ ΠΡΟΕΡΓΑΣΙΑΣ</p>	<p>Πριν τη συμπλήρωση της αίτησης πρέπει να διαθέσουμε χρόνο για προγραμματισμό και προεργασία. Το στάδιο προεργασίας περιλαμβάνει τα ακόλουθα βασικά στάδια:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ προκαταρκτική εκτίμηση και αξιολόγηση κόστους/οφέλους: εκτιμούμε εάν αξίζει ο χρόνος που θα επενδύσουμε για την προεργασία της πρότασης σε περίπτωση που δεν θα επιχορηγηθεί. Εάν αξιολογήσουμε ότι το όφελος είναι περισσότερο από το κόστος, τότε προχωρούμε στο επόμενο βήμα. ■ καθορισμός υπεύθυνου ατόμου για τον προγραμματισμό και το σχεδιασμό της πρότασης (κατά προτίμηση με εμπειρία στα ευρωπαϊκά προγράμματα) ■ δημιουργία ομάδας ατόμων για να αναλάβουν τις ακόλουθες εργασίες: <ol style="list-style-type: none"> 1. Μελέτη πρόσκλησης και σχετικών εγγράφων 2. Καθορισμός ενεργειών για να προταθούν για χρηματοδότηση 3. Εντοπισμός εταίρων από άλλες χώρες ή/και την Κύπρο που θα εμπλακούν στην υλοποίηση των ενεργειών 4. Διαπραγμάτευση με εταίρους για την κατανομή των ευθυνών στην υλοποίηση των ενεργειών 5. Κοστολόγηση όλων των ενεργειών που θα περιληφθούν στην πρόταση μας
<p>ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΑΙΤΗΣΗΣ & ΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΕΓΓΡΑΦΩΝ</p> <p>ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΣΗΣ</p>	<p>Το στάδιο συμπλήρωσης της αίτησης προϋποθέτει να έχουμε κάποιες δεξιότητες σχεδιασμού, ετοιμασίας και κοστολόγησης (drafting, preparation and budgetary skills). Αυτές περιλαμβάνουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ ικανότητα 'σύνδεσης' των προδιαγραφών του ευρωπαϊκού προγράμματος με τις 'ιδέες' και τις ενέργειες που θα περιλάβουμε στην πρότασή μας ■ ικανότητα σύνταξης κειμένων και ορθή χρήση των ευρωπαϊκών ορολογιών, ώστε να 'πείθουν' και γραπτώς για την επιτυχή σύνδεση των προδιαγραφών του προγράμματος και της πρότασης μας ■ ικανότητα χρήσης ηλεκτρονικού υπολογιστή επειδή οι αιτήσεις συμπληρώνονται και υποβάλλονται σε διάφορα λογισμικά προγράμματα, συνήθως στην Word ή στην Excel. <p>Το στάδιο υποβολής απαιτεί σωστό προγραμματισμό με βάση την προκαθορισμένη χρονική προθεσμία υποβολής. (εκπρόθεσμες αιτήσεις δεν γίνονται αποδεκτές, ανεξαρτήτως της σοβαρότητας του λόγου για την καθυστέρηση).</p>
<p>ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ</p> <p>ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ</p>	<p>Σε περίπτωση που η πρότασή μας εγκριθεί για χρηματοδότηση, θα πρέπει να:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ αξιοποιήσουμε στο μέγιστο τις απαραίτητες οργανωτικές ικανότητες και να κάνουμε σωστό προγραμματισμό για να φέρουμε εις πέρας όλες τις δράσεις του έργου με βάση τα χρονοδιαγράμματα ολοκλήρωσης που έχουμε δηλώσει. ■ εφαρμόσουμε τις βασικές μεθόδους χρηστής διοίκησης για να μπορούμε να ανταποκριθούμε στους ελέγχους και στις γραφειοκρατικές διαδικασίες που προϋποθέτει το κάθε ευρωπαϊκό πρόγραμμα ■ δημιουργήσουμε ένα αρχείο για σκοπούς αρχειοθέτησης, αναφοράς ή/και ελέγχου ■ έχουμε κάποιους διαθέσιμους χρηματικούς πόρους γιατί συνήθως η χρηματοδότηση των προγραμμάτων δεν καλύπτει πάντα το 100% των εξόδων και βασίζεται στη συγχρηματοδότηση. ■ έχουμε υπομονή γιατί κατά την υλοποίηση του προγράμματος υπάρχει κάποια γραφειοκρατία που περιλαμβάνει: ετοιμασία περιοδικών και τελικών εκθέσεων αναφοράς της προόδου, των αποτελεσμάτων των ενεργειών, υποβολή χρηματο-οικονομικών καταστάσεων, κτλ.
<p>ΤΕΛΙΚΑ ΣΤΑΔΙΑ</p> <p>ΛΗΞΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ</p>	<p>Με τη λήξη του προγράμματος πρέπει να έχετε συγκεντρωμένα όλα τα στοιχεία που σχετίζονται με την υλοποίηση του για σκοπούς ετοιμασίας των τελικών εκθέσεων, ελέγχου και διευθέτησης όλων των χρηματο-οικονομικών θεμάτων. Παράλειψη τήρησης διαδικασιών που έχουν προσυμφωνηθεί, ή υποβολής βασικών στοιχείων και εγγράφων, μπορεί να οδηγήσει σε χρηματικές κυρώσεις ή άλλες αρνητικές επιπτώσεις.</p>

ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ & ΑΙΤΗΣΕΙΣ

Οι Προσκλήσεις Υποβολής Προτάσεων

- Ανακοινώνουν την έναρξη υποβολής προτάσεων/αιτήσεων στους διάφορους φορείς που επιθυμούν να διεκδικήσουν χρηματοδότηση στο πλαίσιο κάποιου συγκεκριμένου ευρωπαϊκού προγράμματος.
- Η κάθε Πρόσκληση είναι ένα έγγραφο που:
  - Περιγράφει τους στόχους και τις προτεραιότητες του ευρωπαϊκού προγράμματος
  - Καθορίζει τις δράσεις/ενέργειες που θεωρούνται επιλέξιμες για χρηματοδότηση
  - Καθορίζει τα κριτήρια συμμετοχής και τους τύπους των φορέων που δικαιούνται να υποβάλουν αιτήσεις
  - Καθορίζει τα κριτήρια επιλογής των φορέων και τα κριτήρια αξιολόγησης των αιτήσεων/προτάσεων
  - Ορίζει μια προθεσμία υποβολής της αίτησης και συνήθως δεν δίνεται μεγάλος χρόνος μεταξύ της πρόσκλησης και της υποβολής της αίτησης
  - Ορίζει το διάστημα υλοποίησης των δράσεων, σε περίπτωση έγκρισης και χρηματοδότησης της πρότασης
  - Καθορίζει τη διαδικασία υποβολής των αιτήσεων
  - Καθορίζει τα κριτήρια αξιολόγησης και τη διαδικασία γνωστοποίησης των αποτελεσμάτων
  - Περιλαμβάνει παραρτήματα και κατευθυντήριες γραμμές αναφορικά με τις χρηματο-οικονομικές διαδικασίες του προγράμματος, τα έγγραφα που πρέπει να συνοδεύουν την πρόταση/αίτηση, κ.ά.

Αιτήσεις υποβολής προτάσεων

Για κάθε ευρωπαϊκό πρόγραμμα υπάρχει ξεχωριστή αίτηση την οποία καλούνται οι αρμόδιοι φορείς να συμπληρώσουν σε ηλεκτρονική μορφή (χειρόγραφες αιτήσεις δεν γίνονται αποδεκτές !). Οι αιτήσεις περιλαμβάνουν διάφορα πεδία στα οποία πρέπει να:

- Γίνει αναλυτική περιγραφή της ιδέας/πρότασης, των στόχων και των ενεργειών που προτείνονται για χρηματοδότηση,
- Παρουσιαστεί το εταιρικό σχήμα (η σύμπραξη των οργανισμών/χωρών) που θα εμπλακούν στη διαδικασία υλοποίησης
- Επεξηγηθεί κατά πόσον οι ενέργειες που προτείνονται για χρηματοδότηση προωθούν τις προτεραιότητες και τους στόχους του
- Γίνει ανάλυση του προϋπολογισμού όλων των δράσεων
- Δοθεί περιγραφή της προτεινόμενης χρονικής διάρκειας υλοποίησης των ενεργειών
- Παρουσιαστεί η προστιθέμενη αξία που αναμένεται να υπάρξει από την υλοποίηση του προγράμματος
- Παρουσιαστεί ο τρόπος αξιοποίησης ή διάδοσης των αποτελεσμάτων και το όφελος που θα προκύψει

Άλλα έγγραφα

Άλλα έγγραφα που μπορεί να συνοδεύουν τις αιτήσεις μπορεί να περιλαμβάνουν:

- ένα Οδηγό με κατευθυντήριες γραμμές για το πρόγραμμα και την αίτηση
- έγγραφα που θα πρέπει να συμπληρωθούν και αφορούν την υποβολή υπεύθυνης δήλωσης για την νομική υπόσταση ή τη χρηματο-οικονομική κατάσταση των φορέων που υποβάλλουν αίτηση
- Έντυπα που θα πρέπει να συμπληρωθούν και αφορούν την περιγραφή των προσόντων των ατόμων που θα εμπλακούν στην υλοποίηση του έργου, κ.ά.

! Τα έντυπα συνήθως είναι διαθέσιμα μόνο στην Αγγλική, Γαλλική ή Γερμανική Γλώσσα. Σε κάποιες περιπτώσεις τα έντυπα μπορεί να υπάρχουν και στην Ελληνική Γλώσσα.

Υποβολή αιτήσεων και προθεσμίες

- **Προθεσμίες υποβολής:** Για κάθε ευρωπαϊκό πρόγραμμα υπάρχουν συγκεκριμένες ημερομηνίες και ώρες κατά τις οποίες υποβάλλονται οι αιτήσεις και σε καμία περίπτωση δεν γίνονται αποδεκτές εκπρόθεσμες αιτήσεις
- **Παραλήψεις κατά την υποβολή:** Εάν παραλείψουμε να υπογράψουμε την αίτηση ή να επισυνάψουμε κάποια έγγραφα που ζητούνται, τότε η αίτηση μας απορρίπτεται αυτόματα και δεν προωθείται στη διαδικασία επιλογής.
- **Τόπος υποβολής:** Καθορίζεται στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων.

- Όταν για κάποιο ευρωπαϊκό πρόγραμμα λειτουργεί Εθνική Διαχειριστική Αρχή/ Μονάδα /Υπηρεσία στην Κύπρο, τότε συνήθως η αίτηση υποβάλλεται στην Κύπρο. (βλ. σελ. Συγκεντρωτικό Κατάλογο Αρχών/Υπηρεσιών)

! **Πλεονεκτήματα:** Όταν υπάρχει εθνική αρχή στην Κύπρο, μπορούμε πιο εύκολα να αναπτύξουμε διαπροσωπική επικοινωνία για τεχνική καθοδήγηση και επίλυση αποριών.

- Όταν δεν υπάρχει εξουσιοδοτημένη Διαχειριστική Αρχή στην Κύπρο, τότε η αίτηση υποβάλλεται στα αρμόδια ευρωπαϊκά τμήματα στις Βρυξέλλες.

! **Μειονεκτήματα:** Όταν δεν υπάρχει εξουσιοδοτημένη Διαχειριστική Αρχή στην Κύπρο, τότε η επίλυση αποριών και τεχνική καθοδήγηση, γίνεται μόνο μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email) με τα αρμόδια τμήματα στις Βρυξέλλες

Επιλέξιμες δαπάνες

Κάθε ευρωπαϊκό πρόγραμμα προσδιορίζει τις 'επιλέξιμες δαπάνες'/είδη δράσεων που μπορούν να τύχουν χρηματοδότησης. Σε αρκετές περιπτώσεις οι στόχοι, οι ιδέες και οι ανάγκες της οργάνωσης μας δεν εμπίπτουν σε κάποιο τομέα χρηματοδότησης.

ΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

...πώς γράφουμε μια πρόταση/πώς περιγράφουμε την 'ιδέα' μας στην αίτηση

Πρέπει να θυμόμαστε ότι η πρόταση μας θα αξιολογηθεί με βάση κάποια κριτήρια και ότι θα ανταγωνιστεί μεγάλο αριθμό αιτήσεων είτε από φορείς στην Κύπρο είτε από μεγάλο αριθμό φορέων από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Για αυτό είναι σημαντικό όπως η πρόταση μας διαμορφωθεί με τέτοιο τρόπο ώστε να 'πεισει' τους αξιολογητές ότι η 'ιδέα' μας είναι πρωτοποριακή και ότι προωθεί με επιτυχία τους στόχους του ευρωπαϊκού προγράμματος για το οποίο υποβάλλουμε την αίτηση μας και ότι η οργάνωση μας έχει την ικανότητα να την υλοποιήσει.

! Συνήθως το 90% του συνόλου των αιτήσεων δεν εγκρίνονται για χρηματοδότηση, είτε επειδή δεν εμπίπτουν με τους τομείς προτεραιότητας που καθορίζει το ευρωπαϊκό πρόγραμμα, είτε επειδή προετοιμάζονται ανεπαρκώς και δεν απεικονίζουν την πείρα των φορέων και τη δυνατότητά τους να πραγματοποιήσουν τους στόχους του προγράμματος.

Για αυτό είναι πολύ σημαντικό, πριν ξεκινήσουμε να 'γράφουμε' την πρόταση μας να:

- μελετήσουμε άλλες προτάσεις/αιτήσεις που έτυχαν χρηματοδότησης
- μελετήσουμε τις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων και τα άλλα σχετικά έγγραφα για να αντιληφθούμε τους σκοπούς και τους στόχους της ΕΕ που έχει θέσει για το πρόγραμμα χρηματοδότησης που μας ενδιαφέρει
- να διασφαλίσουμε ότι οι στόχοι του ευρωπαϊκού προγράμματος συμβαδίζουν με τις δικές μας ανάγκες και 'ιδέες'
- είμαστε ξεκάθαροι για το τι ακριβώς θέλουμε να κάνουμε και σε τι θα αποσκοπεί το πρόγραμμα που θέλουμε να υλοποιήσουμε.

Πώς ξεκινούμε...

Μελετούμε την Πρόσκληση Υποβολής Πρότασης & το Έντυπο της Αίτησης και όλα τα σχετικά έγγραφα που την συνοδεύουν και υπογραμμίζουμε 'λέξεις- κλειδιά' ή άλλα σημαντικά στοιχεία τα οποία θα μας καθοδηγήσουν στην περιγραφή των προτεινόμενων ενεργειών ή στην τεκμηρίωση και υποστήριξη τους. Προτείνουμε διάφορες 'ιδέες' και τις 'μετατρέπουμε' σε ενέργειες.

! Υπενθυμίζουμε ότι η ΕΕ δεν ενδιαφέρεται να επιχορηγήσει οποιαδήποτε δράσεις, ιδέες ή νέες πρωτοβουλίες που θέλουμε εμείς να προωθήσουμε στην Κύπρο εάν δεν έχουν άμεση σχέση με τους στόχους που καθορίζει το κάθε ευρωπαϊκό πρόγραμμα ή εάν δεν εμπίπτουν στις επιλέξιμες για χρηματοδότηση δαπάνες.

Πως 'μετατρέπουμε 'τις ιδέες μας σε ενέργειες;

Χρήσιμο εργαλείο μετατροπής ιδεών σε ενέργειες

- ΜΕΡΟΣ Α:** Καταγράφουμε τους στόχους του ευρωπαϊκού προγράμματος και τα είδη των επιλέξιμων δαπανών
- ΜΕΡΟΣ Β:** Καταγράφουμε τις αρχικές μας σκέψεις, σημειώσεις και προσπαθούμε να τις συνδέουμε με τους στόχους

ΜΕΡΟΣ Α			
ΣΤΟΧΟΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΑ ΕΙΔΗ ΔΑΠΑΝΩΝ (σε αυτό το μέρος καταγράφουμε τους στόχους του ευρωπαϊκού προγράμματος για να βεβαιωθούμε ότι κατά το σχεδιασμό παραμένουμε στα πλαίσια αυτών των στόχων)			
ΣΤΟΧΟΣ Α	ΣΤΟΧΟΣ Β	ΣΤΟΧΟΣ Γ	ΣΤΟΧΟΣ Δ
ΜΕΡΟΣ Β			
Ποιοι είναι οι στόχοι* της πρότασης μας; (σε σχέση με τους στόχους του προγράμματος)			
Ποιες είναι οι ιδέες μας και με ποιους ευρωπαϊκούς στόχους συνδέονται;			
Μετατρέπουμε τις ιδέες μας σε ενέργειες και δραστηριότητες* καθορίζοντας εάν βελτιώνουν ή αναπτύσσουν υφιστάμενες υπηρεσίες, διαδικασίες ή εάν υποστηρίζουν την εισαγωγή νέων μεθόδων και πρακτικών. Σε αυτό το στάδιο προσδιορίζουμε εάν η υλοποίηση της κάθε ενέργειας θα γίνει από την οργάνωση μας ή άλλο εταίρο			
Ποια είναι τα αναμενόμενα οφέλη ή ο αντίκτυπος : <ul style="list-style-type: none"> ■ για τους εξυπηρετούμενους ή τους συμμετέχοντες; ■ για τα προγράμματα/υπηρεσίες της οργάνωσης μας ■ για την κοινότητα/την κοινωνία ■ για τις πολιτικές του κράτους 			
Ποια η προστιθέμενη αξία στους στόχους του ευρωπαϊκού προγράμματος; <ul style="list-style-type: none"> ■ Συλλέγουμε νέα στοιχεία; ■ Εισάγουμε καινοτόμες μεθόδους και διαδίδουμε καλές πρακτικές; 			
Ποια είναι τα καινοτόμα χαρακτηριστικά της πρότασης; <ul style="list-style-type: none"> ■ Περιγράφουμε τα πρωτοποριακά στοιχεία ή τις νέες μεθόδους/προσεγγίσεις των ενεργειών μας 			

* Μια καλή 'συνταγή' όταν καθορίζουμε και περιγράφουμε τους στόχους και τις ενέργειες της πρότασης μας είναι να ακολουθούμε την μέθοδο SMART

- S** Συγκεκριμένη
- M** Μετρήσιμη
- A** Επιτεύξιμη
- R** Ρεαλιστική
- T** Με χρονικό ορίζοντα

Πώς εντοπίζουμε τους διακρατικούς εταίρους

Η εύρεση των κατάλληλων εταίρων και η αποτελεσματική διεκπεραίωση των ενεργειών που θα αναλάβουν είναι πιο εύκολη εάν υπάρχει σαφήνεια όσον αφορά τις προσδοκίες, τους στόχους και το περιεχόμενο της πρότασης. Πώς αναζητάτε τους κατάλληλους εταίρους;

- Ετοιμάζουμε ένα κατάλογο με πιθανούς εταίρους από την Κύπρο ή άλλες χώρες
- Ετοιμάζουμε μια σαφή και ολοκληρωμένη περιγραφή των στόχων της πρότασης, του προτεινόμενου πλαισίου της διακρατικής συνεργασίας, των ενεργειών που θα αναλάβει ο κάθε εταίρος καθώς και του προϋπολογισμού που του αναλογεί .

Ικανότητες & ρόλοι σε μια σύμπραξη

Ο διακρατικός συντονιστής (φορέας)

Ικανότητες

- να μπορεί να έχει καλές διασυνδέσεις με όλους τους εταίρους
- να διαθέτει ένα συνδυασμό δεξιοτήτων και μια σταθερή θέση απασχόλησης, ούτως ώστε να εξασφαλιστεί όσο το δυνατόν περισσότερη σταθερότητα και συνέχεια
- προηγούμενη εμπειρία διακρατικής συνεργασίας
- καλές επικοινωνιακές δεξιότητες και ευαισθησία στις πολιτισμικές διαφορές, ιδιαίτερα εκείνες μεταξύ των χωρών της σύμπραξης
- καλές διαπραγματευτικές, οργανωτικές και διαχειριστικές ικανότητες

Ρόλοι

- συντονίζει και επιβλέπει τις ενέργειες που απαιτούνται για την υλοποίηση του έργου
- ετοιμάζει όλα τα έντυπα που απαιτούνται για την παρακολούθηση του έργου
- ενημερώνει τους εταίρους για την πρόοδο του έργου
- αναλαμβάνει όλες τις διοικητικές και τις χρηματο-οικονομικές διαδικασίες του έργου

Ο ρόλος των εταίρων

- εφαρμόζουν τις ενέργειες που τους αναλογούν για την υλοποίηση του έργου
- τηρούν τις απαιτούμενες διοικητικές και λογιστικές διαδικασίες κατά την υλοποίηση των ενεργειών
- εφαρμόζουν του κανόνες πληροφόρησης

Άλλες χρήσιμες πληροφορίες

- Βεβαιωθείτε ότι οι εταίροι συμφωνούν με τις ενέργειες που θα τους ανατεθούν, τον προϋπολογισμό που θα τους κατανεμηθεί και ότι κατανοούν τη δέσμευση τους έναντι της διακρατικής συνεργασίας.
- Να έχετε υπόψη ότι απαιτείται χρόνος και προγραμματισμός μέχρι να βρεθούν οι κατάλληλοι διακρατικοί εταίροι και να συμφωνηθεί ένα πρόγραμμα εργασίας μαζί τους

Πώς γράφουμε την πρόταση

Αφού έχουμε 'μετατρέψει' τις ιδέες μας σε πράξη και έχουμε εντοπίσει τους εταίρους πρέπει να προχωρήσουμε στη 'συγγραφή' της πρότασης, δηλαδή να συμπληρώσουμε τα διάφορα πεδία της αίτησης. Στα 'θεωρητικά' πεδία στα οποία θα πρέπει να περιγράψουμε τους στόχους της πρότασης μας και τις ενέργειες που θα υλοποιήσουμε θα πρέπει να γράφουμε με σαφήνεια, να θέτουμε ξεκάθαρους στόχους, να χρησιμοποιούμε όρους και λέξεις 'κλειδιά' που αναφέρονται στα σχετικά έγγραφα του ευρωπαϊκού προγράμματος και να παρουσιάζουμε ξεκάθαρα τον άμεσο συσχετισμό τους με τους στόχους του ευρωπαϊκού προγράμματος.

Σε όλα τα στάδια της συμπλήρωσης της αίτησης θα πρέπει να τηρούμε τις δικές μας **σημειώσεις** για να υπάρχει συνοχή/συνέργεια ανάμεσα στις ενέργειες που προτείνουμε για χρηματοδότηση για να **'πείσουμε'** ότι επιτυγχάνονται οι στόχοι τόσο της πρότασης μας όσο και του ευρωπαϊκού προγράμματος.

Άλλες συμβουλές

Να έχετε συνεχώς υπόψη τα κριτήρια με τα οποία θα αξιολογηθεί η αίτησή σας και να **'αξιολογείτε'** συνεχώς εάν ο τρόπος που γράφετε ή περιγράφετε τις ενέργειες σας πληρεί αυτά τα κριτήρια. Τα κριτήρια συνήθως αξιολογούν τις ακόλουθες παραμέτρους:

- τη σαφήνεια, τον ρεαλισμό και τα πρωτοποριακά στοιχεία των στόχων της πρότασης
- την ποιότητα και το περιεχόμενο της πρότασης
- τη σχέση του περιεχομένου με τους στόχους του ευρωπαϊκού προγράμματος
- τη διοικητική & οργανωτική ικανότητα του φορέα που υποβάλλει την πρόταση
- τις οικονομικές δυνατότητες του φορέα, κτλ.

! Η εικόνα της οργάνωσης μας και η ποιότητα της ιδέας (πρότασης) μας θα φανούν με τον τρόπο με τον οποίο θα συντάξουμε την πρόταση.

Ετοιμασία του προϋπολογισμού

- Για τη συμπλήρωση του εντύπου του προϋπολογισμού, πρέπει να εμπλέξουμε άτομα που να έχουν κάποια γνώση στα οικονομικά, λογιστικά, ή εμπειρία στην 'κοστολόγηση' ενεργειών.
- Η ετοιμασία του προϋπολογισμού δεν είναι μία απλή διαδικασία γιατί προϋποθέτει να προϋπολογίσουμε με ακρίβεια όλα τα έξοδα που σχετίζονται με κάθε ενέργεια της πρότασης μας (γραφική ύλη, ταξίδια, εκτυπωτικά, ταχυδρομικά, λειτουργικά έξοδα, κ.α.), με βάση τις προκαθορισμένες επιλέξιμες δαπάνες που καθορίζονται για κάθε πρόγραμμα.
- Εάν παραλείψουμε να υπολογίσουμε κάποιο έξοδο, τότε αυτό δεν θα μπορεί να καλυφθεί σε περίπτωση που εγκριθεί η πρόταση μας για χρηματοδότηση.
- Χρόνος και χρήματα που δαπανούνται ή επενδύονται για την ετοιμασία της πρότασης δεν θεωρούνται ως επιλέξιμα έξοδα.
- Για να γίνει κάποια αλλαγή στον προϋπολογισμό μετά την έγκριση της πρότασης μας, χρειάζεται γραπτή έγκριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- Έξοδα ή ενέργειες που προγραμματίζονται να αρχίσουν πριν από την υπογραφή των συμβολαίων δεν είναι επιλέξιμα.
- Απαγορεύονται οι 'διπλές επιχορηγήσεις' για τις ίδιες ενέργειες από δύο διαφορετικά ευρωπαϊκά προγράμματα.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Αφού ολοκληρωθεί η διαδικασία αξιολόγησης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή οι Εθνικές Διαχειριστικές Αρχές γνωστοποιούν γραπτώς, τα αποτελέσματα στους φορείς που υπέβαλαν αιτήσεις.

Έγκριση & Εφαρμογή του έργου (πρότασης)

- Εάν εγκριθεί η πρόταση ακολουθεί η υπογραφή συμβολαίου/σύμβασης μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών και κάποιες άλλες τυπικές διαδικασίες και συνήθως ακολουθεί η καταβολή της πρώτης δόσης της κοινοτικής επιχορήγησης, πάντοτε σύμφωνα με τις διατάξεις του συμβολαίου.
- Μετά την υπογραφή των συμβολαίων, ο φορέας ή η σύμπραξη οφείλουν να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει έναντι των εθνικών αρμοδίων αρχών και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

! Όλες οι πιο πάνω διαδικασίες απαιτούν κάποιο χρόνο. Γι' αυτό οι φορείς που υποβάλλουν προτάσεις πρέπει να προγραμματίσουν την έναρξη των αρχικών τους δραστηριοτήτων μετά την καταβολή της 1ης δόσης της χρηματοδότησης.

! Επίσης όλες οι δεσμεύσεις που παρουσιάζονται στο συμβόλαιο όπως π.χ. ετοιμασία εκθέσεων, εφαρμογή συγκεκριμένων διαδικασιών, κτλ, πρέπει να εφαρμοστούν από τον φορέα υλοποίησης για να αποφευχθεί οποιαδήποτε απόκλιση από τους όρους του συμβολαίου.

Προγραμματισμός & υλοποίηση έργου

- Αναθέτουμε καθήκοντα συντονιστή σε ένα άτομο που θα μπορεί να αφιερώσει μεγάλο μέρος του χρόνου του στην υλοποίηση και το συντονισμό του έργου.
- Ετοιμάζουμε πρόγραμμα εργασιών με όλες τις ενέργειες που πρέπει να υλοποιηθούν και των άλλων υποχρεώσεων που καθορίζει το συμβόλαιο συμπεριλαμβανομένων των προθεσμιών/χρονοδιαγραμμάτων που πρέπει να τηρηθούν
- Κατανέμουμε εργασίες και σε άλλα άτομα

! Ενδεχόμενες αλλαγές προσωπικού/ατόμων μπορεί να προκαλέσουν περιττές καθυστερήσεις και προβλήματα

Χρήσιμες συμβουλές για τη συνεργασία μας με τους εταίρους του έργου

Είναι σημαντικό να καθορίσουμε τα εργαλεία και τον τρόπο επικοινωνίας με τους εταίρους μας. Επειδή η επικοινωνιακή διαδικασία με εταίρους άλλων χωρών μπορεί να προκαλέσει προβλήματα και παρεξηγήσεις και ενδεχομένως να παρουσιάσει προβλήματα στην ομαλή υλοποίηση των ενεργειών πρέπει να προσέξουμε τα ακόλουθα:

- Κατανοήστε τις πολιτισμικές διαφορές μεταξύ εσάς και των εταίρων (π.χ. διαφορετικές κοινωνικές τάσεις και συμπεριφορά, τρόπος ομιλίας, διαφορετικό εργασιακό στυλ και διαφορετικές στάσεις όσον αφορά το χρόνο και την τήρηση ωραρίων και χρονοδιαγραμμάτων)
- Να είστε όσο πιο σαφείς και λεπτομερείς γίνεται στην περιγραφή των ενεργειών που θα αναθέσετε στους εταίρους για να κατανοήσουν τις ευθύνες που θα αναλάβουν να υλοποιήσουν
- Να είστε όσο πιο απλοί γίνεται στη χρήση της γλώσσας επικοινωνίας που θα επιλέξετε

! Να θυμάστε ότι ακόμη και μια καλή γνώση των αγγλικών (ή μιας άλλης ευρωπαϊκής γλώσσας) δεν σας προστατεύει από πιθανές παρεξηγήσεις. Ένα κείμενο ή μια προφορική συνομιλία μπορεί να ερμηνευθεί με διαφορετικό τρόπο στα διαφορετικά εθνικά/πολιτιστικά πλαίσια.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΩΣ ΕΤΑΙΡΟΙ

...μια εναλλακτική λύση για όσους φορείς δεν μπορούν να υποβάλουν τις δικές τους προτάσεις

Αν δεν έχετε τις γνώσεις ή την υποδομή να υποβάλετε την πρόταση τότε μπορείτε να συμμετέχετε ως εταίρος σε ένα ευρωπαϊκό πρόγραμμα. Πώς;

- να εντοπίσετε κάποιο φορέα που θα υποβάλει τη δική του πρόταση και να του προτείνετε να σας συμπεριλάβει ως εταίρο ή
- να περιμένετε να σας εντοπίσουν!

! Για να σας εντοπίσει κάποιος φορέας προϋποθέτει να γνωρίζει την ύπαρξη και τη δράση της οργάνωσης σας. Άρα πρέπει να διασφαλίσετε τα ακόλουθα:

- τη δικτύωση σας με άλλους φορείς στην Κύπρο και το εξωτερικό και
- τη συνεχή προβολή της δράσης σας

Η συμμετοχή ως εταίρος δεν προϋποθέτει την ευθύνη σύνταξης της πρότασης και διαμόρφωσης του προϋπολογισμού, γιατί αυτό είναι ευθύνη του φορέα που θα υποβάλει την πρόταση. [ο ρόλος του εταίρου περιγράφεται στο σημείο 'Πώς εντοπίζουμε τους διακρατικούς εταίρους']

Πριν αποδεχθείτε τη συμμετοχή σας ως εταίρος είναι σημαντικό:

- Να μελετήσετε την πρόταση και να αξιολογήσετε κατά πόσον οι ενέργειες που θα αναλάβετε να υλοποιήσετε θα ωφελήσουν την οργάνωση ή/και τα μέλη σας, με άλλα λόγια ότι θα υπάρξει κάποιο όφελος και κάποια προστιθέμενη αξία
- Να εξετάσετε προσεκτικά αν το χρηματικό ποσό που θα σας δοθεί θα είναι επαρκές για να υλοποιήσετε τις ενέργειες που θα σας ανατεθούν

Συνήθως η συμμετοχή ως εταίρος είναι μία καλή επιλογή για τις εθελοντικές οργανώσεις που δεν έχουν την υποδομή ή το χρόνο να αναλάβουν εξ ολοκλήρου την ευθύνη ετοιμασίας της πρότασης ή την ευθύνη συντονισμού και εφαρμογής του προγράμματος.

Να θυμάστε ότι τα ευρωπαϊκά προγράμματα τα μαθαίνεις μόνο όταν αποφασίσεις να συμμετέχεις σ' αυτά

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

A

Αντιπροσωπεία Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Κύπρο

Τηλ. 22817770 | Φαξ 22768926
comm-rep-cy@ec.europa.eu | <http://ec.europa.eu/cyprus>

Γ

Γραφείο Προγραμματισμού

Τηλ. 22602900 | Φαξ 22 666810
planningbureau@planning.gov.cy | www.planning.gov.cy

E

Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Κύπρου

[Κέντρο Πληροφόρησης & Ευρωπαϊκής Τεκμηρίωσης με λειτουργία Ηλεκτρονικής Τράπεζας Πληροφοριών για Ευρωπαϊκά Προγράμματα]
Τηλ. 22661550 | Φαξ 22 662880
eicnews@eic.ac.cy | www.eic.ac.cy

Europe Direct

Δωρεάν Γραμμή Πληροφόρησης 80001112

I

Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας (ΙΠΕ)

Τηλ: 22 205000 | Φαξ 22 205001
ipe@research.org.cy | www.research.org.cy

Ίδρυμα Διαχείρισης Ευρωπαϊκού Προγράμματος "Δια Βίου Μάθησης"

Τηλ. 22448888 | Φαξ 22678787
info@llp.org.cy | www.llp.org.cy

M

Μονάδα Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
Τηλ. 22 400955
esf@mlsi.gov.cy | www.mlsi.gov.cy

O

Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου

(Εθνική Υπηρεσία προγράμματος **ΝΕΟΛΑΙΑ ΕΝ ΔΡΑΣΗ**)
Τηλ. 22 402620 | Φαξ 22 402653
marina@youth.org.cy | www.youth.org.cy

Π

Πολιτιστικό Σημείο Επαφής "Πρόγραμμα ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ"

(δεν είχε καθοριστεί πριν την έκδοση του Οδηγού)

Υ

Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Τηλ. 22401600 | Φαξ 22670993
administration@mlsi.gov.cy | www.mlsi.gov.cy

Υπουργείο Δικαιοσύνης & Δημόσιας Τάξης

(για θέματα που αφορούν τα **ανθρώπινα δικαιώματα** και τον **ρατσισμό**)
Μονάδα Νομικών Θεμάτων
Τηλ. 22 805 922
eandreu@mjpo.gov.cy | www.mjpo.gov.cy

Υπουργείο Δικαιοσύνης & Δημόσιας Τάξης

(για το πρόγραμμα **Δάφνη** και θέματα **ισότητας**)
Μονάδα Ισότητας
Τηλ. 22 805 930
mvarnavidou@mjpo.gov.cy | womens.right@mjpo.gov.cy | www.mjpo.gov.cy

Υπουργείο Οικονομικών

Τηλ. 22 602722 | www.mof.gov.cy

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟ

ευρωπαϊκή νομοθεσία / αποφάσεις / έγγραφα για τον εθελοντισμό

Έγγραφο Εργασίας Ευρωπαϊκής Επιτροπής COM (2000) 11
'Η Επιτροπή και οι μη κυβερνητικοί οργανισμοί: εδραίωση σταθερής συνεργασίας'

Ανακοίνωση Ευρωπαϊκής Επιτροπής COM (1997)241
'Πρόωθηση του ρόλου των Σωματείων και των Ιδρυμάτων στην Ευρώπη'
Η ανακοίνωση αναγνωρίζει την πολιτική και κοινωνικο-οικονομική σημασία και διάσταση της εθελοντικής δραστηριότητας και την ανάγκη περαιτέρω ανάπτυξης των εθελοντικών οργανώσεων ως βασικών συνεργατών των κρατών στην ανάπτυξη της κοινωνικής συνοχής.

Ανακοίνωση Ευρωπαϊκής Επιτροπής COM (2002) 277
'Προς ενίσχυση της διαβούλευσης και του διαλόγου - Γενικές αρχές και ελάχιστες προδιαγραφές για τη διαβούλευση' μεταξύ της Επιτροπής και των ενδιαφερόμενων μερών

Λευκή Βίβλος 357/2002 για την Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση
Βίβλος η οποία περιλαμβάνει ειδικό κεφάλαιο για τη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών σε όλα τα στάδια της διαδικασίας χάραξης πολιτικής.

Ευρωπαϊκός Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων
Το Άρθρο 12 του Ευρωπαϊκού Χάρτη αναφέρει τον ειδικό ρόλο της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών στις σύγχρονες δημοκρατίες ο οποίος συνδέεται με το θεμελιώδες δικαίωμα των πολιτών να συγκροτούν ενώσεις.

Απόφαση 1983 Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τον εθελοντισμό
Η Απόφαση αναγνωρίζει τη συμβολή και την ανάγκη υποστήριξης του εθελοντικού τομέα και των δομών που προάγουν τον εθελοντισμό και υποστηρίζει την ανάγκη διαμόρφωσης ενός ευρωπαϊκού νομοθετικού πλαισίου για την εθελοντική προσφορά.

Απόφαση 1031/2000 [πρόγραμμα Νεολαία]
Απόφαση για εφαρμογή του κοινοτικού προγράμματος 'Νεολαία', η οποία μεταξύ άλλων καθιέρωσε την υποστήριξη της εθελοντικής εργασίας (μέσω της Ευρωπαϊκής Εθελοντικής Υπηρεσίας) ανάμεσα στους νέους της Ευρώπης.

Μανιφέστο 2006 για τον Εθελοντισμό στην Ευρώπη
Μανιφέστο για την περαιτέρω αναγνώριση του εθελοντισμού στην Ευρώπη, το οποίο ετοιμάστηκε από το Ευρωπαϊκό Κέντρο Εθελοντισμού και προωθήθηκε στα θεσμικά και άλλα όργανα της ΕΕ.

Διακήρυξη 38 για την εθελοντική δραστηριότητα
Η διακήρυξη, η οποία ενσωματώνεται στην Συνθήκη του Άμστερνταμ, αναγνωρίζει την σημαντική συμβολή της εθελοντικής δραστηριότητας στην κοινωνική συνοχή και ανάπτυξη.

Ψήφισμα (2005/C 292/03) Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, για την αντιμετώπιση των θεμάτων που απασχολούν τους νέους στην Ευρώπη
Το ψήφισμα προώθησε την εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Συμφώνου για τη Νεολαία και την προώθηση της ενεργού συμμετοχής στα κοινά (η εθελοντική προσφορά καθορίζεται ως βασική μορφή της ενεργού συμμετοχής)

Οδηγία (2004/114/ΕΚ) Ευρωπαϊκού Συμβουλίου σχετικά με τις προϋποθέσεις εισδοχής υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό τις σπουδές, την ανταλλαγή μαθητών, την άμισθη πρακτική άσκηση ή την εθελοντική υπηρεσία

Απόφαση (2004/100/ΕΚ) Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, σχετικά με τη θέσπιση προγράμματος δράσης για την προώθηση της συμμετοχής του ευρωπαίου πολίτη στα κοινά (Συμμετοχή του πολίτη)

Εισήγηση Συμβουλίου της Ευρώπης (1496/2001)
Η εισήγηση προωθεί τη βελτίωση της θέσης και του ρόλου των εθελοντών στην κοινωνία: συνεισφορά της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης για το Διεθνές Έτος Εθελοντών 2001

Σύσταση Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (85/308/ΕΟΚ) για την κοινωνική προστασία των εθελοντικά εργαζομένων για την ανάπτυξη

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ

Το Παγκύπριο Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού* (ΠΣΣΕ) είναι το Ανώτατο Συντονιστικό Σώμα της εθελοντικής προσφοράς στην Κυπριακή Δημοκρατία με βάση τον 'Περί Παγκυπρίου Συντονιστικού Συμβουλίου Εθελοντισμού Νόμο 61(Ι)/2006. Συστάθηκε το 1973, με στόχο τον συντονισμό των εθελοντικών οργανώσεων, τη χάραξη πολιτικής στον τομέα του εθελοντισμού και για υπεύθυνη συνεργασία με το κράτος στη διαμόρφωση και εφαρμογή της κοινωνικής πολιτικής.

*Το ΠΣΣΕ αποτελεί τη συνέχεια του Παγκυπρίου Συμβουλίου Ευημερίας που είχε συσταθεί με βάση τον Περί Παγκυπρίου Συμβουλίου Ευημερίας Νόμο 152/1989.

Οι οργανώσεις μέλη του ΠΣΣΕ αποτελούνται από 350 και πλέον εθελοντικές οργανώσεις σε παγκύπριο, επαρχιακό και τοπικό επίπεδο (Επαρχιακά Συντονιστικά Συμβούλια Εθελοντισμού, Παγκύπριες Εθελοντικές Οργανώσεις Κοινωνικής Προσφοράς, Συμβούλια και Επιτροπές Κοινοτικού Εθελοντισμού).

Οι οργανώσεις μέλη:

- λειτουργούν προγράμματα και υπηρεσίες σε όλους τους τομείς της κοινωνικής πολιτικής
- εξυπηρετούν σχεδόν όλες τις κοινωνικές ομάδες
- προσπίζονται τα δικαιώματα όλων των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού
- ασχολούνται με ένα μεγάλο φάσμα ενδιαφερόντων και ζητημάτων της σύγχρονης κοινωνίας

δίνουμε φωνή' και συντονίζουμε τον εθελοντικό τομέα

ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

- Εκστρατείες ενημέρωσης για τον εθελοντισμό
- Εκπροσώπηση του εθελοντικού τομέα στα κέντρα λήψης αποφάσεων
- Συντονισμός και υλοποίηση εθελοντικών πρωτοβουλιών
- Λειτουργία Κέντρου Επιμόρφωσης Ανάπτυξης & Έρευνας
- Λειτουργία Υπηρεσίας Ευρωπαϊκών Θεμάτων
- Παροχή υπηρεσιών στις οργανώσεις μέλη
- Συντονισμός Σωμάτων Εθελοντών
- Λειτουργία του θεσμού της Βουλή των Γερόντων
- Εκδόσεις

ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Μηχανισμοί διοίκησης

- Γενική Συνέλευση
- Διοικούσα Επιτροπή
- Εκτελεστική Γραμματεία
- Επιτροπές
- Ολομέλεια Προέδρων οργανώσεων μελών

Για υποστήριξη του έργου του ΠΣΣΕ εργοδοτείται επιστημονικό προσωπικό

Το ΠΣΣΕ προωθεί δημοκρατικές και διαφανείς διαδικασίες εκπροσώπησης και διοίκησης, με σεβασμό στην πολυμορφία και αυτονομία της κάθε εθελοντικής οργάνωσης μέλους του

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

- επισήμανση, μελέτη, ανάλυση και προβολή κοινωνικών προβλημάτων και αναγκών
- εκπροσώπηση και συνεργασία με αντίστοιχα ευρωπαϊκά και διεθνή όργανα
- ενεργός συμβολή στον προγραμματισμό, στη χάραξη και στη διαμόρφωση της κοινωνικής πολιτικής της Δημοκρατίας
- χάραξη πολιτικής και στρατηγικής στον τομέα του εθελοντισμού και της κοινωνικής ευημερίας
- ανάπτυξη του εθελοντισμού, ως ιδέας και πράξης, στη βάση των σύγχρονων διεθνών δεδομένων
- μελέτη, αξιοποίηση και προβολή της προσφοράς των εθελοντικών οργανώσεων
- συντονισμός των δραστηριοτήτων και σχεδιασμών των μελών του, τόσο μεταξύ τους όσο και με τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες
- επιμόρφωση και παροχή τεχνικής και συμβουλευτικής καθοδήγησης στις οργανώσεις μέλη του
- ίδρυση και συντονισμός των Σωμάτων Εθελοντών

